MAZPULKS

MĒNEŠRAKSTS JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM

1935.

№ 7

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS KAMERAS IZDEVUMS

Lauksaimnieku un lauksaimniecības darbinieku gaidītā
agr. P. Pommera grāmata
Lopbarības ražošana un lopu ēdināšana
iznākusi.

Lauksaimniecības kameras ģenerālsekretārs agr. K. Saliņš grāmatas priekšvārdā izsakās:
„Mūsu lopkopība nedrīkst dibināties uz ievestās spēkbarības. Lēti un labi barības līdzekļi jāražo pašu zemē.
Šīs grāmatas uzdevums rādīt Latvijas lauksaimniekiem ceļu atbrīvoties no līdzšinējiem ārzemju piemēriem un pievienoties tiem jauniem uzskatiem, ko tagad sludina: izaudzēt pietiekoši daudz olbaltuma bagātas barības savu lopu vajadzībām pašu zemē."
„Šo grāmatu sarakstījis cilvēks, kas savas teorētiskās zināšanas savienojis ar praktiskiem piedzīvojumiem savā saimniecībā. Ceru, ka šī grāmata netrūks nevienā lauku sētā, un ka tā ar savām neparastām domām būs jo svētīga Latvijas lauksaimniecībai."
Grāmatā 252 lappuses un 37 zīmējumi. Tā iespiesta uz laba papīra, maksā 3,— lati.

Grāmatu var pasūtīt pa pastu, iemaksājot mūsu tek. rēķ. pastā Nr. 1278, vai iesūtot pastmarkās tās vērtību. Sūtīšanas izdevumi pircējam nav jāsedz.

P.-S.
„Zemnieka Domas"
Tērbatas ielā 33-35.

MAZPULKI!

Iepērkoties vienā vietā Jūs ietaupīsiet laiku un naudu!
Latviešu firma
„TAUPĪBA"
īpašn. Teodors Heinsbergs

PIEDĀVĀ:

Mazpulku cepures mazumā par	Ls	4.— (vairumā rab.)
Jostas	Ls	1,30
Saktas sudraba	Ls	0,90
Kakla saites	Ls	1.—
Zeķes pēc lieluma.	Ls	1,20—1,50
Bikses gat. veidā	Ls	10,50
Brunči gat. veidā	Ls	10.—
Krekli	Ls	6.—
Uzvalku drāna m/rā	Ls	6.—

Gatavo mazpulku formas. **Augšminētās preces izsūta arī uz pēcmaksu.**
Rigā, Marijas ielā № 2-b (stacijas pasažā) **tēl. 32319.**
Pasta tekošs rēķins 10424.

Lauksaimniecības un zemkopības rīku tirgotava
H. Gailis & J. Daugats
Rīgā, 13. Janvāŗa ielā № 13.
Tāļrunis 34515.

Cepuru fabrika
Ed. Krūmiņš
Rīgā, Kr. Barona ielā № 59/61.
Pazemināta cena mazpulku formas cepurēm.
Maksā Ls 4,— gabalā.
Tek. rēķ. pastā 148.

MAZPULKS

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS KAMERAS MĒNEŠRAKSTS
JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM.

IZNĀK KATRA MĒNEŠA 15. DIENĀ.
REDAKCIJA UN EKSPEDĪCIJA: RĪGĀ, BAZNĪCAS IELĀ № 4-a. TĀLRUŅI: RED. — 21617, EKSPED. — 22322.
ABONĒŠANAS MAKSA: GADĀ LS 2,—; ATSEVIŠĶS NUMURS 20 SANT.
SLUDINĀJUMU MAKSA: 1/1 L. P. — LS 100,—; 1/2 L. P. — LS 50,—; 1/4 L. P. — LS 25,—.

V. gada gājums. 15. jūlijā, 1935. g. № 7

M. Vanaga.

Intelliģence.

Intelliģents cilvēks, intelliģentu aprindas, intelliģenta sabiedrība — šie jēdzieni liekas paši par sevi jau skaidri un saprotami. Bet...

Bet kad nu kādu pavaļīgu svētdienas rītu jaunākais brālis jūs nosēdinātu sev līdzās un jautātu: „Jā, bet kas tad īsti ir intelliģence? Vai jūs tur skolā to mācaties kā reizes rēķinu? Un vai pēc izturēta pārbaudījuma tā atkal neaizmirstas? Vai tā ir tā „smalkā“ uzvešanās, ko kaimiņu Ilzīte brauca mācīties pie kungiem uz Rīgu? Bet varbūt to kā dārgu tērpu var nopirkt tie, kam naudas daudz?“

Intelliģence nav tīri reizes rēķins vien, kuŗu dažās nedēļās vai gados var iemācīties un, vasaras brīvlaikam sākoties, vieglu roku nomest plauktā līdz ar skolas grāmatām. Intelliģenci jau mācās bērns, kas tikko staigāt un domāt prot. Intelliģienci piesavinas pieaugušais, kas domā un valda par sevi un ja viņa pirmais bauslis ir — paklausība savai sirdsapziņai. Intelliģence nekad neaizmirstas, — tā stāv pāri visam.

Intelliģence nav smalkā uzvešanās, ko jāmācās tikai pilsētā. Kā jādzīvo, kā jāizturās pret citiem, te labākā skola ir **pieredze, nojauta un savas sirdsbalss uztvere.** Savās klusās lauku mājās gan nepratīsim „smalki“ dzīvot, pa jaunai modei uzņemt viesus, runāt par augsto politiku un uztaisīt sev „šiku“ sezonas tērpu, bet mēs protam iekārtot savu māju siltu un patīkamu, esam viesmīlīgi un protam pieklājīgi vienkārši ģērbties un neizspiesties citiem priekšā ar lieko greznību un skaļumu. Un

Pats dari, pats izpildi, pats atbildi!

K. Ulmanis.

patiesi, cik daudz intelliģences dveš no šī klusā lauku stūrīša, bet dažreiz cik maz no greznā pilsētas dzīvokļa ar visiem bagātībā apstulbušiem iemītniekiem.

Intelliģence cilvēkam tiešām ir dārgākais tērps, kas klāj viņa miesu, tāpat kā gars matēriju. Tikai intelliģences tērps nav nopērkams. Tas jāizauž pašam sienot dzijtiņu pie dzijtiņas, diedziņu pie diedziņa. Pārdzīvojumu stellēs un vērtējumu atspolēm austa intelliģence nekad nenovalkāsies un būs jauna un skaista līdz mūža beigām. Nelaimīgs, kas novelk šo tērpu, jo līdz ar to tas aizsviež projām arī savu pēdējo vērtību — sirdsapziņas spriedumu. Bet laimīgais intelliģences valkātājs nes sevī patiesības, skaistuma, taisnības un svētuma apziņu.

Par intelliģenci varam runāt tur, kur ir kultūra, kur cilvēks saprot lietu būtību, gadījumu iespējamību, kur cilvēks jau prot vērtēt. Intelliģences subjekts var būt tikai cilvēks un nekādā ziņā kāds „intelliģents" kaķis, suns vai zirgs. Bet diemžēl jāsaka, ka ikdienā bieži dzirdam sakam: „Mans Džeks ir ļoti intelliģents," bet reti vai nekad: „Mana kalpone," vai „mans malkas cirtējs ir intelliģents."

Intelliģence ir tikpat veca, cik kultūra, bet kultūra nav tik veca, cik cilvēce. Mēs taču nevaram runāt par intelliģenci tādos apstākļos un dzīves izpratnē, kādos dzīvoja mūsu senči — alu cilvēki, vai tagadējo necaurējamo mūža mežu iemītnieki. Ja tādam mežonim piem. stāsta par valsti, tiesībām, techniku un mākslu, kas pastāv pasaulē aiz šī lielā meža biezokņa, viņš brīnīdamies jautās: „Jā, bet kam tas viss vajadzīgs, to taču nevar ēst!" Šis cilvēks vēl neprot mērķtiecīgi domāt un praktiski vērtēt parādības. Viņa skats nesniedzas tālāk par dzīvotgribu un uztura cīņu.

Kultūras sākotne nav zināma, to glabā aizvēstures noslēpums. Tā nav piedzimusi kā kaut kas vesels, bet pamazām attīstījusies un attīstās vēl tālāk. Tāpat arī šīs attīstības nākotni mēs varam vienīgi tēlot. Mēs varam atstāstīt cilvēces vēsturi, kas paceļ mūs pāri dabas būtnēm, bet nevaram pateikt, kad sākusies kultūra. Tāda pat zilgana vēstures migla klāj intelliģences šūpuli. Kad cilvēkam sāka rasties atziņa, ka bez uztura cīņas dzīvošanai ir arī vēl citi mērķi, grūti noteikt. Kad civēks ir sācis nojaust, ka viņš pasaulē nedzīvo tikai tādēļ vien, ka ir piedzimis; kad cilvēks ir sācis domāt, ka otram cilvēkam ir tādas pašas tiesības dzīvot uz zemes kā viņam, ka nav jānolaupa otra medījums, ka nav jāizjauc cita ugunskurs, ka nav jāsmejas par otra nelaimi un ka atņirgtu zobu vietā jārāda otram smaids — to grūti atminēt. Varam spriest tikai par to, ka kultūras attīstība sagatavoja zemi intelliģences sēklai.

Grieķu teika stāsta, ka Prometejs pirmais esot devis zemes bērniem kultūru. Viņš nonesis uguni no debesīm, bez kuŗas cilvēki dzīvoja kā visi meža dzīvnieki. Uguns dabūšana savā varā cilvēku veda pretīm neatkarībai no ārējiem apstākļiem, pretīm virskundzībai pār dabas spēkiem. Prometejs nevis devis cilvekiem uguni, pie kuŗas bērni pirkstus apdedzina, bet viņš mācījis cilvēku cīnīties ar dabu un pretīm viņas aklajam spēkam likt prāta apķērību un veiklumu. Prometejs mācījis cilvēkiem domāt, rast vērtības un jēgu par to, kas ap viņu dabā un viņā pašā. — Līdzīgas teikas ir katrai tautai par kultūras rašanos.

Nav grūti iedomāties pilnīgu bezkultūras periodu, kad cilvēkam vēl nebija valodas. Viņš bija tikai dzīvnieks, kuŗš pats par sevi varēja būt ļoti apķērīgs, ar zināmu jēgu, labu atmiņu, pat fantāziju, bet kuŗš nespēj patstāvīgi domāt. Šinī periodā cilvēks nekādā ziņā nevarēja būt kultūrsubjekts, kas visam meklē cēlonību un sakarību, kam patstāvīga doma un spriešanas spējas. — Kad bija radies un izveidojies dzīvais cilvēks, tad pamazām radās arī garīgais. Cilvēks sāka neapmierināties ar dabas piešķirto pirmsaprašanu un vienkāršajām sajūtām. Viņš sāka jautāt: „Kāpēc?" Viņš gribēja zināt, — sāka vērtēt. Viņā pamodās kosmiskais saprāts un mūžīgās pasaules miklas nojauta. Cilvēka prāts sāka tvert nozīmes, viņa fiziskā substance, viņa dvēsele un viņa instinkts pamazām pārslāņojās ar garīgām un praktiskām vērtībām. Tā no dabas bērna cilvēks pārveidojās par kultūras cilvēku un savu dabisko individuālitāti izveidoja par personību, pār kuŗu jau plivinas intelliģences spārni.

Kultūras jēdziens ir ļoti plašs un tagad gandrīz katru cilvēku varam pabāst šī jēdziena paspārnē. Bet par intelliģenci vien to nevaram teikt.

*

Cilvēka intelliģence paceļas pāri katram fiziskam spēkam, katrai iedomājami tīrai zinātnei, katrām pat visdievišķākām jūtām. Tā ir simtkājis, kuŗš aptver, pareizi sakot, kuŗam būtu jāaptver visa cilvēka miesa un gars līdz pēdējam atomam — visa cilvēka persona un personība.

Intelliģence nav vienā dienā no grāmatām izvelkama, no dabas vai dzīves pāris pieredzējumos vai piedzīvojumos nokopējama, no galvas katram atsevišķam gadījumam iemācāma. Tā ir jāaudzina jau no bērnības ar citu un paša kontroli un, gal-

Cieceres upe pie Saldus.

venais — ir jāgrib būt intelliģentam. Intelliģence neguļ tīrā veidā cilvēka galvas kausā, t. i. uzkrātās zināšanās vien, bet tai jāatspīd katrā mūsu darba un domu izpausmē. Nepietiek ar to vien, ka mēs zinām, kas ir intelliģence, bet mums arī ir tādiem jābūt un sevi jāparāda intelliģentu. Labāki nezināt intelliģences nozīmi un būt smalkjūtīgam un taisnīgam nekā zināt, bet būt citādam. Nav brīnums un nav retums, ka augsti mācīts un bagāts virs, kas visu pieklājības un zināšanu pasauli nolicis sev pie kājām ir daudz neintelliģentāks kā skolas neredzējis vienkāršs lauku vectētiņš. Un nevis tāpēc, ka pirmais tāds nevarētu būt, bet gan tāpēc, ka viņš to negrib, ka viņam nav īsti skaidra jēdziena par intelliģenci, ka viņš nevienu pārdzīvojumu, domu vai atziņu nesver pats ar saviem vērtējumu svariem, bet akli seko zināma sabiedrības slāņa labiem vai sliktiem aizspriedumiem, greiziem morāles jēdzieniem vai sevi nepārvērtētiem uzskatiem.

Cilvēkam jāprot vērtēt un novērtēt savi darbi un sava dzīve un jāsajūt atbildība sava skaidrā prāta un sirdsapziņas priekšā. Pati vērtēšana ir dzīves saturs un skaistums, un bez tās mūsu dzīve būtu tukša. Ar vērtēšanu rodas vērtības un atziņas, ar kuŗām cilvēks pats sevi audzina un veido, un kas cilvēku uztur zināmos augstumos. Vērtēšana dara lietas un dzīvi nozīmīgu un tāpēc arī **vērtēt spēja ir spilgtākā intelliģences pazīme.**

Liela daļa ir pārliecināta, ka intelliģence ir visa vai daudz zināšana. Bet vai tas tā ir? — Intelliģence pastāv nevis pašā zināšanā, bet tās pielietošanā ikdienišķā dzīvē un piemērošanā katram atsevišķam gadījumam un vajadzībai. Ja to neprot vai nevar, tad teoretiskās zināšanas vairs nekalpo cilvēkam, bet drīzāk ir lieks balasts. Cilvēka galvas kauss nav čemodans, kurā pa dzīves ceļu braucot samet visādas vajadzīgas un nevajadzīgas lietas. Zinātne katram atsevišķam individam (ne zinātniekam — speciālistam!) ir tikai tik tāļu attaisnojama, par cik tā padara bagātāku viņa dzīvi. Tīrā zinātne atrauj dzīvei un cilvēks paiet garām tās neredzējis un nebaudījis. Pelēkā teorija vien nepārvērš cilvēku intelliģentāku un nedara to garīgi bagātāku, bet drīzāk atņem dzīvei

krāsas un skaistumu. Pat Diogens reiz saucis uz sava laika zinātniekiem, resp. astrologiem: „Jūs apbruņojaties ar matēmatiku un pa lielām caurulēm skatāties uz sauli un mēnesi un novērojat viņu kustības, bet savā degungalā neko neredzat un klūpat ik uz soļa.“ Kalpot tikai zinātnei nav katra cilvēka pienākums. Intelligence neprasa tīro zināšanu, bet gan t. s. dzīves gudrību, atziņu, bez kuŗas nebūtu ne jautājumu ne atbildes. Atziņa savukārt ved pie apziņas: **cilvēks caurredz sevi, novērtē sevi, ieskatas savā dvēselē, atsvabinas no vājībām un tiecas pēc iespējamās pilnības.** Tā tad necensties pēc zināšanu daudzuma, bet piesavināties vai radīt to, kas padara pašu spējigāku dzīvot.

Ir laiki un vietas, kur par intelligences svarīgo un pat vienīgo pazīmi uzskata bagātību. Un vai bieži un pat pārāk bieži arī ikkuŗš no mums materiāli nodrošināto šķiru, nevērtējot tuvāk, nesaucam par intelligenci? „Viņš nāk no intelligences aprindām,“ dzird sakam par bagātu, bet vai tā kaut vienu reizi esam dzirdējuši runājam par mazturīgu, tiešām intelligences apdvestu, jaunekli, kuŗš uzaudzis lauku smalkjūtīgā vienkāršībā? — Diemžēl, bagātība pasargā ne tikai no trūkuma, bet paceļ katru cilvēku arī uz „intelligento“ aprindu pjedestala. Tas pats Diogens reiz par kādu bagātnieku teicis: „Man liekas itkā kāds no zelta un dārgakmeņiem izrotātas maksts būtu izvilcis trulu un sarūsējušu zobenu.“ Ar to nav teikts, ka bagāts nevar būt intelligents. Tam pat ir lielāka iespēja tādam būt kā citiem. — Cilvēku ceļ nevis pati kailā bagātība, **bet viņa darbs.** Neviens intelligents cilvēks negulēs frakā uz naudas maisa un nestudēs savu uzstāšanos, izturēšanos un uzvešanos, bet strādās, veidos savu miesu un attīstīs savu garu, radīs sev dievus, kas labāki un skaistāki par viņu pašu.

Ar intelligences jēdzienu cieši saistīta arī pieklājība. Te jāsaka, ka nav vispārēja likuma, kas regulētu ārējo uzvešanos. Bet ja tomēr tāds atrastos, tad ne katram cilvēkam tas būtu piemērots, ne katrai tautai un ne katram gadsimtam, pat ne gadu desmitam. Katrs cilvēks pats par sevi ir vesela pasaule. Šī pasaule tam jāveido pēc sava veida un īpatnībām. Intelligents cilvēks bezgaršīgi nesekos vispārējam pieklājības ceremoniālam. No visa viņš ņems vērā tikai to, kas piekļaujas viņa īpatnībai, bet pārējo katrā atsevišķā gadījumā veidos pats. Sava patiesība katram pašam jāatrod. Pašam jāprasa ceļš, pašam tas jāpārbauda. Un kas reiz sācis šo meklēšanas ceļu iet, to lai mudina apziņa, ka atpakaļceļa vairs nav, kaut arī turpmākais vijas līkumu līkumiem. Neviena atziņa neiekrīt pati rokās no zilām debesīm, un atziņa par intelligenci prasa lielākos upuŗus.

Ir cilvēki, kas pāri visam ar savu diženumu grib atšķirties no melnā pūļa. Visiem spēkiem tie cenšas iegūt sev piekrišanu un apbrīnošanu, vienalga no kā. Tie godkārības dēļ pat aizmirst sevi un kļūst atkarīgi tikai no citu spriedumiem. Tie staigā pa zemes virsu tikai tādēļ, ka viņi ir piedzimuši uz zemes un nevis uz Marsa. Un arī šos mēs bieži dēvējam par intelligenci. Viņus, intelligences pamestos, jo spilgti raksturo Ģētes Mefisto: „Ko netaustat, jums jūdzēm tāļu šķietas; ko nesajēdzat, noliedzat uzreizi; ko neizrēķinat, tas ira greizi; ko nesverat, vai tas priekš jums maz sveŗ?“ — Intelligents cilvēks nedrīkst spriest par lietām, kur viņš nav lietpratējs, bet par visām lietām, nedrīkst bez vajadzības, nelūgti izrādīt savu patiku vai nepatiku.

Kur cilvēks nav spiests runāt par sevi vai citiem, tur labāki ciest klusu. Intelligencei nav nepieciešami tādi rāmji, kā zināšana vai visa saprašana, tā prot iemiesoties arī smalkjūtībā un taktā. Ir iedomīgi cilvēki, kas dzīvo mūžīgās bailēs un kalkulācijā, vai tikai viņš katrā atsevišķā gadījumā būs visiem redzams un ievērojams savā „lielumā“. Šiem skatulogu manekeniem ir jāpārvar savs maziskums un jāstāv tur, kur viņu īstā vieta. Intelligence nav speciāli jāizstāda redzamākā vietā, lai viņu redzētu. Nevis vienīgā „es“ bauda, nevis sajūsma par iespējamo distanci no citiem, nevis tīri dabīgais egoisms, no pie- un pārdzīvojumiem atkarīgais gara stāvoklis vai pašapmierinātība ir intelligences mērogs. Dzīdamies pēc lētas godkārības, cilvēki neklausa vairs paši sev, nejūt atbildību savas sirdsapziņas priekšā.

Sirdsapziņa pārmetīs katram, kas darīs nepareizi un radīs prieku katrā, kas darīs pareizi, tāpēc mērosim savus darbus un domas ar šo intelliģences mērogu un klausīsim tā pavēlēm.

Cilvēkam jābūt īpatnējam, bet ne uzkrītošam savā īpatnībā. Neparasto, resp. nesaskanošo ar cilvēka dabu parasti sabiedrība pareizi novērtē — nosoda. Un kāpēc? — Tāpēc, ka arī tas stāv aiz intelliģences sliekšņa. Cilvēks nedrīkst būt tik lepns uz sevi, ka var neievērot citu domas un spriedumus. Ko neredz pats, to daudzreiz redz citi, kuŗu spriedumi bieži ir pareizi. Protams, arī sabiedrības domas ir jāpārbauda, citādi tām piebalsodams vari savu kluso patiesību zaudēt.

Intelliģents cilvēks ir skaists un visa viņa dzīve ir daiļa. Intelliģenti, skaistuma izjūtas apgaroti cilvēki rada sev dievus, kas skaistāki par tiem, pilni gaismas un viegluma un ļauj tiem valdīt sevi. Intelliģences apdvests cilvēks ar smaidu **dos tautai un līdzcilvēkiem ko spēs, bet negaidīs pateicību.** Arī labi darbi ir intelliģence, tāpēc gribas runāt līdz ar Nīči: no rīta pieceļoties padomā, vai nevari vismaz kādam prieku darīt. Bet pēc laba darba pašam jācieš klusu, jo labām dziesmām gribas labi atbalsoties.

Aug. Briedis.

Mazpulku karoga dziesma.

Meld.: Pie rokas ņem un vadi.

Dievs, Tavā priekšā nākam
Ar karogu,
Tam šodien sekot sākam
Ar lūgšanu.
Dod svētību, lai nesam
Šo zīmi mēs,
Ka Tavi bērni esam,
Tu, mūžīgs Tēvs.

Lai karogs plivinājas
Par taisnību,
Nes svētību mums mājās,
Dod ticību,
Lai lieli augam darbā
Un tikumā,
Ka stāvam dienā skarbā
Mēs stiprumā.

Mums dzimtā zeme svēta,
To apkopsim.
Kur laba sēkla sēta,
To audzēsim.
Lai viļņo mūsu druva,
Mēs strādāsim!
Ko tēvi nepaguva,
To paveiksim.

Vissīkākais darbs — cieši siets ar mūsu dzīvi.

Pagājušā „Mazpulka“ numurā mēs lasījām amerikāņu meitenītes, mazpulka dalībnieces aprakstu par to, kā viņa strādājusi savā mazpulkā un kādus panākumus tur guvusi. Ar sevišķu prieku viņa apraksta savu darbu dzīvokļa iekārtošanā. Un še patiesi mēs arī varam apbrīnot mazās amerikānietes praktiskumu un reizē dzīvo interesi, kas redz visu un visu vēro ar gaišu, priecīgu un lietišķu skatu.

Mēs jau visi zinām un saprotam lauku apstākļus un arī tās prasības, kādas še nepieciešamas. Visi speciālisti mājas izdaiļošanas jautājumos norāda uz vienkāršību ne tikai pašās mēbelēs, bet arī mēbeļu līnijās. Un ne katrreiz jābūt greznām mēbelēm, lai istaba izskatītos mājīga, glīta un pašam iemītniekam piemīlīga. Viens otrs sīkums, pašu darināts, izdomāts un vietā nolikts, dod mājīgumu, dod izskatu un arī pašam darītājam apmierinājumu un patiku.

Ticēsim mazai amerikāņu meitenītei, kuŗa savos panākumos guvusi arvien jaunu

Mērdzenes I mazpulks (Ludzas apr.) karoga iesvētīšanas svētkos.

ierosmi un lielāku drosmi saviem turpmākiem darbiem. Ticēsim arī, ka prieks un patiess iekšējs lepnums varēja atmirdzēt viņas jaunajā sejiņā iegūstot par pašas pagatavoto istabas iekārtojumu pirmo godalgu.

Jaunie draugi, ne jau tikdaudz materiāli tas ir sasniegums, cik iekšēji, cik ar to mūsu dvēseles kļūst jūtīgākas pret ārējo dzīvi, pret darbu. Jūtīgākas tādā nozīmē, ka mēs jau visā tanī, ko daram, ko redzam ap sevi, nojaušam jēgu un vērtību.

Jēgu un vērtību piešķiram arī visam tam, ko mēs paši darām. Un līdz ar to aug arī tāda sakarības apziņa, proti tā apziņa, ka kārtība, krietna saimniekošana, ideāli, panākumi un mūsu pašu katrs, arī vissīkākais darbs, sieti cieši jo cieši viens ar otru.

Zēns pats pagatavojis papīru kurvi, grāmatu plauktu, spalvas kātu, lieku galdiņu no lazdu klūdziņam, visu to novietojis kādā istabas stūrītī un tā ieguvis sev vietu. Ir taču tad citāda sajūta, ja ir kur nolikt katru mantiņu, katru grāmatu. Kaut kādas neredzamas saites tad pāriet no mums uz šo paša ierīkoto stūrīti un viņas sasienas; sasienas tik cieši, ka no bērnu dienām iet līdzi visu mūžu kā siltākās un gaišākās atmiņas.

Iesim vēl tālāk — pagatavots kāju slauķis (redelītes), nažu un karošu kastiņa, sviesta lāpstiņa, sāls trauciņš, drēbju uzkaramais, drēbju uzliekamie koki. Tas viss kārtīgāku padara mājas dzīvi. Lielāku kārtības iespēju dod arī mātei virtuvē un drēbju skapī. Un atkal, jaunais meistars jūt, ka viss labāks kļuvis, tīrāks, kārtīgāks, glītāks. Viņš jūt, lūk, arī še viņa darbs kaut ko iespējis. Arī še viņa darbs tik cieši siets ar labsajūtas, kārtības un mājības izjūtu. Un tad tā pamazām paveras tā lielā, neizdzēšamā gaisma sirdī un dvēselē, kas rāda, ka **griba, piespiešanās darbā un mīlestība sirdī, tās trīs guļ visu panākumu pamatos.**

Zēni un meitenes, kas daudz jau darījuši savas mājas iekārtošanā un izdaiļošanā, to ir izjutuši un sapratuši. Un kas šo neatsveramo izjūtu un dzīves uztveri grib iegūt, tie lai papūlas šajā laukā. Sekmes un labsajūta vainagos katru šādu darbu.

A. Roga.

Diks un Roberts.

A. M. Džeksona stāsts.

(2. turpinājums.)

Šoreiz kurpnieks netika līdz Seimura darbnīcai, bet viņu jau sagaidīja pats mājas tēvs ārā pie verandas. Rādīdama pāri pār Timoteja plecu, kāda roka droši un draudoši pacēla pirkstu, pievērzdama atnācēja uzmanību atpakaļceļam. Seimura skats mazo kurpnieku jau bija aizdzinis, pirms tas paspēja atvērt lūpas, lai kautko pateiktu. Pēc tam Seimurs saviem kalpotājiem noliedza katru sastapšanos ar šo veco apavu lāpītāju. Par pēdējo pastule, kuŗā viņam iepatika kā satura, tā rokraksta ziņā. Seimurs uzaicināja šo cilvēku ierasties viņa mājās. Pēc pāris dienām sētā ienāca gaŗš, diezgan plecīgs vīrietis. Viņu sauca — Domeniks. Un kaut gan tas ārēji izskatījās nekārtīgs, šķita patiess un krietns darba strādnieks. Viņam bija vienīgi rakstisks ieteikums. Bet kad Domeniks paskaidroja, ka viņa pēdējais saimnieks esot šejieni pavisam atstājis, Seimurs viņu pieņēma.

Pēc šī notikuma Seimuru mājā atkal

Pasaulē mēs neviens neko nedabūjam bez pūlēm, bez gŗūtībām.

K. Ulmanis.

vēli gan kalpotāji nebija apmierināti, jo visā ciematā Timotejs bija vienīgais, kas varēja salabot apavus.

Seimurs bija dedzīgs vīrs, ar skaidru sirdi. Viņā sacēlās kvēlas dusmu un nepatikas jūtas, iedomājoties vien, ka vajadzētu piekāpties šo neliešu priekšā. Ar kukuļu izspiešanu taču viņu nevarēja iebiedēt, vienalga, lai nāktu kas nākdams.

Pēc šī otrā Timoteja apmeklējuma, likās, nekas vairs netraucēja Seimura mājas iedzīvotājus. Taču patiesībā viss gāja uz slikto pusi. Nezin kādu iemeslu dēļ augļu koki vairs nedeva gaidītās ražas, saknes dzeltēja un iznīka. Logu rūtis sasprāga un pat mēbeles sāka izkustēties un pie katra spēcīgākā trieciena draudēja salūst. Kalpotāji aizgāja viens pēc otra, likās, ka beidzot visi darbi dārzā un mājās būs jāpadara Seimuriem vieniem pašiem.

Tā tas gāja labu laiku. Beidzot, vēlēdamies atvietot tikko aizgājušo kalpu, Seimurs ielika sludinājumu vietējā laikrakstā. Starp neskaitāmām atbildēm, ko Seimurs saņēma uz savu piedāvājumu, bij kāda vēienāca labie gari. Augļu koki sāka atžirgt, istabās mēbeles vairs nelūza. Tā kā pat Seimura kundze, kuŗa sākumā neieredzēja Domeniku viņa neglītās sejas dēļ, izteica tam atzinību. Līdz šim nekad vēl neesot viss bijis tik labi iekārtots. Domenikam esot tā apbrīnojamā īpašība ikkatrai lietai atrast piemērotu vietu.

Kādu laiku Seimuru dzīve gāja mierīgi un laimīgi.

Kad Domeniks bija jau daudzus mēnešus nodzīvojis pie Seimuriem, tad notika kāda liela nelaime. Nozuda Dika māsa Lorina. Viņa bija gadus divpadsmit veca, dzīva, kustīga un veselīga meitene, tāda, kādu vien to varēja vēlēties vecāku sirdis un domas.

Tālu aiz Seimuru mājām, starp ciematu un kalnu grēdu, kas cieši a'zsedza apvāršņus, stiepās plašs līdzenums. Vietu vietām šo līdzenumu pāršķēla zilas ūdens straumes, līču loču vīdamās un meklēdamas jūŗu. Vienas tādas šauras, bet dziļas upītes malā, lielu koku ieslēgtas gulēja kādas vecas pils drupas. Ap drupām un upes

krastos ziedēja visādi ziedi, kas še, nekopti, auga tā kā katram iepatikās. Vasaras karstajos pusdienas laikos še viss tvīka smaržās un reibināja un aicināja katru, kas ilgojās vientulību un atpūtu. Ziedu bagātība še neizsīka un arī mazā Lorina labprāt atskrēja šurp, salasija puķes un rotaļājās cik vien tikās gar vecajiem mūriem.

Šajos gājienos Lorinu vienmēr pavadīja tēvs vai Domeniks, kurš ļoti rūpīgs būdams pret savu jauno kundzi, pirmais tai parādīja vecās drupas un viņu skaisto apkārtni.

Kādu dienu, kad Diks aizbrauca atkal uz skolu Anglijā, Lorina jutās viena. Māte viņai ieteica aiziet uz drupām kopā ar Domeniku. Pirmā brīdī Lorina šo aizrādījumu neievēroja, bet kad ne viņa, nedz Domeniks neieradās palaunadzī, bija skaidrs, ka viņi abi aizgājuši uz drupām.

Kad Domeniks vēlā pēcpusdienā atgriezās viens pats, gan pilnām rokām zivju, bet bez Lorinas, Seimuru acīs bija lasams kāds baigs jautājums. Uz šo jautājumu nevarēja atbildēt arī Domeniks. Viņš tūliņ pēc pusdienas esot aizvedis augļus uz ciematu un tad tuvējā upītē, atpakaļ braucot, sazvejojis zivis. Seimuru miers ar to bija pazaudēts un viņi tūliņ sūtija Domeniku uz drupām meklēt nozudušo meiteni.

Seimuru izmisums bija pārāk liels, kad Domeniks ari šoreiz no drupām atgriezās viens pats, nezdams rokā Lorinas cepuri, kuŗu, kā viņš teica, atradis netālu no upītes krasta. Ļaudis sagāja un izmeklēja visus upītes atvarus veco drupu tuvumā, bet neko neatrada. No tās dienas neviens neko vairs nedzirdēja par Lorinu.

Tā lielā enerģija un uzupurēšanās, ar kādu Domeniks meklēja pazudušo meiteniti, Seimura kundzes sirdī izklīdināja katru nepatiku un neuzticību pret viņu. Tā viss bija izlīdzināts, tikai — zaudējums bija pārāk liels...

Zaudējusi savu meitiņu Seimura kundze dienām ieslēdzās savā istabā un neinteresējās vairs gluži ne par ko, kas notika saimniecībā, vai ārpus tās. Tā viņi abi vairāk un vairāk paļāvās uz Domeniku, griezās pie viņa pēc padoma un palīdzības visos darbos. Tādēļ arī tajā brīdī, kad Domeniks sagaidīja abus zēnus mazajā itāļu stacijā, viņš skaitījās par visuzticamāko Seimuru kalpu.

Diks vēl bija skolā Anglijā, kad saņēma mātes vēstuli par Lorinas nozušanu. Šī nu bija pirmā reize, kur stacijā to vairs neapsveica un nesagaidīja viņa jautrā māsiņa. Dikam tādēļ arī atgriešanās bija ļoti bēdīga, jo ar savu māsu viņi bija labi draugi un krietni rotaļu biedri.

Diks un Roberts gāja vienā un tajā pašā skolā Anglijā. Pēdējās īsās brīvdienas Diks bija pavadijis kopā pie Roberta un savas vecmāmiņas Robertam tēvs un māte bija miruši, viņu audzināja vecmāmiņa, Seimura kundzes māte.

Tak vecmāmiņa pēkšņi nomira un nu vairs Robertam nebija citas iespējas kā vien jabrauc šurp pie Seimuriem. Seimuru pašu un Seimura kundzi viņš bija diezgan bieži redzējis Anglijā, bet uz Italiju viņš brauca pirmo reizi savā mūžā.

Diks un Roberts, neraugoties uz tik dažādiem raksturiem, tomēr bija ļoti labi draugi. Diks bija Robertam daudz stāstījis arī par savu tēvu, nelietīgajiem apkārtnes iedzīvotājiem un veco apavu lāpītāju. Roberta fantāzija bij dzīvi uztvērusi visu stāstīto un nu viņš šajās brīvdienās cerēja sastapties ar daudziem notikumiem. Kaut gan Diks par visu pārējo dzīvi runāja kā par tuvu un turpat jau Anglijā izpazītu un saprotamu, Roberts tomēr ar savādu, gaidošu un ziņkāres pilnu sirdi brauca uz šejieni.

Diks tēvu nesastapa agrāk kā pie maltītes galda. Zēnu pārsteidza lielā pārmaiņa, kādu viņš saskatīja tēvā. Tas izskatījās daudz vecāks, kļuvis vēl slaidāks, bālu un iekritušu seju. Viņš sasveicinājās ar Diku un Robertu vēsā, neparasti noslēgtā veidā, kas nekādā ziņā nesaskanēja ar viņa veco, jautro un sirsnīgi laipno toni.

Maltītes laiks pagāja gandrīz pilnīgā klusumā. Seimurs, kurš pie galda labprāt mīlēja runāt par vienu vai otru ēdienu, tagad ēda un dzēra pilnīgi mechaniski, itkā viņam nebūtu nekādas daļas par to, kas nolikts viņam priekšā.

Kad visi bija paēduši, Diks, kuŗam pretīga bija Domenika nekārtīgā ģērbšanās un vispāri nesimpatiskais izskats, pēkšņi iesaucās: „Tas jaunais vīrs, ko tu esi pieņēmis,

Nogales mazpulks.

tas Domeni-Domeniko, daudz neko gan nava vērts. Viss te ap mūsu māju kļūst arvien neglītāks un izskatā nolaists."

Dikam par lielu pārsteigumu, tēvs, kurš vienmēr bija dziļi neapmierināts ar katru nolaidību, un kurš labprāt mīlēja runāt par mājas lietām, pēkšņi piecēlās no sava sēdekļa un kautkā nomurmināja: „tā nav tava darīšana," atstāja ēdamistabu.

Roberts stīvi raudzījās durvīs, pa kurām bija nozudis viņa tēvocis. Seimura kundze jutās ļoti nospiesta un nelaimīga. Viņa paspēja vienīgi piebilst, lai Diks nesarūgtinot tēvu par lietām, kuras nemaz neesot tik ļaunas kā izliekoties.

Nabaga Diks, kurš pavisam nebija gribējis tēvu sarūgtināt, izskatījās saīdzis un mēmi raudzījās ēdiena atliekās uz galda.

Pēcpusdienā Dikam ar māti bija garāka saruna. Seimura kundze tad atklāja dēlam savu sirdi un paskaidroja, ka tēvs kopš Lorinas nozušanas par saimniecību vairs neinteresējoties un nu visi darbi esot nodoti vienīgi Domenika rokās.

„Viņš ir labākais un uzticamākais mūsu kalps," teica Seimura kundze, „bet tu jau zini, cik gausi un kūtri ir šie kalpotāji, salīdzinot ar mūsējiem."

„Labi, labi! Bet dienu no dienas še viss iet tikai uz leju. Sevišķi tās ēkas. Tās nav pielabotas" uztraucās Diks. „Tās drīz sagrauzīs vējš un ūdens. Un tad būs pašiem jābēg ārā, citādi ielauzīs kaklu."

„Tēvam jau, dēls, rocība arī kļūst arvienu mazāka," turpināja māte. „Man šķiet, viņš au ļoti nožēlo, ka atstājis Angliju. Es baidos, — kā būs ar taviem nākotnes plāniem . . ."

„Tu domā studijas, māt?" jautāja Diks. Robertam vectēvs bija atstājis kā mantojumu zinamu naudas summu, ar kuru pietika, lai zēns varētu studēt un sagatavoties dzīvei. Arī Diks cerēja, ka tēvs atļaus viņam iestāties tanī pašā augstskolā, kur Roberts, lai viņi būtu atkal kopā.

„Jā," atbildēja Seimura kundze. „Bet par to, dēls, vēl pārāk agri runāt. Iespējams, ka ar laiku apstākļi grozīsies uz labo pusi. To mēs vēl redzēsim."

Diks piekrītoši pamāja ar galvu. Un tad viņi vēl ilgi sarunājās par Lorinu un viņas dīvaino nozušanu.

Visi šīs pirmās dienas pieredzējumi zēna sirdi padarīja pavisam bēdīgu un viņš šo nakti iegāja gultā ar smagām domām par savu pazudušo māsiņu, kā arī par visu to, ko māte bija teikusi par tēvu un par augstskolu.

„Lai arī kā, bet vienu lietu gan," Diks pirms aizmigšanas domās teica pats sev: „Domenikam es rīt tomēr aizrādīšu, ka viņam taču jānotīra savi zābaki."

(Turpinājums sekos.)

Trīs draugi.

Valda Avota skice.

Auga trīs draugi — Pauls, Dzintars un Kaspars. Pauls ar Dzintaru bija vecākie, Kaspars gadus vienpadsmit vecs. Zēni bija paraduši caurām dienām būt kopā, vai nu ganos, vai arī mājās. Skaistas bija ganu dienas. Ko gan visu tie nedarīja! Gan deva lielajam aunam Mikum badīšanās stundas, gan atkal mācīja savu ganu suni Cezaru lēkt pār koku. Sevišķi lielu prieku zēniem sagādāja kāpšana kokos. Ganībās auga slaiki elkšņi, lazdas un priedītes. „Sunīšus ķert" jau prot visi bērni, bet mūsu draugi tos ķēra kokos. Ka vāveres zēni uzrāpās slaikajos elkšņos un tad ar visu koku pārliecās uz otru. Ķērājam bija jāseko. Ko noķēra, vai kas nokrita, tas bija „sunītis" un tam bija keršana jāturpina. Pateicoties visām šīm rotaļām zēni bija tik ņipri un svaigi, ka prieks bija noskatīties.

Kādu dienu Pauls ar Dzintaru nāca ar gluži savādu priekšlikumu. „Rīt mums nav ganos jāiet! — noiesim līdz jūrmalai. Jūra tik divdesmit kilometrus un ja stundā noejam tik četrus kilometrus, tad ar saulīti esam mājā."

„Ko mēs tur darīsim", jautāja Kaspars „vai reņģes makšķerēsim"?

„Ei nu reņģes, vai tad tās ķer ar makšķerēm" — iejaucās Pauls, „Dzintara mātei ir liels dzintara gabals. To viņa dabūjusi jūrmalā, kad esot aizbraukusi reiz tēvam līdz. Viņa toreiz vēl bijusi maza meitene. Dzintaru viņa glabā, tas nesot laimi. Arī mūsu draugam tāpēc esot šāds vārds." Kaspars gribēja lūgt savai mātei atļauju, bet Pauls ar Dzintaru atrunāja, jo tad no tās iešanas nekas neiznākšot.

Bērni norunāja nākošā rītā labi agri iziet bez mātes ziņas. Maizi gan nosolījās katrs ņemt savu līdz. Cita nekā nevajagot. Otrā rītā līdz ar saulīti visi trīs jaunie dzintara meklētāji dēvās ceļā. Jūrmalā vēl neviens nebija bijis, bet uz kuŗu pusi bija jāiet, to zināja vislabāk Dzintars, jo māte tam bieži bija stāstījusi, kur viņa braukusi tēvam līdz, kā reņģes veduši pūriem mājā. Sākumā ceļš veicās labi, bet kad saulīte bija tuvu pusdienai — nogurums sāka mocīt un gribējās ēst. Pauls prata laiku noteikt pēc ēnas garuma. Vajadzēja jau būt diezgan tuvu jūŗai. Bet nu viņas nebija un nebija. Zēni apsēdās kāda strauta malā un apēda savu maizi. Kasparam kabatā bija divi cukura graudi. Tos arī sadalīja vienādi visiem trim laimes akmeņa meklētājiem. Cukurs, sausa maize un ūdens garšoja lieliski.

Pagājuši vēl gabalu zēni ieraudzīja kādu skolu. Skolotājs strādāja dārzā. Viņam palīdzēja vairāki zēni un meitenes. Bet tiem katram bija savs gabaliņš, savas dobes ko tie kopa. Padevuši dievpalīgu, zēni gāja tālāk. Kāda vecāka sieviņa pastāstīja, ka jūŗa vairs tik kilometrus piecus. Nu tas iedeva jaunu sparu. Nogurums itkā pazuda. Nebija arī ilgi jāiet, kad ceļotāji sadzirdēja savādu šņākšanu. Tā bija daudz, daudz dobjāka kā kad sila priedes šņāca, kad vējš viņas „ķēra sunīšus" un lietus gāzes locīja vecos bērzus. Vēl kāds īss sajūsmas pilns gājiens un bērnu priekšā atvērās plašs, plašs ūdens klajums.

Pūta diezgan stiprs vējš. Jūŗa viļņoja un viļņu baltās galotnes visas steidzās krastā. Dzintars, tas gudrākais noteica: „Skataties, kā jūŗas viļņi mūs sveicina un nes krastā dzintara gabalus."

Kaspars tīri tā šaubīgi noteica: „Vai nu maz kādu atradīsim, jo te tak tik smiltis un smiltis un cita nekā."

„Gan jau būs — iesim tik tuvāk jūŗai. Dzintars jau guļ pašā malā" — stāstīja Pauls.

Zēni steidzās tuvu ūdens malai. Staigāja un meklēja dzeltenos akmenīšus. Visu ko viņi atrada, dažādas saknes, jūŗas zāles, visu visādās krāsās gliemežu vāciņus, bet dzintara nebija. Bērnus pārņēma zināms nemiers un nospiests gara stāvoklis. Tā tad laimes akmeņa nav. Pauls noteica: „Nu tas tapēc, ka bez mātes ziņas".

„Nekā, es savai māmiņai atstāju zīmīti, lai nebēdā, ka būšu vakarā mājā un ka aizeju uz jūrmalu pēc dzintara" — teica Kaspars. Un tavu brīnumu — Kaspars ieraudzīja gliemežu vāciņa vidū pirksta gala biezumā spožu, dzeltenu dzintara ga-

Vanagu mazpulks karoga svētkos.
1. rindā no kreisās 1. Vanagu dr. prāvests Garško, 3. mazpulka sekr. Nīcinieks, 4. mazpulka priekšnieks Civkulis, 5. kasieris — Klimkans, 6. vadītājs — Vaivods.

balu. Tas bija ļoti gluds noberzies jūras viļņos un smiltīs. Arī pārējie draugi apskatīja atrasto laimes akmeni un atrada, ka tas ļoti skaists. Zināms, ka visvairāk priecājās Kaspars. Aizmirsās viss pārdzīvotais un zēni turpināja meklēt. Bet vairāk neviena laimes akmeņa neatrada. Bija jādomā par atpakaļiešanu. Spriežot pēc ēnas garuma saulīte jau nebija vairs tālu no palaunadža.

Atpakaļ ceļš bija daudz grūtāks. Nogurums bija tā kā izzudis, bet visiem gribējās ēst un tā ļoti, ļoti. Ceļā bija jāiet garām kādai mājai. Dārzā stāvēja vecāks vīrietis. Dzintars iedrošinājās uzrunāt to: „Krusttēv, mēs esam izsalkuši, aizdod mums kādu drusku maizes."

„Ūjā" — teica vecais, „kas tad es par banku. Jūs tādi klaidoņi vien esiet un es šiem krusttēvs. Nē, mani krustbērni, tie neblandās apkārt. Laikam būsiet no vecākiem aizbēguši. Nu še nav nekāda Āfrika. Nekādas maizes nedošu. Taisāties projām. Uzrīdīšu vēl suni virsū." Tāda baiga balss tiešām zēnus sabaidīja. Kaspars saspieda saujā ciešāk savu laimes akmeni un zēni dēvās projām no nelaipnā cilvēka. Dzintars gan noteica Kasparam: „Tev vajadzēja runāt, tev jau laimes akmens. Varēji to izmēģināt." „No šāda dusmīga cilvēka es gan maizi neņemtu," atbildēja Kaspars. „Iesim tālāk."

Kasparam spēki pavisam bija apsīkuši. Grūti nācās paiet. Cik labi būtu mājā pie mīļās mātes. Bet kur tad vēl māja. Vēl jau jūras troksnis nebija izzudis. Smaga nopūta pildīja zēnu krūtis. Kāpēc man vajadzēja bez mātes ziņas tādu gabalu iet projām. Kā ikšu mājā? Te Kaspars pirmo reizi iedomājās savu laimes akmeni, saspieda to ciešāk un tiešām — smagums sirsniņā itkā izzuda, nogurums kā izgaisa.

No kāda blakus ceļa zēnus panāca kāds vecāks braucējs. Tas brauca tai pašā virzienā, kur zēni gāja. Viņš redzēja, ka zēni noguruši. Šoreiz Pauls mēģināja savu laimi.

„Onkulīt, paved mūs, mēs esam piekusuši un mājas vēl tālu."

„No kurienes uz kurieni tad ejiet?" jautāja braucējs. Zēni visu izstāstīja. No kurienes un kur viņi, kur bijuši un kur ejot.

„Vai vecāki arī zin?"

„Nē, mēs bez vecāku ziņas aizgājām."

„Bet kas tad tie gudrinieki?" Dzintars izstāstīja, ka viņi ar Paulu visu nolēmuši un pierunājuši Kasparu nākt līdz.

„Nu labi, Kaspar, kāp tu iekšā, es tevi pavedīšu, bet šie lielie gudrinieki lai iet kājām. Tas par sodu. Tad otrreiz neies bez vecāku ziņas no mājām projām."

„Onkulīt," teica Kaspars, „es esmu gan ļoti, ļoti piekusīs un ar lielāko prieku sēstos tavos ratos, bet ņem mūs visus trīs līdz."

„Nē, tos divus es neņemšu," teica braucējs, „lai viņi iet kājām. Kaspar, kāp iekšā, es tevi aizvedīšu mājā, bet lielos nē."

„Nu tad paldies, onkulīt, lai esmu kā piekusis, es savus draugus neatstāšu," atbildēja Kaspars. „Kopā esam nākuši un kopā iesim mājā." Braucējs nobrīnējās par mazā zēna noteiktību, uzsita zirgam un aizbrauca.

Pauls ar Dzintaru bija pārsteigti par tādu Kaspara izturēšanos. Šis mazais gadījums zēnu draudzību padarīja vēl lielāku. Jā, visur vieņoti priekos un bēdās. Tas jau tikai īsts draugs, kas savus biedrus neatstāj grūtā brīdī.

Zēni soļoja tālāk. Pa gabalu varēja jau redzēt skolas namu. Pagalmā stāvēja skolotājs un sarunājās ar veco onkulīti, kas pirmīt zēniem pabrauca garām. Arī viņa zirgs turpat stāvēja piesiets. Skolotājs uzaicināja zēnus nākt atpūsties. Kaspars noteica:

„Paldies, skolas kungs, bet mums nav laika, māja tālu, mums jāiet."

„Nu nāciet vien," turpināja skolotājs, — „Kalngaru tēvs jūs aizvedīs, viņš brauc uz jūsu pusi ciemā pie savas meitas." Lai gan tas izlikās tā neticami, bet izsalkums un nogurums bija pārāk liels, lai atteiktos no laipnā skolas kunga uzaicinājuma. Un tiešām skolotājs izrādījās pati sirsnība un laipnība. Zēni vaļsirdīgi izstāstīja savas gaitas. „Nu, tas jau ir ļoti skaisti, ka esiet tik uzņēmīgi," teica skolotājs. „Vajaga ceļot, vajaga mācīties pazīt savu dzimteni, tad viņa būs vēl mīļāka, vēl dārgāka. Kalngaru tēvs jau man izstāstīja par Kasparu. Kaspar, turpini tāpat tālāk, tad dienās tu tālu tiksi un no tevis izaugs liels vīrs."

Vienkāršais azaids, ko zēniem pasniedza, garšoja teicami. Zēniem bija tik labi, ka tiešām gribējās vai vienmēr palikt pie tik sirsnīga cilvēka, kāds bija skolas kungs. Arī vecais Kalngaru tēvs bija ļoti, ļoti mīļš. Viņš arī atzina Kaspara uzvešanos par teicamu un tik tāpēc esot palicis skolā zēnus gaidīt.

Pēc palaunadža skolotājs izrādīja savu dārzu un arī mazpulku „druvas", ko katrs zēns un meitene kopa un novēroja. „Mēs jau arī kopā lasam grāmatas un tās pārrunājam. Redziet šo skaisto žurnālu „Mazpulks" arī mēs kopā lasam. Te daudz jauna un patīkama. Viņā var arī mazpulka dalībnieki iesūtīt savus rakstus un tos iespiež. „Bet ja arī es uzrakstītu," teica Kaspars, „kā mēs lielo aunu noķērām zaķa cilpā, kā no vecās priedes velnu izdzinām ar pīlādža rungām un kā gājām pēc dzintara — vai to arī drukās?" „Jā, uzraksti tik un atnes man parādīt, nodrukās." „Bet kas man dos lasīt?"

„Nu iestājaties savā mazpulkā, tur varesiet lasīt."

„Kas tad šī par būdu," jautāja Pauls, rādot uz kādu no dēļiem iežogotu laukumiņu.

„Ā, tā ir savāda būda. Redziet mūsu žurnālā rakstu par saules vannām. Dr. A raksta, ka vajag sauļoties, jo tad norūdoties cilvēks. Mani zēni paši to uzcēla un arī šai iežogojumā redzīet lāviņas viņi paši pagatavoja un, tad nu dakteram par prieku un sev par veselību, mēs cītīgi sauļojamies un esam jau tīri brūni bez visām smērēm."

Dzintaram arī uzkrita kāda lieta. Sauļošanās laukuma vidū bija kāds stabs ar ripu un cipariem ap malām kā pulkstenim. „Kas tad tas?" „Jā, tā ir ļoti skaista lieta. Tas ir saules pulkstenis. Kad rudenī Rīgā būs mazpulku izstāde, tad viņu izstādīs no mūsu mazpulka. Domāju, ka nevienam tāda nebūs un mani zēni cer saņemt balvu par šo patstāvīgo darbu."

Zēni apskatīja savādo pulksteni, kura cipari bija sarindoti no maziem daudzkrāsainiem akmentiņiem un viss riņķis bij noklāts ar gliemežu vāciņiem. „Bet viņš tak neiet, teica Kaspars, kā tad viņš var laiku rādīt?" „Nu redzi, Kaspar, tas jau ir šoreiz tas joks, ka pulktenis stāv un skatās, cik tālu saulīte aizgājusi un tad to parāda." Skolotājs izstāstīja zēniem pulksteņa uzbūvi un cik vienkārši tas ierīkojams.

„Bet nu bērni brauksim," mudināja Kalngaru tēvs, „jo citādi jūsu vecāki pavisam noraizēsies."

Kalngaru tēvs jau sēja vaļā zirgu un bij jābrauc.

„Nu atnāciet pie mums ciemā, kad būsiet savā mazpulkā. Iesim tad reiz visi kopā uz jūrmalu," noteica skolotājs.

Inkulis.

(J. I. tēlojums).

Bij laiks, kad Inkuļu māja skaitījās par vislabāko pagastā. Viņas laukos labi padevās kā labība, tā arī kartupeļi, jo zeme bij auglīga un nebij ne pārāk viegla, ne arī pārāk smaga. Visi tīrumi bij nolaideni pret dienvidiem un dienvidrītiem un no aukstiem ziemeļa un ziemeļrietumu vējiem tos aizsargāja mežs. Gadījās, ka dažos gados nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ visā pagastā un vēl plašākā apkārtnē ziemāju raža bij pavisam zema, bet Inkuļos tā tikai nedaudz svārstījās un katru gadu bij pietiekoši laba. Tadēļ Inkuļu klētī ne maizes, ne labības netrūka un Inkulis nekad nebij to aizņēmies no pagasta klēts.

Tā tas bij labi sen atpakaļ, kad dzīvs vēl bij vecais Inkulis, tagadējā Inkuļa tēvs. Savās jaunības dienās viņš bij strādājis muižā par kalpu un viņu bij saukuši par Andrēju Pakalniņu, kas arī bij viņa īstais vārds. Redzēdams, ka Pakalniņš ir godīgs un strādīgs cilvēks, muižnieks viņu pret paša gribu bij ielicis Inkuļu mājā par saimnieku un, zināms, uzlicis viņam par pienākumu pildīt muižas saimniecībā daudzas un dažādas klaušas. Citas izejas neatrazdams, Andrējs Pakalniņš, tad vēl jauns vīrs būdams, cik spēja, apstrādāja Inkuļu laukus un pildīja arī muižas klaušas. Bet tad pagājušā gadusimta sešdesmitajos gados klaušu līgumi bij ar likumu noteikti un Pakalniņš sāka muižai maksāt par Inkuļiem tikai naudas renti. Tas uzlaboja viņa saimnieciskos apstākļus un septiņdesmitajos gados, reizē ar citiem sava pagasta zemniekiem, viņš iepirka Inkuļus dzimts īpašumā. No tā laika ikdienas dzīvē viņu arvienu vairāk un vairāk sāka saukt par Inkuli un beidzot daudzi viņa īstā vārda nemaz vairs nezināja.

Ka Inkulis ir turīgākais saimnieks apkārtnē, to zināja ne tikai vietējā, bet arī kaimiņu pagastos un to zināja arī viņa divi dēli un viena meita. Kā viņiem bij radusies šāda atziņa — grūti pateikt, jo vecais Inkulis nebij ne iedomīgs, ne lielīgs, bet jauno cilvēku prātus tā viegli reibināja un cēla viņus pašus citiem nesasniedzamos augstumos. Inkuļa vecākais dēls Kārlis labi zināja, ka pēc tēva nāves viņš paliks par Inkuļu mājas saimnieku un ka tad viņu nesauks vis vairs par Inkuļu Kārli, bet par Inkuli, kas nozīmēs cienību un pārākumu par citiem. Otrs dēls Ģederts arī labi zināja, ka viņš iestāsies Vecsātu zemkopības skolā, kuŗu pabeigt viņam būs tīrais nieks. Pēc skolas pabeigšanas viņš dabūs muižkunga vietu un varbūt vēl šepat savā muižā. Viņam būs speciāls muižkunga apģērbs — gaŗi zābāki, pogainās bikses, svārki ar zaļiem iekantējumiem un pie platmales spilgta rubeņa spalva. Viņam būs savs jājams zirgs un divstobrene bise. Visas pavēles ko un kā darīt viņš nodos vagaram un tikai reižureizēm izies, vai izjās paskatīties, lai tās būtu pareizi izpildītas. Ar ļaudīm tieši viņš nerunās, jo viņš ir un būs daudz parāks par viņiem. Jaunākā no visiem, meita Anna labi apzinājās, ka viņa ir bagātā Inkuļa meita un ka tādēļ viņai neklājās draudzēties un saieties ar citām daudz mazturīgāku vecāku meitām. Šāda apziņa viņu pilnīgi apmierināja un nākotnes plānu viņai nebij nekādu.

Ar vietējā muižnieka ieteikumu, kāds bij dabūts uz vecā Inkuļa lūgumu, Ģederts tiešām iestājās Vecsātu zemkopības skolā, bet nesekmīgu skolas darbu un dažādu pārkāpumu dēļ viņu jau pēc nepilna pusgada no skolas izslēdza. Lai tomēr sasniegtu savu mērķi un reiz tiktu par muižkungu, viņš iestājās kaimiņu muižā par praktikantu bez algas. Uzdotie darbi tomēr viņam likās par nepiemērotiem un drīz vien viņš atstāja arī praktikanta vietu. Tad viņš nolēma meklēt sev piemērotu darbu tāļajā Krievijā, no kuŗienes vairs atpakaļ neatgriezās.

Vecais Inkulis vēl bij dzīvs, kad pie viņa nepilngadīgās meitas ieradās precinieks, tā paša pagasta saimnieka dēls Silzemnieku Juris. Viņš bij brašs jauneklis, zilām acīm un kupliem matiem. Viņš patika visiem, kas viņu redzēja, un, zināms, viņš patika

Daba un dvēsele.

(Mālpils iespaidi 22. VI. 35.).

Saulainā dienā kā dzīvības lokā
Saistītas daba un dvēsele bija,
Dvēsele — taurenīts ziedošā kokā,
Apkārt tai apvijas vizoša vija.

Dzirdēju klusi kā sačukstas dabā
Lapotie koki un zālīte zaļā,
Klusuma balsi nu dvēsele glabā
Tālu no visa tik trauksmainā, skaļā.

Gaišums kluss ielijis sirdī ik vienā —
Cilvēki visi bij garīgi tuvu.
Skaistajā saules un dzīvības dienā
To, ko teikt neiespēj vārdi, es guvu.

Lilija Ābelīte,
Mārupes mazpulkā.

arī vecajam Inkulim, kuŗš apsolija Jurim savu meitu, pašas meitas gribu daudz nemaz neprasīdams. Pēc viena mēneša nosvinēja kāzas, kā tas tanī laikā bij parasts un Annu aizveda uz Silzemniekiem, kur viņa dzīvo vēl tagad. Par viņas gaŗo mūžu, savu pienākumu pildīšanu un par attiecībām pret citiem cilvēkiem dažādos viņas dzīves posmos būtu garš stāsts, kuŗu vislabāk un vispatiesāk atstāstītu pats Silzemnieku Juris — tagad jau pavisam vecs vīrs. Intimākās sarunās ar savu znotu viņam parasti acīs iemirdzās asaras un viņš ar dziļu nopūtu saka: „Ak, tāda mūža, kāds bij mans, es nevienam nevēlētu! Vai tad es būtu dzīvojis un vai es tagad tāds būtu, ja man citāds mūža draugs būtu?!"

Viens pats palicis Kārlis labu laiku tīksminājās ar apziņu, ka viņš nu ir vienīgais lielās un bagātās Inkuļu mājas īpašnieks un saimnieks. Bet drīz vien radās arī netīksmes sajūta, jo dzīve viņam skarbi atgādināja, ka mājas saimniekam ir arī pienākumi, kuŗus neviens cits nevar pildīt.

Mājā bij vajadzīgi strādnieki un šiem strādniekiem vajadzēja gatavot ēdienu un rūpēties arī par citām viņu dzīves vajadzībām un ērtībām, bet jaunajam Inkulim negribējās to darīt. Mājā nebij saimnieces, kuŗa vismaz pa daļai varētu izpildīt bieži iztrūkstošā saimnieka vietu, un tādēļ saimniecībā nebij vajadzīgas noteiktības un kārtības. Algotiem cilvēkiem tas nepatika un daži no viņiem aizgāja no Inkuļiem jau gada vidū.

Inkulis nojauta, ka tagad viņam vajadzētu meklēt un atrast sev dzīves biedreni, kuŗa būtu mājas saimniece, kāda bij bijusi viņa māte. Bet reizē ar to viņš it kā jau bij pārliecināts, ka ne tuvākā, ne tālākā apkārtnē nav nevienas jaunavas, kuŗa būtu cienīga viņa sieva un Inkuļu saimniece. Viņam gan likās, ka daudzas tautu meitas gaidīt gaida, vai viņš kādu no tām bildinās, bet par šādu pārdrošību Inkulis jutās apvainots un spītības gars viņā vēl vairāk pieauga. „Gaidiet vien, kad pūcei aste ziedēs, tad Inkulis jūs bildinās", domāja viņš pats pie sevis. Bet, kad bij labi iedzēries, tad dažādās variacijās stāstīja to arī citiem. Lai vēl vairāk parādītu un demonstrētu savu necienību un nicināšanu pret savas apkārtnes tautu meitām, Inkulis labu laiku draudzējās ar čigāniem, kuŗi to izmantodami, katru vasaru apmetās mežā Inkuļu tuvumā. Tad arī gadījās, ka vienā dienā, labi iedzēries, Inkulis iesēdināja jaunu čigānieti savos ratos un vēl divu čigānu pavadīts aizbrauca pie mācītāja, lai liktos uzsaukties. Mācītājs tomēr viņus nepieņēma un lika atbraukt citā dienā, kad Inkulis bus dzērumu izgulējis. Bet citā dienā braukšana vairs neiznāca un Inkulis tā i palika neprecējies visu mūžu.

Saimniekam tā dzīvojot, saimniecība strauji slīdēja uz leju. Radās parādi, kuŗus nokārtot nebij iespējams. Tādēļ Inkulim draudēja ūtrupe un ne tikai inventāra, bet arī pašas mājas pārdošana. Gribot negribot Inkulim bij jāgriežās pie Silzemnieku Juŗa, kā pie tuvākā radinieka, pēc palīdzības. Un Juris arī līdzēja uzņemdamies daļu Inkuļu parāda uz sevis.

Lai atbrīvotos no nepanesami smagā saimniecības vadīšanas uzdevuma, Inkulis pēc tam savu māju izrentēja, paturēdams sev vienu istabiņu un vēl tēva stādīto ķiršu dārzu. Kāmēr Inkuļu lauki vēl bij iemēsloti un puslīdz labi apstrādāti, tie deva apmierinošas ražas un rentnieki maksāja pieklājīgu renti, kuru Inkulis nekavējās notērēt. Par sevi viņam nevajadzēja rūpēties, jo vēl bij uzglabājušās mātes gādātās drēbes un veļa. Bet gadi gāja un

Vecbornes mazpulks pie savām lecektīm.

Priekšā pa kreisi mazpulka vadītājs un Vecbornes valsts pamatskolas pārzinis Plūme aiz tā pa labi Daugavpils-Ilūkstes mazpulku inspektors agr. F. Duksis; pa kreisi aizmugurē vadītāja palīgs skolotājs Grundulis

Inkuļu lauki palika arvienu neauglīgāki. Rentnieki mainījās ik pēc gada un katrs jaunais rentnieks solīja mazāku renti, ar ko Inkulim vajadzēja apmierināties.

Tagad nu Inkulis ir jau gluži vecs. Viņš dzīvo savā istabiņā, kuŗā ir neliela plītiņa. Uz tās viņš pats gatavo sev ēdienu. Visa istabiņas iekārta ir — vecs galds, krēsls un gulta. Bet gultā jau sen vairs nav gultas maisa un palaga, jo kādreiz lepnais un bagātais Inkulis guļ neizģērbies uz kailiem rudzu salmiem. Lai tik smagi neizjustu savu nožēlojamo stāvokli un varbūt, lai klusinātu mocošos sirdsapziņas pārmetumus, Inkulis katru dienu iedzeŗ attiecīgu daudzumu degvīna, kura iegādāšanai viņš atdod visu par māju saņemto renti.

Ja par garu laiku pie Inkuļa iegriežas kāds kaimiņu cilvēks, tad uz visiem jautājumiem Inkulis mēģina atbildēt tikai ar jokiem. No nopietnām sarunām viņš itkā baidās un tādās arī nekad neielaižās. Ar to viņš vai nu vēl arvienu mēģina uzsvērt savu pārākumu, vai arī cenšās neredzēt un nedzirdēt dzīves īstenību, kura pārāk kaila un drausmīga nostājusies viņa priekšā.

Ar katru dienu vairāk un vairāk viņš jūt, ka paklausot nepielūdzamam un negrozamam dzīves likumam arī viņa paša dzīve tuvojas savam dabīgam noslēgumam un ka vēl atlikušajā dzīves laikā viņš pašai dzīvei nekas vairs nav un arī nebūs. Viss, kas viņš ir bijis un kas varējis būt, tas ir jau pagātnē. Bet arī tur viņš nekas nav bijis un itin nekā pozitīva viņš nav darījis ne savā, ne sabiedrības labā. Inkuļu ēkas ar noplīsušiem jumtiem ir pussagruvušas un Inkuļu lauki pilni nezālēm. No labākās mājas Inkuļi palikuši par sliktāko māju pagastā. To zin visā apkārtnē un zin arī, kādēļ tas noticis, jo šad un tad dzird zobgalīgus nostāstus par Inkuļa bagāto dzīves sākumu un par viņas bēdīgo beigu cēlienu.

Dobeles pilī apslēptā manta.

Tautas teika.

Varbūt jūs zināsiet Velna krogu (tagad tur ir Dobeles pagasta nespējnieku patversme). Kādā rudens vakarā pavecs vīriņš nācis no Velna krogus mājā. Netālu no šī paša krogus viņam piesities melns, labi ģērbies kungs. Šis vīriņam sacījis: „Dobeles pils pagrabā ir kaste, pilna ar zeltu un sudrabu. Ja tu viņu izvilksi, tad visa bagātība piederēs tev. Tikai velc atmuguriski. Velkot neskaties atpakaļ."

Labi. — Vīriņš kādu dienu pasaucis līdzi savu draugu. Draugs stāvējis pie vārtiem, bet šis gājis iekšā. Iznesis kasti no pagraba un sācis vilkt ārā no pils. Kaste bijusi pilna ar zeltu un sudrabu. Bijusi arī ļoti smaga. Viņš gribējis pasaukt savu biedri, lai nāk palīgā vilkt. Saucot vīriņš nejauši atskatījies atpakaļ. Ak, ko viņš ieraudzīja!?

— Pie durvīm stāvējušas divi lauvas, tad jau tās metušās vīriņam virsū un saplosījušas to gabalu gabalos. Naudas kaste noslēpumainajos apstākļos ieslīdējusi atpakaļ pagrabā, un pagrabs aizbiris.

Ja kādreiz kāds grib šo pagrabu uzrakt, tad viņš katru reizi aizgrūst. Naudu arī neviens vairs nevarējis atrast.

A. Rozentāls,
Dobeles mazpulka dalībnieks.

Laika vērtība.

Cik viļinoši dažreiz jaunībā izliekas „zilie tālumi", aiz kuŗiem patiesībā ir tukšums, atstātība, veltīga energijas izšķiešana, nenoteiktība, vilšanās, zudušais un zaudētais laiks.

Maz ir to, kam spēks tad atzīties un vēl mazāk to, kam spēks būtu atgriezties uz tēva mājām, ja jau tās nav zudušas līdz ar zaudēto laiku...

Ir dažādi dzīves grūtumi un nekur nav bez tiem. — Visvieglākais ir darba grūtums, kas atalgots kļūst par darba augļiem. Vajaga tikai uzņēmības un stipras pašapņemšanās strādāt. Kur tā būs, būs arī cerētā laime un labklājība jau šaipus „zilajām tālēm", kuŗās un aiz kuŗām ir vienīgi māņi, māņi neatsveramā jaunības spēka un mūža izniekošanā. Laimi mēs nekad nepazīstam un neatzīstam to tad, kad tā ir ar mums un pie mums klāt. —

Šis laiks ir labākais no visiem, kas bijuši latviešu tautai un Latvijai, jo viņa devīze ir: caur reālu praktisku darbu, pie reāliem praktiskiem panākumiem. Ir ļoti nožēlojams tas apstāklis, ka atziņas rodas pēc grūtiem pārbaudījumiem un zaudējumiem — pēc ilgām un gaŗām, nevienam nezināmām ciešanām, ko tik bieži savā dvēselē izjutušie, uz atziņu krustceļiem noklusē . . . Ciešanās zudis jau spēks un aizgājis tukšiem ideāliem sekojot, radošā darbā citādi neieliktais, ne ar ko neatsaucamais, neatgriežamais laiks.

Lai laika vērtību tādēļ apsveram mums vienreiz tik dotajā mūžā. Kad vecā paaudze kādreiz kaŗa apstākļos, bēgļu gaitās celdamās aizgāja svešumā, tad tur tā savu atrautību dzimtai ziemei un tās sekas izbaudīja visā pilnībā.

To mīlestību zemei, bez liekiem pārbaudījumiem, kas salauž nevien miesu un garu, bet uz mūžu atņem arī nereti prieku un laimi, to mīlestību un palikšanu pie zemes mīļajās tēva mājās no visas sirds es novēlu latviešu jaunai paaudzei.

Ar tādu mīlestību reiz šī vecā paaudze no bēgļu gaitām atgriezās atbrīvotājā tēvijā un piekērās tik neatraujami zemei, kā savai reiz zaudētai un atkal atrastai laimei.

P. Fr.

Arāja zirga lūgšana.

(Drustu II. mazpulka dalībnieku domas izteiktas kopējā rakstā.)

Zirgs ir neatsveŗams zemkopja palīgs. Nez' vai desmit stipri vīri spētu to padarīt, ko padara vidēji stiprs zirgs? Katram, kas rīkojas ar zirgu, vajadzētu saprast zirga grūto darbu, censties atvieglot viņa darba grūtības un mīlēt šo kustoni. Tomēr reti kāds pilnā mērā iedomājas savu pienākumu pret šo uzticīgo draugu.

Ja zirgs spētu runāt, tad viņš lūgtu savam kalpinātājam sekošo: „Kopēj', arāj' un braucēj'! Es kalpošu tev uzticīgi visu mūžu, bet kā algu no tevis lūgšu tikai nepieciešamāko pārtiku, piemērotu manam smagajam darbam, kā arī sausu mājokli. Ēšanai man paiet apmēram divas stundas, kāpēc, iekams tu mani liec darbā, jau pie laika pabaro. Pirms jūgšanas labi apskati, vai man nav no agrākā darba kādi ievainojumi plecos, vai uz kakla, vai pakavi kārtībā. Būtu labi, ja tu katru rītu manu spalvu pamatīgi izsukātu, jo tas man tikpat veselīgs kā mēriņš auzu. Ja vagu dzenot vai braucot novēro, ka pagriežu galvu uz vienu pusi, tad sakās ir kāda kļūda. Esi tik labs un izlabo tūliņ!

Esmu novērojis, ka tu bieži vien uzvelc kuplu dūmu, vai ar met sev mutē saldumus. Zaļās zālītes kušķītis man ir tāds pats gardums. Nesit tāpēc mani, ja vagā iedams vai vagas galā ieķeru kādu kumosu! Vai tad tevi ar kāds sit, kad tu smēķē, ēd saldumus vai dzer tik ļoti kaitīgos, reibinošos dzērienus? Vagas galā apgriežoties, dažreiz kāja pārceļas pāri dzeņaukšai, vai arī nepareizi iekāpju ilksīs; tad nesit mani un nerausti dzelžus manā mutē, jo es tak esmu neprātīgs kustonis un nespēju saprast tavu gribu. Vai tad tevi ar kāds tūliņ sit un plēš tev lūpas, kad tu, prātīgs cilvēks būdams, dari aplamības.

Mani atpūtinādams uzmeklē aizvēju. Un kad esi paēdis brokastis, **tad pasniedz** man ar kādu **garoziņu un atļauj uzlikt galvu tev uz pleca. Paēdis** jau no tā nebūšu, **bet jutīšu, ka tu par mani domā.**

Dažreiz iesēžas pajūgā vairāki cilvēki; nesaki tad, ka tu „brauc tukšā", jo tas ir smags vezums. Ja tev ir taisnīga sirds, tad, kalnā braukdams ar vezumu, nokāp no tā, bet ja tev ir līdzjūtīga sirds, tad pieliec arī roku pie vezuma un pagriez mani nost no akmeņiem. Nekrauj man pārmērīgu vezumu. Nedod mani braukt nežēlīgiem cilvēkiem. Ja tu, mans saimniek, esi žūpa, tad jau nu gan necik tu nesadzirdēsi manu lugšanu, tomēr savu lielo ciešanu dēļ esmu spiests arī tevi lūgt. Kad piebrauc pie kroga, tad apsedz tak mani un aizliec barību! Dažreiz dzirdu krogā tavas un tavu glāzes biedru gaviles, bet ap mani gaudo vējputenis, sega norauta, un es drebēdams un izsalcis gaidu, kad jel reiz tu brauksi uz māju. Tu piesēdini vēl pilnu pajūgu ar saviem glāzes biedriem, un tad, **kalns vai leja, kliegdami un sizdami trencat mani līdz otrai dzertuvei.** Es griežos pie katra līdzcietīga cilvēka ar lūgumu: ja redzi, ka esmu nokļuvis nežēlīga cilvēka rokās, kurš mani nomērdētu, sasistu, klibu, ar jēli noberstām krūtīm dzen pārmērīgos vezumos un dauza ar kokiem, tad savaldi šādu necilvēku un paziņo viņa rīcību policijai!

Beidzot arāj, tevi lūdzu: kad esmu vecs, un kad man sūrā darbā spēki izsīkuši, nepārdod manu veco kaulu svešiem, varbūt nežēlīgiem cilvēkiem, bet piešķir man ātru nāvi!"

Kas man šodien vislabāk patīk?

(Rakstu darbs Gulbenes rajona mazpulku pieccīņās.)

Man šodien bija liels prieks, kad visi Gulbenes un apkārtējo mazpulku dalībnieki un arī citi cilvēki gāja uz kapiem. Patika runa pie kapiem. Tā mani ļoti aizkustināja. Man ļoti patika arī tas, ka mēs visi atcerējāmies aizmirsto māti. Esmu viena no tiem laimes bērniem, kuŗai vecāki vēl dzīvi. Redzot bērnus, kuŗiem vecāku nav, mani pārņem savāda sajūta. Rodas itkā žēlums un līdzjūtība. Iedomājos, cik grūti ir bārenīšam. Tomēr bāreņi arvien ir centīgāki un dzīvē vairāk ko sasniedz. Arī šodien uz diženo pārbaudi eksaminēja vienu bārenīti un tas tiešām vislabāki atbildēja. Varbūt šīs neizsakāmās izjūtas dēļ man šodien vislabāk patika gājiens uz kapiem.

Vāliņš Velta,
Beļavas mazpulkā.

Lai nekad dziesmai nebūtu jāapklust.

Latvieši jau no sen seniem laikiem bijuši dziedātāju tauta. Par to liecību dod tie simtiem tūkstošu tautas dziesmu, ko mūsu tauta dziedot kā dārgu mantojumu ir atstājusi no paaudzes uz paaudzi. Dziesmas pauda tautas prieku, dziesmas remdēja viņas bēdas. Dziesmās izpaudās tas, kas slēpās tautas dvēseles dziļumos.

Vai šodien ir citādi? Arī tagad dziesmas mūs atspirdzina ikdienas grūtumos. Lai kādas bēdas jūs māktu, klausaties tikai dažus brīžus dziesmas skaņās, un jums kļūs daudzkārt vieglāk. Dziesma ir cilvēka sirdsskaidrības labākais apliecinājums. Nekad jūs no cilvēka, uz kuŗa sirdsapziņas gulsies kāds ļauns darbs, nedzirdēsiet brīvi plūstošu dziesmu. Mums, jaunajai paaudzei, savas sirdis tā jāvada, lai šai dziesmai nekad un nekad nebūtu jāapklust.

Jaunā paaudze, mazpulku dalībnieki, tīsim dziesmas kamolā, liekot kā pirmo pavedienu šai kamolā mūsu lepnumu — mūsu tautas dziesmas, jo šeit kā no avota plūst darba prieks, mīlestība pret dzimto zemi un tautu un nelaužamo ticību Dievam un nākotnei.

Mums, mazpulku dalībniekiem, jācenšas darīt visu, lai tautā nezustu dziesmu gars, kas to vadījis cauri gadu simtiem; lai vienmēr un visos laikos mūsu valsts nestu nosaukumu — Dziesmotā Latvija.

Kārlis Eņģelis,
Durbes mazpulka diženais.

Tēvu sapņojums.

Dzidrs, silts pavasaŗa vakars. Lēni, lēni no meža plūst miglas blāķi. Zemes vēži itkā sacenzdamies turkšķ miglai apsveikuma dziesmu. Cik skaisti tādos vakaros aiziet tālu — laukos vai pļavās. Klausīties zemes vēžu dziesmā un vienas otras nomaldījušās ķīvītes kliedzienos.

„Bet, kas tas par troksni! Itkā zirga sprauslošana. Jā, tiešām zirgs! Ak jā, te jau šinī atmatā ir iemērīta saimniecība. Jau, laikam, tās īpašnieks ir atbraucis saimniekot. O skat, kur uzaris gabalu atmatā. Tur viņš domā audzēt zeltainos miežus un sudrabotās auzas. Nu lai pamēģina, lai pamēģina. Un skaties! Tur tajā kalniņā jau savedis baļķu čupu. Tur viņš laikam cels tās „pilis". Nu redzēs kādas uzcels tās „pilis", varbūt pašiem būs bail līst iekšā. Tiešām šiem jaunajiem zemniekiem ir lielas cerības, bet lai padzīvo pāris gadu, gan izputēs. Un re, kur žagaru vezumu arī atvedis. Bet tas taču nav žagaru vezums! Tā žagaru būdiņa."

Tā toreiz vēroja un sprieda tie, kas neticēja šo jauno zemnieku darbam un spējām. Neticēja, ka tādās atmatās, purvos un celmājos varēs dzīvot cilvēki, ka tur varēs ierīkot un iekopt saimniecības.

Žagaru būdiņā guļ saulē nodedzis spēcīgs virs. Tas ir atmatas īpašnieks. Vakars jau vēls, bet virs vēl nav aizmidzis. Viņam tagad nav vaļas aizmigt. Viņam jādomā, jākaļ plāni, kā labāk iekārtoties savā atmatā. Kā ierīkoties ar ēku būvēšanu. Un tiešām, viņš jau tālu aizdzīvojis nākotnē. Savā fantāzijā viņš vairs neredz vientuļo baļķu čupu, bet tās vietā stāv brašu ēku pudurītis ar lieliem logiem, gaišām sienām un sarkani nokrāsotiem jumtiem. Nav vairs vientuļā cinaiņā atmata, bet viļņo auglīgas, labi koptas druvas... Tā sapņoja mūsu tēvi, gulēdami pirmā pavasara naktī savās saimniecībās.

Tālu, tālu aizgājis pirmais pavasaris. Daudz grūtu, lielu darbu padarījuši mūsu tēvi. Tiešām, tagad vairs neredz vientuļu baļķu čupu, bet to vietā jau pieklājīgas mājas. Gan nav vēl tādas kā toreiz sapņoja. Trūkst gaiši nokrāsoto sienu, trūkst sarkano jumtu. Arī vientuļās atmatas, celmāji ir pārvērsti par druvām.

Smagais darbs drusku nogurdinājis mūsu tēvus. Trūkst viņiem lielās, neizsmeļamās enerģijas darbos. Bet par to mēs taču esam jau lieli un enerģiski. Mazpulku dalībnieki! Iesim palīgā saviem tēviem! Mēs nevaram, mēs nedrīkstam atstāt viņus vienus pēc tik lieliem grūtiem darbiem. Strādāsim kopā ar saviem tēviem, lai tiešām viņi vecuma dienās redz savas atmatas vai celmājus tādus kā pirmā pavasaŗa naktī.

Valdemārs Vārpiņš.

Četras dienas ekskursijā ar divriteņiem.

Rūjienas ģimnazijas mazpulka dalībnieki agri no rīta pulcējās ģimnazijā, lai kopā ar mazpulka vadītāju agr. Freimaņa kungu dotos ar riteņiem garākā ceļojumā pa Vidzemi. Maršrūts diezgan garš un tāpēc braucēju maz. Pavisam esam septiņi ekskursanti. Pulksten pus septiņos atstājam ģimnaziju un dodamies cauri vēl klusajām Rūjienas ielām pretīm pļavu un lauku zaļumam. Skatam izzūd pazīstamākās ainavas un mēs garā rindā ripojam uz priekšu pa svešu ceļu. Drīz sasniedzam Salacas upes sākumu, izteku no Burtnieku ezera. Salacas krastā paceļas mazs uzkalniņš, apaudzis priedēm. Tas Riņņu kalniņš.

Sagādājām laivu un dziedādami braucām uz ezera pusi. Apskatījuši Riņņu kalniņu mēs dodamies ar riteņiem tālāk. Ceļš iet gar ezera krastu un mēs vērīgi aplūkojam viņa zilo līmeni. Drīz ezers ir paslēpies aiz mežiem un kalniem un mēs tuvojamies Matīšiem. Apskatījuši miestiņu, braucam uz Burtnieku muižu. Apmēram pēc stundas brauciena mēs sasniedzam Burtniekus. Atkal skatam ir pavēries ezers un aiz tā Burtnieku baznīca.

Agronoms Moriša kungs mūs iepazīstina ar muižu, saimniecību, siernīcu un muižas tuvāko apkārtni. Tad ieturējuši pusdienas un velti izskatījušies ezerā nogrimušo baznīcu, mēs steidzamies tālāk uz Valmieru. Pēcpusdiena ir karsta, ceļš putekļains un tāpēc apgrūtināta braukšana. Pievakarē ierodamies Valmierā. Nakti pārguļam vidusskolā, ko mums labprāt atļauj skolas direktors Kalēja kungs un mūs laipni uzņem.

Otrā dienā apskatām Valmieras vidusskolu. Pēc tam mācītāja Anšēvica kunga vadībā apskatam Gaujas stāvos krastus, Valtera kalniņu, pils drupas un baznīcu. Vēl iepazinušies tuvāk ar labības elevātoru un eksportkautuvi, mēs atstājam Valmieru un dodamies uz Raunu. Tā kā vakarā ceram nokļūt Smiltenē, tad braucam diezgan ātri. Pa ceļam šur un tur vēl apstājušies mēs sasniedzam Raunu. Apskatījuši Raunu un izkāpelējušies pa pilskalniem un pilsdrupām mēs ķeramies atkal pie saviem riteņiem un dodamies uz Smiltenes pusi. Līdz Smiltenei lielāko tiesu ir šoseja, pēc rauniešu izrunas „šasija", tāpēc ar ātrumu mēs neskopojamies, jo ir pievakare un saule vairs nededzina kā pusdienā. Kalni mainās ar lejām un birzes ar pļavām un tīrumiem. Ir jau vēls, kad sasniedzam Smilteni. Te mūs sirsnīgi sagaida un uzņem pie sevis bijušais mazpulka vadītājs agr. K. Liepiņa kungs. Pēc garā ceļa miegs ir salds un mēs, nomazgājuši ceļa putekļus Tepera ezerā, dodamies pie miera.

Trešā dienā Liepiņa kga vadībā apskatam Smiltenes lauksaimniecības skolu un saimniecību, tad vēl aplūkojuši pašu Smilteni mēs teicam ardievas bijušam vadītājam un cepurēm mādami šķiramies no viņa un Smiltenes. Tagad esam ceļā uz mājas pusi. Aplūkojuši Trikātas baznīcu, ezeru un pilsdrupas mes laižam tālāk uz Strenčiem. Ir vakars, kad iebraucam tur. Še mūs viesmīlīgi uzņem Strenču pilsētas pamatskolas pārzinis D. Melbārža kungs.

Līdzšinējās trīs dienas bija skaistas, bez vēja, bet ceturtā sacēlies diezgan stiprs vējš, tā tad pēdējā diena ceļojumā būs visgrūtākā, jo mums jābrauc pret vēju. Tā cīnīdamies tuvojamies Ēvelei. Pa ceļam iegriežamies Lizdenos, apskatām pienotavu, kurā pagatavo kefīru, tad cauri Rencēniem un Oleriem mēs pievakarē iebraucam Rūjienā. Četrās dienās esam veikuši vairāk nekā 250 km garu ceļu, bet visi vēl jūtamies spēcīgi un žirgti.

Elmārs Šķobe,
Rūjienas ģimnazijas mazpulkā.

Dzejols.

Tad, kad diena projām
Laika ejās klīst,
Zvaigznēs uzzied debess,
Drūmo nakti nīst.

Kokī tā kā ēnas
Mēness gaismā trīc,
Vēja pūsmas lēnas
Zūžo viņiem līdz. . .

Maksims Kevaskis,
Galgauskas-Kropas mazpulkā.

VESELĪBA UN VEIKLĪBA.

Dr. R. Avotiņš.

Norūdīšanās saulē, gaisā un ūdenī.

Ūdens peldes. (Turpinājums.)

Peldēšanās ūdenī liekas tik zināma, ka tur nebūtu nekā ko teikt un tomēr jāsaka stipri daudz. Peldoties tiek ļoti daudz grēkots. Esmu novērojis cilvēkus, kuŗi vienā dienā pat nezin cik reizes bijuši ūdenī. Kamdēļ viņi to dara — arī viņi paši to nezin. Kā pie visām pārmērībām, tā arī peldoties, pārkairinājot sava ķermeņa šūniņas aukstā ūdenī, mēs varam sev nodarīt ļoti lielu ļaunumu. Ūdens peldes un aplaistīšanās ar aukstu ūdeni ir pielietotas tik pat sen, cik veca ir cilvēce. Peldēšanās ir un tiek izmantota gan vienkārši tīrības nolūkā, gan atkal kā ārstniecības līdzeklis, gan arī ķermeņa norūdīšanai.

Kā tad ūdens iedarbojas uz mūsu ādu un visu ķermeni? Viņš rada ādas, nervu, muskuļu un asins vadu kairinājumu. Jo āda siltāka, jo vairāk viņā saplūst asinis, jo ātrāk ūdenī ķermenis atdziest un jo spējāks kairinājums.

Ūdens atņem ķermenim 30 reizes vairāk siltuma kā gaiss. Ja gaisa un ūdens temperatūra būs vienāda, tad tomēr gaisā siltuma sajūta būs lielāka. Peldoties 12°C vēsā ūdenī mēs zaudējam katrās četrās minūtēs 100 kalorijas, bet 24°C siltā ūdenī to pašu kaloriju daudzumu mēs zaudējam ceturtdaļstundā. Arī parastajās siltās ūdens peldēs 30°C ceturtdaļas stundā zaudējam vēl 50 kalorijas.

Tāds siltuma zaudējums izsauc stipru kairinājumu un paātrina vielu maiņu. Ūdens t° jau mēs varam izvēlēties pēc pašu gribas un līdz ar to arī gan palielināt, gan atkal samazināt kā ķermeņa kairinājumu tā arī vielu maiņu. Aukstās peldēs nocietinās āda, ādas nervi, asins vadi, un muskuļi. Viss ķermenis top izturīgāks un elastīgāks. Pastiprinās muskuļu un virsējās sekrēcijas orgānu darbība. Barības traktā palielinās uzsūkšanas spējas un līdz ar to vairojas ēstgriba. Āda un viss ķermenis top izturīgāks — norūdās pret visādām klimata pārmaiņām.

Ieejot aukstā ūdenī mēs vienmēr tūlīt sajūtam vieglu aukstumu visā ķermenī. Tas notiek tādēļ, ka aukstumā saraujās ādas asins vadi un muskuļi un asinis tiek izspiestas un saplūst iekšējos organos. Sirds artērijas un līdz ar to plaušas asinīm pārpildītas. Sirds darbība top straujāka, elpošana nedaudz retāka, bet stipri dziļāka. Ar padziļinātu elpošanu un paātrinātu sirds darbību iekšējā degšana palielinās un organisma siltums pavairojas. Lai pēdējā neuzkrātos — asinis steidzās atpakaļ ādā un līdz ar to izzūd pirmā aukstuma sajūta, iestājas patikama siltuma sajūta, bet tas svarīgākais — ka mēs novērojam vispārēju labsajūtu un ka sirds darbība un elpošana atgriežas normas robežās. Turpinot peldēšanos mūsu ķermenis zaudē pastāvīgi zināmu siltuma daudzumu — ķermenis atdziest. Pēc īsāka vai ilgāka laika iestāsies otrreiz netik aukstuma sajūta, bet drebuļi un visa āda pārklāsies ar tā saukto „zossādu."

Tāds stāvoklis norāda, ka mūsu organisma šūniņas ir pārkairinātas un peldēšanās steidzoši jāpārtrauc. Vislabāk nekad nenogaidit šīs reakcijas iestāšanos un peldēšanos pārtraukt daudz agrāk. Ja turpināsim peldēšanos, tad var iestāties nervu sistēmas, sirds darbības, muskuļu un garīga spēka pagurums. Še notiek tas pats, kas pie nepareizām saules peldēm, kad ar pārlieku saules enerģijas uzsūkšanu šūniņas tiek pārkairinātas. Sevišķi tas bija novērojams jūnija siltajās dienās. Satiku vairākus cilvēkus, kas bija stipri apdedzinājušies un nākošās dienās bija spiesti netik atteikties no saules peldēm, bet pat palikt mājā. Paturiet vienmēr prātā „Vidus ceļš — zelta ceļš" un ka tas sevišķi jāievēro pie ūdens un saules peldēm, ka vidējie kairinājumi stiprina un paceļ mūsu šūniņu dzīves enerģiju, bet stiprie to nomāc.

Peldoties nav ieteicams nirt — līst zem ūdens. Te jāaiztur elpošana. Spiediens un aizturēta elpošana netik apgrūtina sirds darbību, bet var to stipri kavēt un atstāt pat paliekošas sekas.

243. Ikšķiles mazpulka sporta grupa atklāšanas svētkos

Ne visi drīkst peldēties. Cilvēki, kas slimo ar sirds kaiti, plaušu tuberkulozi, galvas reiboņiem, plaušu emfizemu, nieru iekaisumu, ādas iekaisumu un stipri nervozi un ļoti mazasinīgi un vāji nemaz nedrīkst peldēties aukstā ūdenī.

Sākumā peldēties tik reiz dienā, jo citādi arī visveselīgākie cilvēki var pārkairināt savu nervu sistēmu. Vēlāk var peldēties arī divas reizes dienā ar starplaiku 3—4 stundas. Nedrīkst peldēties tūlīt pēc ēšanas, bet jānogaida stundas 1½. Noģērbies nedrīkst tūlīt mesties ūdenī, bet jānogaida, kamēr ādā izzūd mitruma sajūta. Var izģērbies pastaigāties, vai arī izdarīt dziļo elpošanu. Āda nedrīkst pilnīgi atdzist. Nedrīkst iet ūdenī, ja ādu pārklāj „zossāda". Ūdenī drīkst palikt vāji cilvēki minūtes piecas, bet veselīgi minūtes divdesmit. Pēc peldēšanās jānoslaukās. Nekad nedrīkst atstāt mugurā slapju peldkostīmu, jo tas izžūstot atņem daudz siltuma un var viegli saaukstēties.

Bet par visām lietām ievērojiet un atminaties, ka ūdenī jāieiet ar siltuma sajūtu ādā un ūdenī nedrīkst palikt, kamēr ķermeni pārņem drebuļi. Nedrīkst peldoties būt pārgalvīgs, jo tā varam viegli pārvērtēt savus spēkus, kas var beigties ļoti ļauni.

Kas attiecas uz bērniem, tad te jābūt stipri uzmanīgiem. Bērniem āda stipri plāna un tāpat plāna arī zemādas tauku kārta. Viņi ūdenī zaudē stipri daudz siltuma un var viegli vien pārkairināt savu ķermeni, kā sekas var būt visādas saaukstēšanās slimības. Bērnu norūdīšanu aukstās peldēs var sākt tik no sešiem gadiem. Līdz tam laikam sākot no gada — remdenas peldes, bet līdz gadam tik siltas.

(Turpmāk vēl.)

Uz darbu!

Uz darbu, mazpulka saime!
Tā aicina pavasars,
Jums pašiem jākaļ sev laime —
Lai netrūkst darbā jums spars!

Kur darbs, tur tik druvas var līgot
Un zelta augļus nest;
Tie kokles laimei var stīgot
Jūs gaišākā nākotnē vest.

M. Gelfers,
Sarkanmuižas mazpulkā.

GRĀMATU APSKATS.

Prof. Dr. agr. J. Vārsbergs.

Grāmatas lopkopībā.

Ja augkopība ir ražojoša lauksaimniecības nozare šā vārda tiešā nozīmē, tad lopkopība apzīmējama par pārstrādājošu, jo augu valsts dod izejas vielas — barību — lopu uzturam un ražošanai. Dažkārt lopkopība dod jaunas izejvielas tāļākai pārstrādāšanai. Lopkopībai ir ciešs sakars ar augkopību.

Lopkopības jautājumi ir daudz un dažādi. Ir jautājumi, kas attiecināmi uz visiem mājkustoņiem, kā arī tādi, kas skar tikai atsevišķu sugu vai pat šķirni un novirzienu. Atsevišķā lopkopības nozarē var būt dažādi virzieni, kā, piemēram, cūkkopībā: vaislas, speķa un bekoncūku audzēšana. Mūsu senči jau izpratuši vaislas lopu izlases un dažādu dzīvnieku pareizas ēdināšanas nozīmi, par ko liecina vairākas daiņas. Mūsu senču zināšanas pamatojās uz daudzu paaudžu novērojumiem; mūsu dienās šie novērojumi dabūjuši zinātniskus izskaidrojumus, un pēdējos pauž grāmatas lopkopībā.

Grāmatas par lopkopību varam iedalīt tādās, kuŗās ir runa par lopkopības jautājumiem vispār, kā arī tādās, kuŗās apskatīti jautājumi par atsevišķām sugām un novirzieniem, vai pat sīkiem īpatnējiem jautājumiem. Ar lopkopību cieši saistās piensaimniecība un citi līdzīgi jautājumi.

Tāļāk minētas dažādas grāmatas lopkopības jautājumos, no kuŗām, pēc vajadzības, iespējams vienu otru iegādāties.

Vispārējā lopkopība.

1. Agr. A. Valdmanis. Mājkustoņu anatomija un fizioloģija. Ls 3,00.
2. Agr. Fr. Grava. Mājlopu audzēšanas mācība. Ls 1,50.
3. R. Baķis. Kā izaudzēt veselīgus teļus, sivēnus, jērus un kumeļus. Ls 1,80.
4. Prof. A. Kirchensteins. Mājlopu tuberkuloze un tās apkaŗošana. Ls 2,00.
5. J. Mazvērsītis. Mūsu senču lopkopība. Ls 1,00.

Zirgi.

6. Prof. A. Bušmanis. Zirgkopība. Ls 1,00.
7. Prof. A. Bušmanis. Zirgaudzēšanas mērķi Latvijā. Ls 1,00.
8. Agr. K. Kviesis. Darba zirgu audzēšana un kopšana. Ls 2.00.
9. Vet. H. Bite. Pareiza zirgu apkalšana un nagu kopšana. Ls 1,00.

Govslopi.

10. K. Tols. Piena lopu audzēšana. Ls 1,60.
11. Prof. A. Bušmanis. Piena lopu barības devas tabeles. Ls 1,50.
12. A. O. Bērziņš. Pareiza piena lopu ēdināšana. Ls 1,50.
13. A. O. Bērziņš. Pareiza govju slaukšana. Ls 0,90.
14. A. O. Bērziņš. Vaislas bullis. Ls 0,30.

Cūkas.

15. G. Delle. Cūkkopība. Ls 1,50.
16. A. Elekss. Kā padarīt cūkkopību ienesīgu? Ls 0,80.
17. A. Kirchensteins. Cūku lipīgās slimības. Ls 0,50.

Aitas.

Tuvākā nākotnē iznāks V. Talces grāmata aitkopībā, Lauks. pārvaldes izdevumā.

Putnkopība.

18. V. Talce. Putnkopība.
19. V. Talce. Olas, to ražošana, uzglabāšana un tirdzniecība. Ls 1,20.
20. A. Leiše. Darbs visam gadam (Putnkopība). Ls 2,50.
21. A. Leiše. Modernā putnkopība. Ls 2,50.
22. A. Leiše. Pareiza mājputnu ēdināšana. Ls 2,50.

23. A. Leiše. Zosis un piles. Ls 1,20.

Piensaimniecība.

24. Agr. Fr. Neilands. Kā iegūt pirmklasīgu pienu? Ls 1,00.

25. Agr. A. Valdmanis. Ievads piensaimniecībā. Ls 1,80.

26. Agr. J. Lielgalvis. Siersniecība. Ls 6,00.

Augsim lieli!

Arvīda Treiča raksti. J. Grinberga izdevums. 1935. g.

Arvīda Treiča grāmatā „Augsim lieli" sakopoti 18 apcerējumi par dažādiem jautājumiem, kas, pavirši raugoties, liekas, nebūtu stādāmi uzmanības dēgpunktā, — piemēram par labo toni, pieklājību un laipnību, apkārtnes izdaiļošanu un t. t. Tomēr — vērīga acs un autora labās vērtētāja spējas arī šeit mācējušas izlobīt skaistas atziņas, kuŗas tiešām derētu ievērot un neaizmirst. Arvīds Treicis mīl tēlot kontrastos. Viņš rāda, kādi mēs esam savā personīgā un sabiedriskā dzīvē, dažreiz, varbūt, pat pārāk asi kritizēdams un nosodīdams negatīvās parādības, kādas paspējušas pie mums jau dziļi iesakņoties. Bet— viņš rāda arī ceļu, kā atrast lielo izlīdzinājumu. Viņa spriedums ir noteikts, saskanīgs un savu sintēzi sasniedz Raiņa vārdos — tikai tas uzkāps Saules kalnā, kas pats būs stiprs kā saule, mīlīgs kā saule un t. t. Autors mūs aicina meklēt visur lielo saskaņu, viengabalainību, vienkāršību, novērsties no visa, kas neists, mākslots, sekls un nedaiļš. Tikai tad, pēc viņa domām, atradīsim īsto skaistumu un varēsim vienmēr laimīgi būt savā dzīvē un darbā. Tā — pozitīva un augsti vērtējama atziņa, jo tiešām — par daudz tālu mēs esam aizgājuši no tām bagātībām, kuŗas ir „mūsējās". Treicis ir arī mazpulku idejas atbalstītājs un aizstāvētājs un vairākās vietās atsaucīgi izsakās par šo jaunatnes organizāciju. Ticība labākai nākotnei skan cauri visai viņa grāmatai. „Mēs atrodamies jaunas dienas rītausmā", viņš raksta, „mēs — pārejas laikmeta bērni — vēl nesen līdzinājāmies gāju putniem, kuŗi bez vadoņa bija palikuši. Sajukušas bija mūsu rindas, pazuduši mūsu kopējie mērķi" (40. l. p.). „Bet nāks jauni vadoņi. Dievs viņus dos tautai. Šie vadoņi — tautu dižciltīgie gari — viņu dzīvības nervs, pukstošā sirds — ir tie cilvēki, kuŗu krūtīs uguns liesma mesta . . . kuŗu sirdīs mūžīgais, radošais spēks atvēris tautas radošo enerģiju kā dzīvas straumes un brīnišķā apskaidrībā atklājis viņas vēsturisko misiju un patstāvības nozīmi" (47. l. p.).

Šādas vērtīgas atziņas, kā smagā zeltā nobriedušas vārpas — bagātīgi atrodamas Arvīda Treiča grāmatā. Ieteicams to iegādāties katram mazpulka vadītājam, lai kādreiz, izdevīgā gadījumā — varētu to lasīt kopā ar mazpulka dalībniekiem un pārrunāt daudzās problēmas, kādas tur atrodamas. Mazpulku jaunākai audzei dažas problēmas — kā tās šeit aplūkotas — nāksies vēl diezgan grūti saprast.

Arn. Lūsis.

Rīts.

Aust rīts un putni dziesmas gaisos ceļ.
Aust rīts.
Vēl klusi mežs
Guļ miglā tīts.
Tad saule nāk
Un projām dzelmēs
Aust rīts un putni dziesmas gaisos ceļ.

L. Vētra,
Veepils mazpulkā.

Tik tālu ne!

Tik tālu kā skaļskaļās pilsētas,
Tik tālu kā svešsvešās zemes,
Tik tālu kā zilzilās jūŗas,
Tik tālu kā stingušie kalni,

Tik tālu ne no druvām,
Briedumā līgstošām, valgām,
Tik tālu ne no zemes, no tēva sētas
Nedzīs nekad mani likteņa vētras.

Milda Lellis,
Rankas mazpulkā.

Mazpulku piektā darbības gada pārskats.

(Par laiku no 1934. g. 1. maija līdz 1935. g. 15. aprīlim).

Pārskata gada sākumā Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrībā bija reģistrēti **316** mazpulki ar **4893** dalībniekiem.

Vasaras darbus uzsāka 377 mazpulki ar 5846 dalībniekiem.

1934. g. vasarā mazpulki un to dalībnieku skaits pa apgabaliem sadalas šādi:

Vidzemē —	**128**	mazpulki ar	2209 dalībn.
Zemgalē —	**119**	„ „	1854 „
Kurzemē —	**76**	„ „	906 „
Latgalē —	**54**	„ „	877 „

Pārskata gada beigās ir reģistrēti **643** mazpulki ar **11741** dalībniekiem. Pa apgabaliem mazpulki sadalas šādi:

Vidzemē	— 229
Kurzemē	— 127
Zemgalē	— 176
Latgalē	— 111

Apm. 90% mazpulku dalībnieku ir skolu jaunatne, 95% no mazpulkiem pastāv pie pamatskolām, atlikušās 5% pastāv pie ģimnāzijām un dažādām biedrībām. Ar retiem izņēmumiem, visi mazpulku vadītāji ir skolotāji.

Latvijas mazpulki galvenā kārtā nodarbojas ar laukkopību un sakņkopību. Vajadzīgo zemi piešķir vecāki, privātas personas — lauksaimnieki, biedrības un pilsētas.

1934. gada vasarā katrs mazpulka dalībnieks caurmērā apstrādājis šādas zemes platības: **Zemgalē — 218 m², Vidzemē — 182 m², Kurzemē — 160 m², Latgalē — 133 m². Visā Latvijā mazpulku dalībnieki ir apstrādājuši 113,2 ha zemes,** kuŗi pa apgabaliem sadalas sekoši: Zemgalē — 40, 4 ha, Vidzemē — 40,2 ha, Kurzemē — 20,9 ha un Latgalē — 11,7 ha.

Saknes un dārzājus (tomātus, gurķus, kāpostus, burkānus u. d. c.) audzēja 1694 dalībnieki, lopbarības sakņaugus — 909 dal., cukurbietes — 2923 dal., kartupeļus — 291 dal., kviešus — 121 dal., ārstniecības augus — 110 dal., pupas — 102 dal., dārzāju sēklas — 27 dal., augļu kokus, krūmus un puķu dēstus — 26 dal., pļavu kult. zāļu sēklas — 14 dal. un dažādas labības — 8 dalībnieki.

Izrēķinot visu mazpulku dalībnieku vidējo ražu, dažādās kultūras ir ievāktas šādos daudzumos (kv./ha):

Saknes un dārzāji — 430, lopbarības sakņaugi — 1008, cukurbietes — 420, kartupeļi — 446, kvieši — 28, pupas — 21, pļavu kultūrzāļu sēklas — 3,5.

Atsevišķo apgabalu mazpulku kopējais ražas atmaksāšanās aprēķins ir sekošs:

Vidzemē: ienākumi — Ls 69.495,14, izdevumi — Ls 22,509,71, peļņa — Ls 46.985,43.

Kurzemē: ienākumi — Ls 42.774,56, izdevumi — Ls 11.466,68, peļņa — 31.307,77.

Zemgalē: ienākumi — Ls 52.746,30, izdevumi — Ls 16.307,90, peļņa — Ls 36.438,40.

Latgalē: ienākumi — Ls 18.259,14, izdevumi — Ls 6086,58, peļņa — Ls 12.172,56.

Visas Latvijas mazpulku ražojumu kopvērtība ir Ls 183.275,14, izdevumi Ls 56.370,87 un kopējā peļņa Ls 126.904,27.

Katrs atsevišķs dalībnieks caurmērā ir pelnījis Ls 22,56.

Pavasarī, lauku darbus uzsākot, visos mazpulkos noturētas instruēšanas sanāksmes, kuŗas vadīja mazpulku nodaļas darbinieki, vai vietējie agronomiskie darbinieki un lauksaimniecības skolu skolotāji. Pārskata gada vasarā visus mazpulkus apmeklēja nodaļu darbinieki un mazpulku dalībnieku sanāksmēs pārbaudīja mazpulku darbību, dodot dalībniekiem arī vajadzīgos paskaidrojumus kultūraugu apkopšanā, kaitekļu apkaŗošanā, grāmatvedības izpildīšanā un t. t., kā arī kopēji apmeklēja dalībnieku saimniecības, aizrādot uz vietas panākumu vai arī neveiksmju iemeslus.

Lai mazpulku dalībniekos radītu lielāku interesi par darba ātru, labu un veiklu izpildīšanu, ir sarīkotas dažādas sacensības. Atsevišķu mazpulku mērogā ir sarīkotas šādas sacensības: 48 pieccīņas ar 331 dal., 16 aršanas sacensības ar 72 dalībniekiem, 31 slaukšanas ar 241 dal., dažādas citas sacensības — 6 ar 91 dalībnieku.

Bez tam ir notikušas **apgabala sacensības**, kuŗās ietilpa pieccīņas, slaukšanas, aršanas u. c. sacensības: Vidzemē — Priekuļos, Kurzemē — Talsos un Liepājā, Zemgalē — Apguldē, Latgalē — Runtortā.

Uzvarētājiem piešķirtas godalgas no Kult. fonda līdzekļiem Ls. 652,—, no valdības pabalsta summām Ls. 682,—, no viet. ziedojumiem Ls. 1682,—, kopā sacensību dalībnieku godalgošanai izlietoti Ls. 3016,—.

Pārskata gada rudenī mazpulki noturēja savas kārtējās ražojumu apskates, kuŗās centīgākos dalībniekus godalgoja. Vidzemē notika 119 apskates, kuŗās pirmās godalgas ieguva 247 dalībnieki un pārējās 1033 dal.; Zemgalē 93 apskates: I. godalgas ieguva 129 dalībnieki, pārējās — 298 dalībnieki; Kurzemē — 65 apskates: I. god. — 211 dalībnieki, pārējās — 613 dalībnieki un Latgalē — 54 apskates: I. god. 45 dalībnieki, pārējās — 362 dalībnieki.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības mazpulku nodaļa Vidzemes mazpulku dalībniekiem ir izsniegusi godalgas Ls 6009,— vērtībā, no šīs summas Ls 1785,— ir segti no valdības pab. summām, bet Ls 4224,— no vietējiem ziedojumiem.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības mazpulku nodaļas darbinieki ir noturējuši **117** priekšlasījumus par mazpulku darbību, nozīmi un jaunatnes audzināšanu, kuŗos piedalījušies **27.830** klausītāju. Atsevišķiem mazpulkiem nodaļa sarīkoja dažādus kursus: **18** konservēšanas ar 231 dal., **5** mājas izdaiļošanas ar 199 dal., **3** ēd. gatavošanas ar 59 dal., **3** audumu krāsošanas ar 50 dal., **2** rokdarbu ar 24 dal., **8** mājas amatniecības ar 174 dalībniekiem.

Mazpulku padomes priekšsēdis R. Dzērve ir nolasījis radiofonā divas lekcijas par mazpulku mērķiem un jaunatnes audzināšanu, mazpulku nodaļas vadītājs agr. K. Ķirsis 2 lekcijas ar līdzīgiem tematiem; mazpulku mācītājs A. Lūsis divas lekcijas: „Mazpulku garīgā dzīve un tās veidošana", „Audzinātāji un audzināšana mazpulku darbā" un mazpulku instruktore I. Zauls vienu par mājturības mazpulkiem. Ar mazpulku nodaļas vidutājību mazpulku dalībnieku ģimenēs tika novietoti Vidzemē — 49, Kurzemē — 17 un Zemgalē — 8 trūcīgo pilsētnieku bērni, ko izsūtīja Tautas labkl. ministrija.

Pārskata gada 29. novembrī Latv. Lauks. Centrālbiedrība sarīkoja mazpulku piecu gadu pastāvēšanas svētkus. Svētkos dalību ņēma arī mazpulku virsvadonis ministru prezidents **Dr. Kārlis Ulmanis.** Svētki noritēja Latv. Lauks. Centrālbiedrības telpās. Viņos bija pulcējušies pirmo 16 mazpulku pārstāvji ar vadītājiem, visi Latvijas mazpulku diženie un līdumnieki.

Visi svētku dalībnieki jūsmas pilni noklausījās ministru prezidenta spēcīgos vārdos, kas sauca uz nemitīgu cīņu un uzvaru. „Dzīve ir cīņa un būs cīņa, un mums vajaga asināt mūsu cīņas ieročus. Audzināsim stiprus un stingrus raksturus, kas nav tik viegli salaužami." Mazpulku virsvadonis norādīja uz mazpulku attīstības gaitu, ka tā ir strauji gājusi uz priekšu un ka viņu mērķi un centieni kļūst jo dienas plašāki.

Pēc tam mazpulku padomes priekšsēdis R. Dzērve pasniedza no centrālām

lauks. organizācijām (Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības, Kurzemes Lauksaimniecības Biedrību Savienības, Zemgales Lauksaimniecības Centrālbiedrības, Latgales Lauksaimniecības Biedrību Savienības) ministru prezidentam **Dr. K. Ulmanim** mazpulku virsvadoņa krūšu nozīmi un savā referātā „Mazpulku pieci gadi" deva pārskatu par mazpulku darbību pagājušos piecos gados, kā arī nodomus, kas turpmākā dzīvē izvedami un reālizējami.

Mazpulku dalībnieki šinī dienā iedēstīja Uzvaras parkā — Pārdaugavā arī 21 piemiņas ozolus kā spēka un varenības simbolus, lai tie augtu un simbolizētu mūsu jaunatnes izturību un nesalaužamos gara spēkus.

Svētku aktā Zemkopības ministrs J. Kauliņš izdalīja Zemkopības ministrijas diplomus godalgotiem mazpulku vadītājiem. Par 5 gadu sekmīgu mazpulku vadību diplomus saņēma: 1) Ezeres mazpulka vadītājs **R. Ķalniņš,** 2) Cerauksstes-Pāces mazpulka vadītāja **M. Ilziņa,** 3) Rankas mazpulka vadītājs **Ed. Baķis,** 4) Umurgas mazpulka vadītājs **M. Rēvalds,** 5) Lielstraupes mazpulka vadītājs **M. Ruņģis** un 6) Valkas mazpulku vadītājs **H. Baltietis.** Par centīgu mazpulku vadību diplomus saņēma: 1) Lubānas-Zvidzienas mazpulka vadītājs **O. Bērziņš,** 2) Raunas un apkārtnes mazpulka vadītājs **E. Auka,** 3) Mālpils mazpulka vadītājs **J. Ķiploks,** 4) Mārupes mazpulka vadītājs **M. Zaļaiskalns,** 5) Kazdangas mazpulka vadītājs **A. Āboliņš,** 6) Šķēdes mazpulka vadītāja **A. Konrade,** 7) Ārlavas-Popervāles mazpulka vadītājs **P. Strauss,** 8) Sunakstes mazpulka vadītāja **A. Millere,** 9) Jaunpils mazpulka vadītājs **R. Baķis,** 10) Biržu mazpulka vadītājs **A. Spodris,** 11) Purvmalas mazpulka vadītājs **P. Šķutte** un 12) Kalupes mazpulka vadītājs **V. Kursitis.**

Pārskata gadā mazpulki dzīvi piedalījušies meža dienās saziņā ar vietējām „meža dienu" komitejām. Viņi ir izdaiļojuši dažādas sabiedriskas ēkas un kapsētas, ierīkojuši koku skolas, iesējuši jaunus mežus, apkopuši jaunākos sējumus. Vidzemē mežu dienās ir piedalījušies 85 mazpulki ar 1955 dalībniekiem.

18 Vidzemes mazpulki gaŗākās ekskursijās iepazinās ar Latvijas skaistākām un vēsturiskām vietām un priekšzīmīgākām lauku saimiecībām. Pēdējās viņiem sniedza dažādus jaunus ierosinājumus darbam sava tēva sētā un mazpulkā.

Pārskata gadā izdots: 1) **„Mazpulka dalībnieka laukkopības un sakņkopības grāmatvedība"** — pārlabotā otrā izdevumā, 2) **„Mazpulku iekārtas un darbības noteikumi"** līdzšinējo „Mājas noteikumu" vietā. 3) Grāmata **„Mazpulka dalībnieku svinīgais solījums".** 4) Kā periodisks izdevums turpināts mēnešraksts **„Mazpulks".** Šākot ar № 6 tas paplašināts no vienas drukas loksnes uz divām, formāts palielināts un ietērps izstrādāts greznāks.

Pamatojoties uz zemkopības ministra „Noteikumi par mazpulkiem", visu mazpulku darbību saskaņoja, noskaidroja principiālos jautājumus, izstrādāja instrukcijas u. t. t. mazpulku padome.

Pārskata gada sākumā mazpulku padome sastādījās šādi:

Mazpulku padomes priekšsēdis L. L. C-bas valdes loceklis R. Dzērve, apgabalu mazpulku nodaļu pārstāvji: no Kurzemes agr. V. Grasmanis, no Zemgales K. Upelnieks, no Latgales — J. Veigurs, kā kompetents mazpulku padomes loceklis ar padomdevēja balstiesībām — L. L. Centrālbiedrības mazpulku nodaļas vadītājs agr. K. Ķirsis, kuŗš izpildīja padomes sekretāra pienākumus, no Izglītības ministrijas M. Štāls, no Zemkopības ministrijas agr. A. Valdmanis. Sākot ar 1934. gada 15. novembri 3 padomes locekļi mainas: J. Veigura vietā agr. F. Buttners, K. Upelnieka vietā agr. J. Andersons, agr. A. Valdmaņa vietā agr. J. Kamols.

Latv. Lauks. Centrālbiedrības mazpulku nodaļā pārskata gada laikā darbojās kā nodaļas vadītājs agr. K. Ķirsis un darbinieki agr. O. Rezovska un mājt. instr. I. Zauls. 15. maijā pieņem vēl vienu darbinieku stud. agr. A. Eglīti. 1. septembrī agr. O. Rezovska atstāj. L. L. Centrālbiedrības dienestu un ar 15. septembri viņas vietā pieņem agr. A. Ķibēnu.

Sākot ar 1935. g. 15. aprīli visu mazpulku vadību pārņēma Latvijas Lauksaimniecības kamera.

Ziedoņa krāšņums.

Kad ziedonis elpo, no viņa svelmainās dvašas karst takas un oļainie celiņi, bet koku paēnā — saules maz apspīdētās vietās zeļ vīngrā auguma mēlmeņu zāle — Polygonatum officinale vai arī P. multiflorum — izkārdama virknēs baltos, zvanveidīgos ziedus. Mēlmeņu zāle ir savvaļas augs un tai patīkami kaimiņi ir citi savvaļā augdami ēnaugi — papardes, maijpuķes, miešķis, kas stādāmi paprāvās grupās, pat neleelos laukumos.

Saulgozī druknās ziedu vārpas pret debesi slej ziemcietīgā lupīne — Lupinus polyphyllus. Ziedu krāsa balta, rozā vai zila.

Kā ugunskurs saules svelmē kvēl ziemcietīgo magoņu — Papaver orientale — pudurs. Ir vairākas šķirnes — ar sarkanas, zeltainas vai gaiši zeltainas krāsas ziediem.

Atsevišķās grupās zālienā vai citu augu pakājē tumši zeltsarkaniem ziediem bagā-

Mēlmeņu zāle

Ilggadīgā lupīne

Ziemas magone

tus cerus riež dienas lilija — Hemerocallis aurantiaca major. Arī agrāk ziedēdamā šķirne ar dzeltēnas krāsas ziediem — H. hibridum un vēlāk ziedošā, pildītus ziedus raisīdama — H. fulva Kwanso ir viens no krāšņākiem ziedaugiem.

Vareni augumā un košā ziedu krāsainībā — zili, mēļi un sarkani jūlija saulē plaukst bruņinieku pieši — Delphinium. Zied reizē ar dienas lilijas šķirni — Hemerocallis aurantiaca major un sniedz pretēju, bet patikamu krāsu noskaņu.

Jau tuvojas augusts — otrs ziemciešu stādīšanas laiks. Interesējoties par skaistākiem ziedaugiem, nepiemirstiet izsūtīt dažādus ziemciešu stādus.

Bruņinieku pieši

Mana dzimtene.

Kur debess velvēs mākoņi peld balti,
Un bērzu birzē dzegūze kur zvan;
Kur karogs plīvo sarkanbalti sarkans,
Un brīvi latvju dziesma tālē skan.

Kur vēji šūpo vieglī zelta druvas,
Un saulei rietot teiku valsts top sils —
Tur Latvija, tur mana dzimtā zeme,
Tur tēva sēta — mana laimes pils.

K. Pamše,
Jaungulbenes mazpulkā.

Ziemciešu stādus audzē:

1. Rīgas pilsētas dārzniecība Viesturdārzā, Rīgā;
2. C. V. Šochs (īpašn. P. Balodis) Salaspilī un
3. Nesaules dārzsaimniecībā Valmierā, Stacijas ielā 48.

Pirms pasūtījuma pieprasiet augu sarakstus.

H. Kalmiņš.

Dienas lilijas

Mākslin. Jēkabs Bīne.

Zirgu loku rotājumi.

Atjaunojot un izveidojot savu nacionālo mājas kultūru, mēs arvien vairāk sākam piegriest vērību mūsu apkārtnei, kuŗā mēs dzīvojam un kuŗā darbojamies. Agrāk

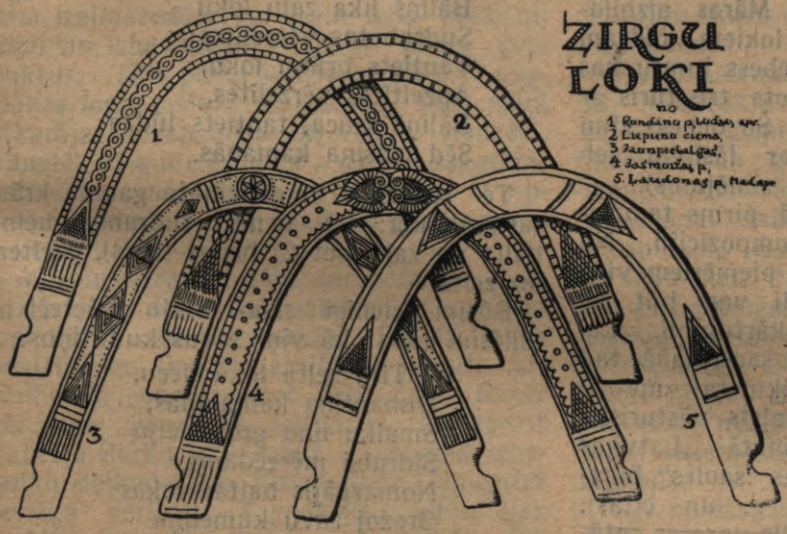

Zīm. 1.

pilnīgi vienaldzīgie priekšmeti un rīki tagad ir ieguvuši pavisam citu nozīmi. Līdz ar to ir jāmaina arī šo priekšmetu un rīku veids, padarot to daiļāku, bagātāku un saturā dziļāku. Šajā pārveidošanas darbā labākie norādījumi nāk no mūsu tradīciju bagātās tautas mākslas, kuŗu izveidoja mūsu senči un kuŗa arī vēl tagad nav gaʻīgi apsīkusi. Veclatvietis nelietāja nerotātus ieročus vai darba rīkus. Visi tie bij bagātīgi izpušķoti rakstiem (ornamentiem), kas, līdzīgi mūsu tautas dziesmām, saglabājušies no sirmās senatnes.

Lielu vērību piegrieza mūsu senči zirgu iejūgam un tā rotāšanai, jo daiļš iejūgs bij katra arāja lepnums:

Nu es gribu puisīts būt,
Nu iet piešus kaldināt,
Nu es pirkšu kumeliņu,
Zvārguļiem iemauktiņus. 2808.

Puisīts savu kumeliņu
Kā vaiņagu darināja;
Kad uzkāpa mugurā,
Sēd kā meita vaiņagā. 2824.

Lai izrotātu savu kumeliņu, tad netaupīja naudu. Par to dzied sekoša daiņa:

Ko darīja sīka nauda
Rūsēdama, pelēdama?
Kaļam brāļi, iemauktiņus,
Lai žvadzina kumeliņi,
Lai žvadzina kumeliņi,
Tumšu nakti tecēdami. 2810.

Bet nevien tik iemauktus rotāja. Rotāja arī lokus, ratus un kamanas.

Sudrabiņa loku liecu,
Zelta kalu kamaniņas,
Lai tek mans kumeliņš,
Kā saulīte mirdzēdams. 2819.

Kādā citā daiņā tautietis liec tīra zelta loku un kaļ dimantiņa kamaniņas. Protams, šīs daiņas nav jāsaprot pilnīgi burtiski, bet te tomēr spilgti izpaužas veclatvieša daiļuma izjūta.

Loks savas novietnes un sava materiāla dēļ vislabāki padodas rotājumam. Sakarā

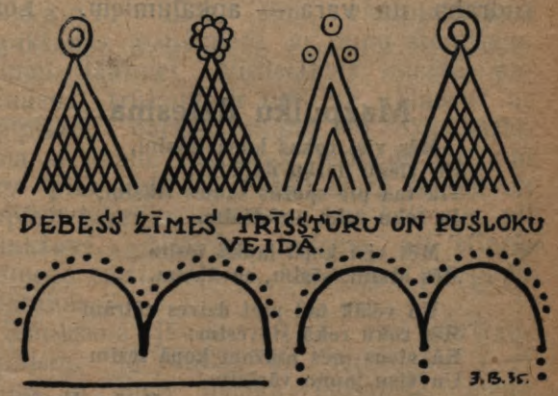

Zīm. 2.

ar to tas arī vislabāki ir saglabājis savas senās rotāšanas formas, kā to liecina Pieminekļu valdes bagātie materiālu krājumi. Klātpieliktā 1. zīmējumā redzami pieci zirgu loki, kas vēl samērā jauni un no dažādiem apvidiem. Bet, neraugoties uz to, te cauri spīd viena un tā pati rotāšanas tradīcija un vieni un tie paši ornamentālie simboli.

Pēc vecā ticējuma kumelīš ir paša Dieva aizsardzībā, tāpat kā govs Māras aizbildniecībā. Tādēļ uz zirgu lokiem redzam tik bieži Dieva zīmi jeb debess jumtu, kas izskatās kā dažādi piesvītrots trīsstūris ar gredzenu jeb saulīti galā. Šo debess zīmi attēloja arī kā puslokus ar lāsītēm jeb zvaigznītēm virs tiem. (2. zīmējums).

Šos rakstus iegrieza kokā, pirms tam, izdomājot visa laukuma kompozīciju. No šiem 1. zīmējuma pieciem piemēriem vien jau redzams, cik daudzējādi var būt šo ornamentālo elementu sakārtojumi. Lai papildinātos loku rotājumu sacerēšanā, tad ieteicams papētīt dzelzslaikmeta aproču rotājumus vai nu tieši Valsts vēsturiskā muzejā Rīgā, vai arī grāmatā „Latvijas archaioloģija" un „Latvijas saules" burtnīcās (№ 21./22. no 1924. g. un citās). Tas darāms tamdēļ, ka šīs aproces rotājuma ziņā ir ļoti radniecīgas zirgu lokiem. Vēl labāki būtu, ja šīs rotājuma tradīcijas varētu iegūt tieši no veciem labiem piemēriem. Dažā labā vāgūzī, klēts augšā vai apakšā mētājās nolietāti loki, kas gaida uz jaunā mākslas amatnieka uzmanību.

Gadiem lietātie loki bijuši vieglāki, krāsoti zaļā vai brūnā krāsā un dažos gadījumos ar daiņās pieminēto metalu — zelta, sudraba un vara — apkalumiem. Loka krāsu un metalu arvien saskaņoja ar zirga krāsu un ar pārējām pajūga daļām. Par tādu sacerēšanas prasmi pauž sekoša daiņa:

Bāliņš jūdza, tautiet's jūdza
Abi jūdza kamanās;
Bāliņš jūdza sirmu zirgu
Rakstītās kamanās;
Tautiet's bēru kumeliņu
Dzeltenās kamanās;
Bāliņš lika zaļu loku
Sudrabotas vērzelītes;
Tautiets brūnu loku,
Apzeltītas vērzelītes.
Bāliņš sauca, tautiets lūdza:
Sēd māsiņa kamanās.

Te redzama izsmalcināta gaume krāsu saskaņošanā: 1) sirms, sudrabs, melns, balts un zaļš, bet 2) brūns (bērs), dzeltens un zelts.

Būsim cienīgi seno arāju pēcteči un mīlēsim tāpat kā viņi savus kumeliņus:

Tīra zelta loku liecu,
Dimantiņa kamaniņas,
Smalku linu grožu viju
Sidrabā mērcēdams,
Nomazgājis baltas rokas
Grožoj savu kumeliņu.

Mazpulku dalībnieki, kas ejat atjaunotās Latvijas jaunatnes priekšgalā, ņemat piemēru no mūsu seniem arājiem. Mīlat, pušķojat un rotājat savus kumeliņus un viņu pajūgus, apzinādamies, ka daiļa apkārtne padara arī mūs pašus daiļākus. Stiprinājat un veidojat mūsu nacionālās mājas kultūras tradīcijas, lai drīzāk sasniegtu mūsu tautas mērķi — latvisko Latviju!

Mazpulku dziesma.

Mēs visi rokas kopā liksim,
Un vienu darbu darīsim;
Tik tad pie spožas saules tiksim,
Ja roku rokā strādāsim.

Mēs visi kopā laukā iesim
Mēs arsim, sēsim, savāksim. . .

Un vēlāk tad pret dzīves vētrām
Mēs roku rokā stāvēsim;
Kā viens mēs mūžam kopā iesim
Un visu ļauno vārēsim!

Ilmārs Krafts,
Staļģenes mazpulkā.

Pērkat
mazpulku loterijas
biļetes!
Izlozē 1 lauku saimniecība, 1 vasarnīca, 1 ģimenes māja un daudz citu vērtīgu vinnestu.

Kas jāzina katram slaucējam.

Ar katru dienu pieaugošā konkurence pasaules piensaimniecības ražojumu tirgū arvien noteiktāk prasa augstākā labuma produktus. Slaucēja rīcība piena iegūšanā bieži vien ir noteicošā — kādas šķiras sviestu varēs pagatavot un kādas cenas iegūt. Ikdienas jātur prātā, ka tikai no laba izejmateriāla var iegūt labu preci un tikai no laba piena — labus piena produktus. Tīra piena iegūšana, kā arī augstākas lopu ražības uzturēšana, lielā mērā atkarājas no apzinīga un veikla slaucēja. Tamdēļ slaucēja darbs uzskatāms par vienu no svarīgākiem lopkopības veicināšanas darbiem.

Mazpulku saime, zēni un meitenes, daudziem jums šī darba pareiza un apzinīga izpildīšana nav vairs sveša. Daudzi jau ir piedalījušies slaucēju sacīkstēs, guvuši atzinību un godalgas, bet liela daļa tomēr vēl nav paspējusi iepazities un izprast slaucēja darbu un nozīmi. Turpmāk mazpulku dalībniekiem šim darbam jāpiegriež sevišķa vērība. Tagadējais laiks liek meklēt jaunus ceļus, jo vecie bijuši vienpusīgi: jāatmet doma, ka govju slaukšana ir tikai sieviešu darbs. Nē, tas jāuzņemas kā virietim, tā sievietei. Jau fiziski vien slaukšanas darbs nav katrai sievietei pa spēkam, bez tam mūsu dienās sevišķi izjūtams sieviešu darba roku trūkums lauku saimniecībās. Tāpēc visi pie darba un jau šodien! Jūs būsat daudz ieguvuši, ja pie rītdienai domātā darba ķersaties jau šodien.

Vispirms jāiegaumē, ka galvenais ir tīrība vienmēr un visur, kur darīšana ar pienu. Jāatmet ieradums, ka kūtī ejot jāuzvelk netīrākās drēbes. Slaucēju drēbēm (vēlams kūts ķitelis), slauktuvēm un rokām jābūt tīrām. Tāpat tīrām jābūt govīm, sausām un tīrām arī kūtīm.

Pirms stājas pie slaukšanas, govs sāni un tesmens rūpīgi jānotīra, vispirms ar mitru, pēc tam ar sausu mīkstu drān . Ja govs stipri netīra, tesmens jānomazgā remdenā ūdenī un tad ar sausu drānu jānoslauka. Ar tesmeņa mazgāšanu jāuzmanās aukstā kūtī un vējainā laikā, lai to neapsaldētu. Ieteicams arī piesiet govij asti pie kājas. Pēc tesmeņa notirīšanas noteikti jānomazgā rokas, vēlams ar ziepēm, jo slaukšanu drīkst iesākt tikai ar tīrām un sausām rokām.

Roku mazgāšanai pie sienas novietojams skārda trauks, ar apakšā iestiprinātu stobriņu, kuru paceļot var vienmēr dabūt tīru ūdeni.

Pirms slaukšanas govs jānoglauda, lai tā nesatrūktos no piepešas pieskāršanās un vispār jāapietas ar to mīļi un saudzīgi. Jāievēro, ka govs mierīgā un labā gara stāvoklī vislabāk atdala pienu, tāpēc arī slaukšanas laikā kūtī jāvalda pilnīgam klusumam. Govs jāslauc sēdot uz ķebliša, ar labo plecu tuvāk govij. Sēžot slaucējs tik ātri nenogurst kā tupot un spēj labāk izpildīt atbildīgo darbu. Ķeblīšam jābūt piemērotam slaucējam, t. i. slaucēja rokām jābūt vienā līmenī ar tesmeni Slauceni nedrīkst likt zemē, bet jātur starp ceļiem vai pie ķebliša speciāli ietaisītā stiepulē.

Pēc nosēšanās vēl reiz noslauka tesmeni. Tad, viegli braukot pupus starp īkšķi un pārējiem pirkstiem, govi atrietina. Pie grūtāk atrietināmām govīm var pielietot masāžu. Pirmās piena strūklas, taukiem nabagas un daudz baktēriju saturošas, jāieslauc atsevišķā traukā, bet nekad zemē.

Vispirms jāizslauc abi priekšējie ceturkšņi, pēc tam abi pakaļējie. Jāslauc vienmēr ar sausām rokām un tikai ar spaidīšanu. Līdz šim visizplatītākais slaukšanas paņēmiens ar pupu staipīšanu pilnīgi jāatmet. Vislielākais minētā paņēmiena trūkums ir netīrība. Slaucot ar staipīšanu parasti pupus un rokas saslapina ar pienu. Ja govs tesmens un pupi nav pietiekoši tīri, tad starp rokām un pupiem sakrājas netīrumi, kas krīt un pil slauktuvē. Netīrību veicina arī stiprie tesmeņa satricinājumi, kas rodas pie pupu vilkšanas.

Slaukšana jāveic ātri, bez pārtraukumiem. Jo veiklāk un saudzīgāk govi slauc, jo viņai lielāka labsajūta, piena dziedzeri straujāk darbojas un līdz ar to

pavairojas piena izslaukums. Slaukšanas izmēģinājumos noskaidrojies, ka lēna un nemākulīga slaukšana stipri pamazina piena izslaukumu un tauku saturu. Govs jāizslauc pilnīgi, tas veicina piena dziedzeru straujāku darbību, paceļ izslaukumu, tauku saturu pienā un novērš tesmeņa iekaisumus. Izņēmums ir jaunpienes, kas pirmās 2—3 dienas pēc atnešanās jāizslauc nepilnīgi.

Lai pilnīgāk atbrīvotu tesmeni no piena un sīkajos kanālīšos sakrājušamies tauku lodītēm slaukšanas beigās jāpielieto tesmeņa masāža.

Mazpulku dalīniekiem kā ikdienas darbā, tā arī slaukšanas sacīkstēs jāpieturas vienīgi pie triju paņēmienu masāžas. Šo masāžas veidu pielieto Priekuļu u. c. lopkopības skolās, kā arī liela daļa lopkopības pārraugu.

Pirmais paņēmiens: saņem tesmeņa labo pusi — ar labo roku priekšējo, ar kreiso — pakaļējo ceturksni tā, ka īkšķi aptver tesmeņa labās puses ārējo un pārējie pirksti iekšējo daļu. Rokas cieši piekļaujot tesmenim virza tesmeņa ceturkšņus pret govs vēderu tā, ka pupi atiet katrs uz savu pusi. Tāpat jārīkojas ar kreisās puses ceturkšņiem: te rokas jāpiekļauj tesmenim tā, ka īkšķi aptver iekšējo, bet pārējie pirksti ārējo daļu.

Otrais paņēmiens: saņem labās puses priekšējo ceturksni tā, ka labā roka horicontāli no tesmeņa iekšpuses, bet kreisā vertikāli no tesmeņa ārpuses piekļaujas ceturksnim. Bīdot labo roku uz govs pakaļējo ceturkšņu pusi, bet kreiso uz priekšu izdara velteņveidīgas kustības. Līdzīgi masē kreisās puses priekšējo ceturksni, liekot kreiso roku horicontāli starp ceturkšņiem, bet labo roku pusvertikāli ceturkšņa ārpusē. Pakaļējos ceturkšņus masē reizē. Vertikāli paceltiem izplēstiem pirkstiem saņem ar labās rokas pirkstiem kreiso ceturksni, kreisās rokas — labo ceturksni, tā, ka īkšķi guļ starp priekšējiem un pakaļējiem ceturkšņiem, bet pārējie pirksti aptver pakaļējo ceturkšņu ārpuses. Šādi saņemtos ceturkšņus masē izdarot velkošas kustības no augšas uz leju tā lai pirksti jo vairāk skārtu pašus piena dziedzerus.

Trešais paņēmiens: apņem priekšējos pupus vaļēji, saceļ tesmeņa abus ceturkšņus uz augšu viegli piespiežot pie govs vēdera. Rokas atlaižot vaļā, ļauj tesmenim slīdēt dabīgā stāvoklī. Tādā pašā kārtā jārīkojas arī ar pakaļējiem ceturkšņiem. Aprakstīto masāžas veidu pielietojot katrs paņēmiens pie attiecīgiem ceturkšņiem jāatkārto trīs reizes. Masēšana jāizdara veikli un saudzīgi. Pēc masēšanas govs vēl rūpīgi jāizslauc. Tad jānoslauka tesmens, sevišķi pupu gali, kuŗi parasti saslapinas ar pienu un vēlāk noder kā sīkbūtņu miteklis.

Mazpulku dalībnieki! Jūsu jaunās rokas vienmēr cenšās padarīt labo vēl labāku. To pārliecinoši rāda baltzaļo mietiņu iežogotie lauciņi.

Stājaties arī šinī slaucēja darbā ar patiesu gribu un darba mīlestību — rādot arī te nepārspējamus sasniegumus!

Ja trūkst prasmes un zināšanu, par to neskumstat. Tuvākais lopkopības pārraugs vai instruktors jums visu noskaidros. Rīkojat kursus un apmācības un speciālisti palīdzēs noskaidrot nezināmo.

Strādājat un iegaumējat, ka ikviens no jums var būt pirmais vietējās, novada un valsts slaukšanas sacīkstēs.

Agr. M. Pripāns.

Aizrādījums.

Rīgas — Jāņavārtu mazpulka dalībnieki sastāda

savvaļas ārstniecības augu herbarijus

pa 70—80 sugām komplektā. Augi pareizi noteikti (ar latiņu un latv. nosaukumiem), piestiprināti uz baltas lapas, pelēkā aploksnē. Viss komplekts ievietots kartona-audekla mapē. Cena par komplektu Ls 16.—. Herbarijus pagatavos tikai subskribentiem. Pasūtījumus lūdz adresēt Fridricham Jonātam, Rīgā, L. Lubānas ielā 34-b, dz. 5.

Labs ienākumu avots mazpulku dalibniekiem.

Islandes ķērpju ievākšana. Sausos mežos atrodam ļoti daudz sevišķu ķērpju sugu — Islandes ķērpjus (Lichen Islandicus — Cetraria islandica Acharins). Beidzamā laikā šie mūsu Islandes ķērpji sāk atvietot grāmatrūpniecībā ārzemju aļģes (Carrageus), kas aug Ziemeļu jūrā, un tamdēļ Islandes ķērpju pieprasījumi pieaug un to ievākšanai jāpiegriež izcilus vērība, gūstot labus ienākumus, jo cena svārstās ap 60—70 snt. kg. Ārstniecības vajadzībām ķērpjus ievāc agri pavasarī, bet grāmatrūpniecībai tos var ievākt visu vasaru.

Ķērpju virspuse ir brūna vai tumši zaļa, apakšpuse bāli pelēka. Apakšpusē sīki, iebrūnas krāsas, saknēm līdzīgi pavedieni — rizoidi, ar kuŗiem augs piestiprinas pie substrāta.

Islandes ķērpji (Lichen Islandicus).

Sausā laikā ķērpji pilnīgi sakalst, saraujas un sausumā ievāktus tos nevar iztīrīt no skujām, sūnām, zariņiem u. t. t. Tamdēļ ķērpji ievācami pēc lietus, vai arī rītos, kad tie pa nakti atlaidušies — mīksti.

Mīkstos ķērpjus vispirms atbrīvo no nevēlamiem piemaisījumiem: skujām, sūnām, zariņiem u. c., tad uz staipuļu sieta norīvē apakšējo iebrūno daļu — rizoidus un pēc tam ķērpjus izžāvē. Žāvēšana jāizdara sausās telpās, jo ķērpji ļoti jūtīgi pret mitrumu un ātri to uzsūc.

Beidzot, lai ķērpjus pilnīgi atbrīvotu no piemaisījumiem un sīkām daļām, tos sijā uz rupju sietu.

Sausus un tīrus ķērpjus var pārdot T. L. M. aptiekas drogu noliktavā, Rīgā, Marstaļu ielā 7, dz. 11 no 9—15 dienā. Pirms lielāku daudzumu ķērpju ievākšanas ieteicams iesūtīt paraugu noliktavai, lai pārliecinātos vai tiešām tie ir īstie un vajadzīgie ķērpji.

Priežu sveķi. Resina pini. (no Pinus silvestris L.)

Plašu darba lauku un labu peļņu var iegūt stājoties pie pareizas sveķu tecināšanas. Iekams šo darbu sākt, vispirms sīki jāiepazīstas ar sveķu tecināšanas metodēm, sīkus norādījumus par šo jautājumu var atrast grāmatā:

„Sveķu tecināšana un pārstrādāšana. Inž. techn. A. Kalniņš."

Sveķu tecināšanai parasti izmanto to mežu, kuŗš nodomāts cirst malkā. Tecināšanu parasti izved 3 gadus no vietas. Vislabāki šim mērķim noderīgi koki, kuŗi aug sausā vietā un apm. 60—70 g. veci.

Iztecējušie sveķi ir pusbieza masa, kuŗa jāsavāc traukos. Ja pusbiezie sveķi ilgi stāv, tie sacietē (jo sveķi sastāv no terpentina un kalifonija), un sacietējušās sveķu masas bieži redzamas pie priežu ievainojumiem.

T. L. M. drogu noliktava uzpērk kā pusbiezos, tā cietos sveķus un maksā no Ls 0.60—0.75 par kg.

Kā vieni tā otri sveķi nedrīkst saturēt netīrumus un citus nevēlamus piemaisījumus. Sveķus uzpērk neaprobežotā vairumā.

R. Jākobsons,
T. L. M. drogu noliktavas pārzinis.

Ko gatavosim mazpulku darbu izstādei.

Mazpulku dalībniekiem un dalībniecēm nav sveša lieta sarikot izstādes un apskates. Bet vēl mazpulku dzīvē nav bijusi tik liela izstāde, kādu šo rudeni rīkos Latvijas Lauksaimniecības kamera Rīgā. Mazpulkiem būs jāparāda, ko tie ir sasnieguši sešos darbības gados. Par to pārliecināsies mazpulku kustības ierosinātājs — mūsu virsvadonis Ministru prezidents Dr. **K. Ulmanis,** visi draugi un labvēļi, kā arī paši mazpulku dalībnieki un vadītāji gūs pārredzamu iespaidu par veikto darbu.

Izstādē jāparāda visāda veida dalībnieku un dalībnieču darbi, atskaitot audzētās kultūras.

Rokdarbi. Izstādē pielaidīs vienīgi vērtīgus rokdarbus: dažādus koka izgriezumus un drāzumus, pašu izgatavotus darba rīku un ēku modeļus u. t. t., pašrocīgi pagatavotu veļu (virtuves, gultas un miesas), priekšzīmīgi salāpītus veļas un apģērbu gabalus, adījumus (sevišķi vēlami cimdi un zeķes pareizos tautiskos rakstos), rotājošus rokdarbus — (izvilkuma darbus, klājdūrienus) un audumus (grīdu un sienas segas, logu aizkarus, dvieļus, lakatus u. t. l.)

Mājās izgatavoti saimnieciski-lietderīgi priekšmeti: kā koka, strikša, tā arī ādas vai dzelzs un skārda izstrādājumi saimniecības, dzīvokļa un virtuves piederumi, saku koki, zirga loki, (ja iespējams izrotāti), pastalas, dažādu darba rīku (izkapts, grābekļa, cirvja, sekumu u. t. t.) kāti u. c. priekšmeti.

Mazpulka dalībnieku savāktās senlietas (vecu darba rīku, audumu, tautisku rotu paraugi un modeļi) un **dažādas piemiņlietas.** Var izstādīt visu mazpulka ierīkoto atsevišķa darbinieka piemiņas stūrīti.

Labākie mazpulka dalībnieku ziemas darbi savu senču pētīšanā, vēsturisko vietu, dzimtenes dabas un sava pagasta sabiedriskās dzīves un izcilāko darbinieku dzīves apraksti.

Konservi. Līdz izstādes laikam katram mazpulkam jācenšas sagatavot iespējami daudz visāda veida konservus. Ieteicamākie konservi: ogu essences (zemeņu, aveņu un ķiršu), sterilizētās sulas (jāņogu, upeņu), sterilizētās ogas (ērkšķogas, dzeltenie ķirši), vārītās un nevārītās želejas (jāņogu, upeņu un ābolu), ogu ievārījumi, ērkšķogu un rabarberu konservi ūdenī, sterilizētas ogu masas, marmelādes, sterilizēti spinātu, skābeņu un tomātu biezeņi, zirnīši, pupiņas, puķu kāposti, skābēti gurķi, tomāti, pupiņas.

Viena veida konserviem jābūt visiem vienādos traukos ar vienādu apsēju un vienādiem uzrakstiem. Piem.: ogu essences un citas sulas jāpilda gaišās degvīna pudelēs (dārgās sulas var pildīt mazās degvīna pudelēs). Tas pats attiecas uz sterilizetām ogām un dārzājiem. **Želejas noteikti jāpilda ¼ ltr tilpuma burciņās.** Ievārījumi un marmelādes var būt dažāda tilpuma stikla burkās, bet viens konservu veids vienāda tilpuma traukos. Marmelādi var pildīt arī koka kastītēs, kuŗas izklātas ar pergamentu. Skābētie produkti, vieglākas pārvadāšanas labad, varētu būt pildīti mazāka tilpuma muciņās vai māla podos.

Labāka izskata dēļ ieteicams viena veida konservus pagatavot iespējami lielā vairumā.

Visi konservi jāpagatavo s e v i š ķ i t ī r ā s t e l p ā s, gatavotājām tāpat jābūt s e v i š ķ i t ī r o s apģērbos. Visiem darba rīkiem un traukiem jābūt p r i e k š z ī m ī g i t ī r i e m. **Tīrība ir noteicošā pie labu konservu pagatavošanas.**

Ļoti daudzos mazpulkos konservēšanas kursi ir jau noturēti; tiem šovasar cītīgi jāstrādā pēc dotiem aizrādījumiem. Mazpulki, kuŗos kursi nav notikuši, var tos sarīkot vēl šo vasaru, lai varētu izstādē sacensties ar citiem.

Mazpulka mājsaimniecības apraksti. Aprakstos jāatzīmē mazpulkā noturētie mājsaimniecības kursi, kas tur mācīts, un kā šīs zināšanas izmantotas mājās. Mājsaimniecības grupu dalībniecēm jāapraksta visa grupas darbība. Aprakstiem jābūt

glītiem, tīrās burtnīcās vai kladēs, ja iespējams, ar fotogrāfiskiem papildinājumiem.

Katrs mazpulks savu stendu var kuplināt ar vērtīgiem uzrakstiem — teicieni, devīzes u. t. l.

Lai nevienā mazpulka stendā netrūktu arī kāds skaists teiciens vai paruna par mājsaimniecību un mājamatniecību. Tas iejūsmināsun pārliecinās skatītājus, ka mazpulku dalībnieki ir ar siltu sirdi pieķērušies savai mājai un saimniecībai.

Mazpulka dalībnieka patreizējie darbi.

Patreiz mazpulkos nobeidzās vietējo pieccīņu sarīkošana un katrs mazpulks ir izraudzījies no sava vidus spēcīgākos, kuŗiem būs lemts rajona, novada vai pat valsts sacīkstēs aizstāvēt savu mazpulku, sava mazpulka vārdu. Bez šaubām, ka katrs dalībnieks to arī centīsies darīt pēc savas labākās apziņas un spējām. Bet neviens mazpulka dalībnieks nedrīkst aizmirst, ka arī savā sētā, savā lauciņā viņš var vairot vai arī mazināt sava mazpulka labo slavu. Tāpēc katram mazpulka dalībniekam visu vasaru jārūpējās par savu lauciņu, lai tas vienmēr atrastos priekšzīmigā kārtībā. Ārpus mazpulka stāvošas personas, redzot kādu nekārtīgu dalībnieka lauciņu, parasti spriež pēc tā arī par pārējiem mazpulka dalībniekiem, arī par visu mazpulku. Tā tad katrs dalībnieks ir atbildīgs ne tikai sev, bet arī pret sava mazpulka līdzdalībniekiem. Kas negrib savam mazpulkam sliktu darīt, tas rūpējās, lai katru savu darbu pareizi un īstā laikā veiktu.

Katram dalībniekam lauciņš jāierobežo visos stūros ar mietiņiem, lai katrs varētu redzēt, ka „te lūk strādā mazpulka dalībnieks." Nekad arī nedrīkst aizmirst, ka lauciņš ir paša dalībnieka kārtības izjūtas vislabākais atspoguļotājs. Ja dalībnieks pratīs atzīt un turēt kārtību savā mazpulka lauciņā, tad viņš pieradīs un kārtība viņam būs nepieciešama un mīļa arī visā turpmākā dzīvē.

Lauciņam vienmēr jābūt uzirdinātam un bez kādām nezālēm. Jārūpējās, lai arī gar lauciņa malām neaugtu nezāles, dažreiz tīri kā „dzīvžogs", tāpat izravētās nezāles nav jāsakrauj čupās gar lauciņa malu, bet gan komposta kaudzē.

Grāmatvedībai par audzējamo kultūru piegriežama sevišķa vērība un visi aizrādījumi, kas doti grāmatvedību pārbaudot mazpulku sanāksmē vai vadītāja kontroles apmeklējumā, labi jāievēro un nekavējoties jāizpilda.

Katram dalībniekam jādomā arī par to, ko viņš varētu izstādīt mazpulku darbu izstādē Rīgā. Lai gan katrs mazpulka dalībnieks ir aizņemts savā ikdienišķā darbā vai nu kā gans vai kā palīgs tēvam vai mātei, tomēr pie labas gribas var atrast brīvāku laika brīdi, vai nu pusdienas laikā vai kādā lietainākā dienā, kad pagatavot vienu otru rokdarbu vai kādu saimniecībā noderīgu priekšmetu, kuŗu saraksti jau publicēti „Mazpulkā". Katram dalībniekam lai būtu kaut kas ko aiznest mazpulka vadītājam, kad tiks sastādīts kopējs mazpulka izstādījums sūtīšanai uz Rīgu! Katrs dalībnieks tā cels savu mazpulku — savu vienību, jo izstādē nebūs atsevišķi dalībnieki kā izstādītāji, bet gan viss **mazpulks kopā būs viens izstādītājs.**

Jau laikus jāsāk gatavoties arī vietējai rudens ražojumu apskatei, lai varētu parādīt labākos un skaistākos sava darba rezultātus, lielākos cerus, labākos augļus u. t. t.

Agr. K. Ķirsis.

Š. g. 9. jūnijā trāģiskā nāvē mirušo

Vilmu Viķis

17 g. v.

mīļā piemiņā paturēs

Umurgas mazpulks „ZIEDS"

Iepazīsimies arī ar savu tuvāko apkārtni.

Kas savu dzimteni patiesi mīl, tas arī pazīst, vai cenšās iepazīties ar katru viņas stūrīti un taciņu.

Būtu nosodami to cilvēku vārdi, kas saka, ka mūsu zemē nav tāda daiļuma, kā tur aiz lielajām jūrām un okeāniem. Šie vārdi ir neapdomāti un cenšanās pēc svešu zemju daiļuma nevietā.

Mazpulku dalībnieki, arī mūsu jaunajās sirdīs kādreiz pamostas tāda slepena balss, kas saka tādus pat neapdomātus vārdus un mūsu domas ir saistītas pie svešām zemēm. — Bet neklausīsim šai balsij, būsim stipri un runāsim pretīm. Klausīsim to balsi, kas mums saka: „Latvija ir skaistākā zeme pasaulē. Tā ir pērle starp pārējām valstīm. Tikai mēs vēl par maz esam viņu apskatījuši un nostiprinājuši savās sirdīs to mirdzumu, ko šī pērle izstaro."

Lai tādas ir katram mums domas un vārdi!

Mazpulku dalībnieki, — izmantosim tagad katru brīvu brītiņu, nepavadīsim svētdienas kādās nebūt nenozīmīgās izpriecās vai kompānijās, bet gan ziedosim šos brīvos brītiņus savas mīļās tēvijas apceļošanai un apskatīšanai sarīkojot ekskursijas.

Izbraucot lielākās grupās uz tālākām vietām, ekskursiju vadīs mazpulka vadītājs vai viņa izraudzīta persona. Šādas ekskursijas, kas jau būs saistītas ar zināmiem izdevumiem, varēs sarīkot tikai dažas.

Es, mazpulku dalībniekus, gribētu uzmudināt **pašus — salasīties grupiņās un izbraukt ar riteņiem vai pat kājām apceļot savu tuvāko apkārtni.**

Jāatzīstas, ka par daudz maz mēs vēl pazīstam savu tuvāko apkārtni un pat pašu pagastā būs daudz tādu vietiņu, kur neesam bijuši un kuras neesam redzējuši.

Apskatīsim arī mūsu priekšzīmīgās saimniecības. Vērosim un jautāsim, lai mēs reiz būtu īsti Latvijas saimnieki un lai mūsu dzītā vaga būtu vienmēr taisna un dziļa.

Beidzot gribētu lūgt vecāko paaudzi — tēvus un mātes, neaizliegt saviem dēliem un meitām ceļojumus pa dzimto zemi un ja tie būtu saistīti ar izdevumiem, tad atbalstīt tos. Tas viss nāks par svētību nākamajiem Latvijas saimniekotājiem un nesīs svētību ikvienā lauku sētā.

Visv. Guļevskis,
Jaunpils mazpulka diženais.

Mūsu mājās arī tāļākai apkārtnei jābūt glītai.

Kāds Latvijas apceļotājs mums raksta: „Braucot pa lauku ceļiem un dzelzceļiem, bieži nākas novērot lielākus vai mazākus kārkliem, krūmiem un sīkiem kociņiem aizaugušus pļavu gabalus. Krūmi ikgadus plēšoties plašumā, samazina zāļāju platību, siena ražu un ļoti traucē pļavā darbu ar mašīnām. Bez tam, neiztīrītas, aizaugušas pļavas atstāj sliktu, nolaistu iespaidu, kas savukārt liecina par šo saimniecību nevīžīgo saimnieku." Tāļāk šis Latvijas apceļotājs raksta: „Tagad, kur mēs plaši propagandējam tūrismu un visus aicinam apceļot mūsu skaisto Latviju, mums nav jāžēlo spēki, bet jādara viss, lai mūsu mīļā Latvija arī patiesi būtu skaista. Skaista ne tikai māju tuvākā, bet arī tālākā apkārtnē." Jūsmīgu un patīkamu iespaidu Latvijas apceļotājam atstāj svētku dienās mazpulku dalībnieku mājās koši plīvojošie valsts karogi. Zviedrijā un Dānijā katrā lauku sētā ir vareni karoga masti, ar valsts karogu galā, svētku gadījumos. Drīzi arī tas būs pie mums, bet daudzas čaklas rokas vēl gaida māju tāļākās apkārtnes izdaiļošana: glītu uzrakstu ierīkošana pie māju ceļiem un krustceļiem, māju ceļu un lielāko ceļa malu apstādīšana bērziem vai citiem kokiem, pļavu iztīrīšana no neglītajiem krūmiem, varoņu cīņu un piemiņas vietu apzīmēšana un izdaiļošana.

Visu to viegli var savos brīvajos brīžos paveikt mazpulku dalībnieku čaklā roka. Pēc gada vai pāris gadiem krūmi pļavās būs nozuduši, mājas tāļākā apkārtne palikusi glītāka, patīkamāka pašiem un mūsu zemes apceļotājiem, bet galvenais: dēli būs paveikuši to, ko tēvi lielo darbu steigā nepaguva. Ad. Eglītis.

MĀJSAIMNIECĪBA.

Limonādes esences.

Patreiz sākās zemeņu laiks. Neviena mazpulka dalībniece vai dalībnieks, nedrīkst palaist garām šo laiku, nepagatavojot labi daudz zemeņu limonādes esences.

Limonādes esences ir bez karsēšanas konservētas ogu sulas. Tādēļ tās ir ļoti aromātiskas un atspirdzinošas. Atšķaidot tās izlieto dzērienu, augļu zupu pagatavošanai, želejās un visos citos saldos ēdienos, kur vajadzīga ogu sula. Kā konservējošo līdzekli pielieto cukuru un vīnskābi.

Zemenes	—	3 kgr.
Ūdens	—	2 ltr.
Vīnskābe	—	60 gr.
Cukurs	—	pēc vajadzības.

Vīnskābi izkausē ūdenī un pārlej tīrām ogām. Ogas noliek vēsā telpā pārklājot ar plānu drēbīti. Pēc 24 stundām ogas nokāš caur dubultu un mitru marli. Sulu sajauc ar cukuru vienādās tilpuma daļās. Ļoti lēni maisot cukuru izkausē. Tad steidzoši iepilda absolūti tīrās pudelēs, lai sula sniegtos līdz korķim. Pudeles noslēdz ar ciešiem sterīliem korķiem, aizlako un uzglabā vēsā, tumšā telpā.

Līdzīgi var pagatavot ļoti garšīgu esenci no avenēm, kazenājiem un ķiršiem. Pēdējie iepriekš ar koka stampu mazliet jāsašķaida, jo viņu miziņa ir maz caurlaidoša.

I. Zauls,
mājt. instr.

MAZPULKI ATPŪTĀ.

Nāc, nāc, dejot sāc.

Mūz. A. Būmaņa.

Šī deja īpatnēja ar to, ka katram pantam ir 4 taktis garā priekšspēle, kuŗu še savienoju ar pašu deju: katrai mūzikas daļai pirmās 4 taktis atkārtojot.

Lai dziedājums būtu piemērots mazpulku dalībnieku balsīm, tad to vienkāršoju — ne četrām, bet divām balsīm.

Izejas stāvoklis. Deja domāta 4 pāriem. Ar 2 ievada taktīm pāri izskrien 4 palēciena solīšiem un nostājas četrstūrī. Ja nogrupēšanās prasa ilgāku laiku, tad šīs 2 taktis var atkārtot pēc vajadzības un tikai tad, kad pāri jau nonākuši savās vietās, 3. taktī katrs atsevišķi jautri apgriežas, rokas veŗot plaši un 4. taktī tās iespraužot sānos, pārinieki nostājas stūreniski tā, lai zēns būtu iekšpusē, meitene ārpusē.

Mūzikas I. daļā 4 taktis pirmo reiz jānospēlē. 1. panta priekšspēli izpilda šādi: 1. taktī uz 1. takts sitiena zēns, kā aicinādams meiteni uz deju, izstiepj tai pretī abas rokas; otru sitienu iztura. 2. t. uz 1. t. sitiena meitene iesit zēnam plaukstās; otru sitienu atkal iztura. 3. un 4. t.; abi vienojušies dejā, šūpo 2 reiz rokas dejas loka virzienā uz priekšu un atpakaļ.

Atkārtojot nospēlētās 4 taktis, jau kopā ar dziedāšanu, sāk pašu deju. Pie „Nāc, nāc", zēns un meitene tāpat rokās turoties, pagriežas katrs drusku uz labo, tā kā iznāk sejas pretējā virzienā, piesper 2 reiz labo kāju pie grīdas; pie „dejot sāc", pagriežas ar polkas solīti uz kreiso un atkal pie „dejojot top", piesper 2 reiz kreiso kāju pie grīdas un pie „jautrs prāts", ar polkas solīti pagriežas viens pret otru. Nākošās 4 taktis līdz ar atkārtojumu visi pāri dejo pa dejas loku polka 8 soļus, (zēns sāk ar kreiso kāju, meitene ar labo kāju) ieturot noteiktu četrstūri. Līdz ar pēdējo taktī pāriem jānonāk savās agrākās vietās.

Mūzikas 2. daļa. Otro pantu izpilda pie mūzikas 2. d. Atkal bez dziedāšanas nospēlē pirmo reiz 4. t. kā priekšspēli. Izpildījums šāds: tāpat kā pie polkas saņēmušies rokās, tik zēns kreiso roku un meitene labo roku pastiepj uz priekšu, pāri 6 vienkāršiem gājiena solīšiem dejas loka virzienā pārvietojas nākošā pāra vietā un pēdējā taktī, nostājoties viens otram pretīm, saņemās paralelās rokās.

Atkārtojot šīs 4 taktis dziedot „Ram tram, ri-

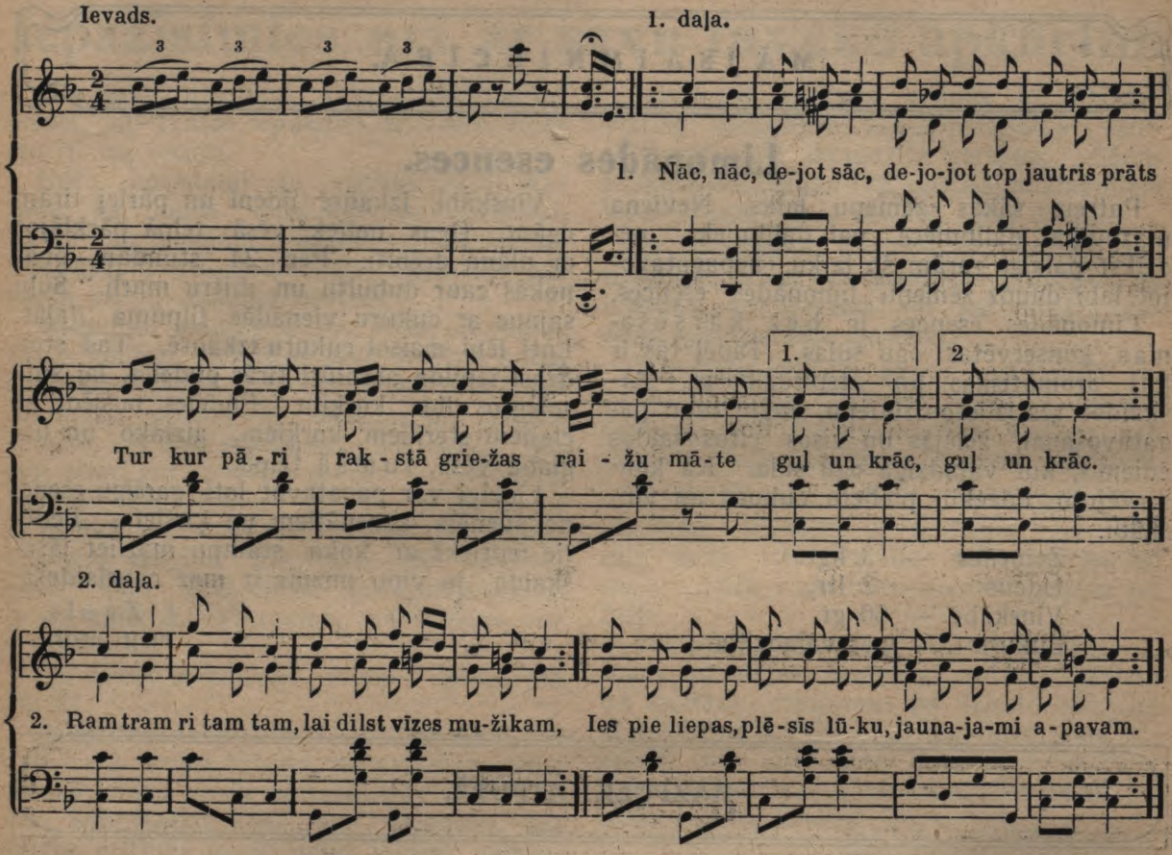

3. Dej, dej, viegli ej!
Tā kā tauriņš gaisā skrej!
Griezies, grozies, līgojiesi,
Kamēr sirds aiz prieka smej! :‖

4. Vēl, vēl, laidies vēl,
Atnāks vecums, tad būs žēl!
Acis zib un vaigi kvēl,
Tādēļ dziedi, dejo vēl! :‖

tam tam, lai dilst vīzes mužikam", izpildījums tāds pat, kā 1. pantā, (t. i. piespert 2. kāju un polka solītis), tik beigās palaiž rokas vaļā. „Ies pie liepas, plēsīs lūku", uz 1. sitiena visi sasit vienreiz plaukstas, tad iesprauž rokas sānos un 4 palēciena solīšiem, mainoties gar l. pleciem, meitenes saiet četrstūrī uz vidu, bet zēni iet uz stūriem uz āru; „jaunajami apavam", tādiem pat solīšiem, mainoties gar kr. pleciem, atmuguriski atdejo atpakaļ vietās. Mūzikai atkārtojoties, atkārtojas arī darbība, tik nu pirmo reiz mainas gar kreisiem pleciem un nonāk atpakaļ vietās gar labiem pleciem.

Mūz. 1. d. 3. panta priekšspēles laikā atkal pārgājiens, tāpat kā 2. p. priekšspēlē.

Dziedot „Dej, dej, viegli ej, tā kā tauriņš gaisā skrej", katrs pāris, saņēmušies stieptās labās rokās, kreisās rokas brīvi lokveidīgi paceltas, 4 polka soļiem dejo viens ap otru, (reiz apkārt), tā nonākot izejas stāvoklī. Tad palaižas vaļā un pie „griezies, grozies, līgojiesi, kamēr sirds aiz prieka smej", līdz ar atkārtojumu, meitenes tāpat polka soļiem ieiet vidū, saņemas krustām kreisās rokās, labās rokas lokveidīgi pieceltas, griežas tītaviņās (2 griezieni apkārt), beigās atlaižas un iznāk malā savās vietās. To visu izpilda 8 polka soļiem. Zēni, turpretīm, kad meitenes dejo vidū, iesprauž rokas sānos un dejo 8 polka soļus noteiktā četrstūrī, tik pretējā virzienā meitenēm apkārt (1 loks), pēdējā taktī nonākot reizē ar viņām savās vietās.

Mūz. 2. d. 4. panta priekšspēlē atkal pārgājiens. Šoreiz pārejot nostājas tā, lai zēns būtu iekšpusē, meitene ārpusē.

4. p. izpilda tāpat kā 3. p., tik šoreiz zēni griežas tītaviņās un meitenes dejo tiem apkārt.

Ja deju atkārto, tad arī 1. p. priekšspēlē ņem pārgājienu, ne tā kā no sākuma, kad priekšspēles izpildījums bij itkā aicinājums uz deju.

Deja atstāj ļoti labu iespaidu, ja to izpilda dziedot klavieru vai orķestra pavadījumā. Mūzika ir tik raita, ka sliktākā gadījumā var dejot vai nu tikai dziedot vai tikai spēlējot. Ja jāapmierinas tik ar dzie-

dāšanu, tad priekšspēli izpilda bez dziedāšanas, tik ritmiski pārejot. Izmest viņas nekādā ziņā nevajaga, jo tas piedod dejai dažādību un īpatnēju rakstūru.

Ja telpas un dalībnieku skaits atļauj, var dejot arī vairāki pāri, tikai tad vairs neiznāk četrstūŗa zīmējums. Var dejot arī vairākas četrpāru grupas.

Milda Lasmane,
Zemnieku Drāmas deju konsultante.

MAZPULKU DZĪVE.

Latvijas mazpulku karogs Italijai.

Latviju š. g. jūnija mēnesī apciemoja Italijas valdības galvas **B. Musolini** uzdevumā redaktors **Dr. Kabalsars**, kuŗš sevišķi interesējās par mūsu mazpulku kustību. Š.g. 15. jūnijā Dr. Kabalsars apmeklēja Latvijas Lauksaimniecības kameras priekšsēdētāju R. Dzērvi un kopīgi, mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļas vadītāja agr. J. Andersona, mazpulku nozares vadītāja agr. K. Ķirša un mazpulku mācītāja A. Lūša pavadīti, apskatīja Pleskodāles mazpulka ierīkotos lauciņus un tuvāk iepazinās ar mazpulka dzīvi un darbu.

Š. g. 17. jūnijā Dr. Kabalsars kopā ar mūsu galvaspilsētas preses pārstāvjiem izbrauca uz Vidzemes jūŗmalu, kur pa ceļam apskatīja Ādažu mazpulka darbību mazpulku nozares vadītāja agr. K. Ķirša un Rīgas-Cēsu novada mazpulku inspektora agr. A. Ķibēna pavadībā. Adažu mazpulks viesi apveltīja ziediem.

Lauksaimniecības kameras mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa itaļu viesim dāvināja mazu mazpulku baltzaļo karogu, ko tas ar sevišķu prieku solijās nonest Italijas valdības galvai.

Mazpulku diena Gulbenē.

Trešos Vasarassvētkos pirmo reizi Gulbenes pilsētā pulcējās tuvākās apkārtnes 15 mazpulki, kopā ar 22 mazpulku diženo kandidātiem, lai kopīgi pavadītu vienu dienu gan kopējos darbos — mazpulku īpatnējās pieccīņās, gan izturot diženo pārbaudījumus, gan arī rādot savas spējas dziesmās, rotaļās un tautiskās dejās. Dienu ievadīja Latv. Lauks. kameras mazpulku nozares vadītāja agr. K. Ķirša īsa uzruna Gulbenes pils. pamatskolas telpās. Mazpulkus apsveica pirmā kopējā sanāksmē Gulbenē pilsētas galva H. Gavars un Madonas apr. pamatskolu inspektors V. Osītis. Tad mazpulku jaunatne kopējā gājienā apmeklēja dievkalpojumu Gulbenes baznicā un brīvības cīņās kritušo kapus Gulbenes kapsētā. Mazpulku mācītājs A. Lūsis sacija dedzīgu uzrunu, aicinot jaunatni vienmēr sekot reiz nospraustajam dzīves mērķim un neaizmirst tos varoņus, kas brīvu darījuši mūsu dzimteni — mīļāko par visām citām zemēm pasaulē.

Diženo eksaminācijas kommisija, kuŗā piedalījās agr. K. Ķirsis, agr. M. Pripāne, Gulbenes novada mazpulku insp. agr. O. Rezovska, Rēzeknes novada mazpulku inspektors agr. Fr. Butners, Gulbenes rajona agr. P. Bārda un Kalncempju mazpulka vadītāja agr. E. Rengarte, iecēla par mazpulku diženiem: Jaunpiebalgas mazpulkā — **Žani Knāķi,** Gulbenes mazpulkā — **Adolfu Kanaviņu,** Lizuma — **Skaidru Sebris,** Velēnas — **Gaidu Lielpēters,** Lubānas-Zvidzienas — **Egonu Džede** un Rankas mazpulkā — **Eduardu Segli.** Balvu piešķīra Annas mazpulka dalibniekam **R. Graudulim** par centību. Katrs diženais saņēma Latv. Lauks. kameras balvu Ls 25.— un diženā nozīmi. Mazpulku pieccīņās piedalijās no 15 mazpulkiem 30 dalībnieki. Pirmo godalgu — augstāko punktu skaitu —

izpelnījās Daukstes mazpulka — E. Ejups, Vecgulbenes-Blomes — A. Ilgaža, Stāmerienas — J. Rudzītis. Visi trīs dalībnieki saņēma izcilus balvas — Gulbenes pilsētas galvas H. Gavara dāvātos rokas miglojamos aparātus. Bez tam I. godalgu izpelnījās: Tirzas mazpulkā — J. Āzis, Galgauskas-Veišu — K. Vītoliņš, Gulbenes pilsētas — G. Caunīte un Vecgulbenes — V. Lietuvietis. Vēl piešķīra 8 otrās godalgas un 5 trešās godalgas. Godalgu izsniegšanas akts zvērtās par lielu sajūsmas un sumināju mu brīdi, kur izpaudās visas Gulbenes sabiedrības atzinība mazpulku dzīvei un darbam. Plašais skolas izrīkojumu laukums bija apmeklētāju pārpilns un visi sirsnīgi vienojās dziesmā brīvai Latvijai, uzsaucot vairākkārtējo „Lai dzīvo" mazpulku virsvadonim — ministru prezidentam Dr. **K. Ulmanim.**

Diženo pārbaude Līvānos.

16. jūnijā Līvānu 6. kl. pamatskolā notika Daugavpils novada mazpulku diženo eksaminēšana un Līvānu II mazpulka karoga svētki.

Svētki iesākās ar dievkalpojumu Līvānu ev.-lut. baznīcā, kuŗā piedalījās vietējais mācītājs Briedis un mazpulku māc. A. Lūsis. Pēc tam pamatskolas telpās notika mazpulka karoga iesvētīšana un pasniegšana. Karogu Līvānu II mazpulkam dāvājusi Līvānu pils. valde, un to nododot, pilsētas galva Zvanītājs aicināja mazpulku jaunatni staigāt droši uz priekšu Virsvadoņa nospraustā ceļā. Sekoja daudzi apsveikumi — no Lauksaimniecības kameras — mazpulku nozares vadītājs agr. K. Ķirsis, Daugavpils novada mazpulkiem agr. Fr. Duksis, Jēkabpils novada agr. R. Kundziņa, no pārējiem apkārtnes mazpulkiem un sabiedriskām organizācijām.

Dievkalpojumā un karoga iesvētīšanas aktā piedalījās visa Līvānu intelliģence, un kopējais apmeklētāju skaits sniedzās vairākos simtos.

Mazpulku diženā pārbaudījumu izturēja un diženā nosaukumu ieguva — **Eizaks, Aleksandrs — Dagdas** mazpulkā, **Zemītis, Arnolds — Aiviekstes** mazpulkā un **Dambis, Alberts — Aiviekstes** mazpulkā.

Jaunie diženie ieguva Lauksaimniecības kameras naudas balvu — Ls 25,— katram un diženā nozīmes.

Mazpulku sacensības Liepājā.

6. jūlijā Liepājas valsts technikumā notika Liepājas pilsētas mazpulku piecciņas pilsētas pašvaldības darbinieku biedrības dāvātās ceļojošās balvas izcīņai. Turpat notika arī mazpulku diženo pārbaudījumi.

Mazpulku dalībnieki vispirms

sapulcējās technikuma zālē,

kur tos uzrunāja Liepājas novada mazpulku inspektors agr. K. Zītars un Lauksaimniecības kameras mazpulku nozares vadītājs agr. K. Ķirsis, nododot sveicienu no Lauksaimniecības kameras mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļas. Sekoja valsts himna.

Lauksaimniecības kameras Liepājas rajona agronoms V. Jēkabsons iepazīstināja mazpulku dalībniekus ar sacensību noteikumiem un darbu izvešanas kārtību, pēc kam sākās sacensības.

Uz diženā nosaukuma iegūšanu sacentās 22 mazpulku dalībnieki

no 17 Liepājas novada mazpulkiem. Diženo pārbaudes kommisijā piedalījās Lauksaimniecības kameras mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļas vadītājs agr. J. Andersons, mazpulku nozares vadītājs agr. K. Ķirsis, Liepājas rajona mazpulku inspektors agr. K. Zītars, Lauksaimn. kameras Liepājas novada vecākais agronoms J. Štrauss, Liepājas valsts ģimnāzijas mazpulka vadītājs P. Liepiņš un Liepājas pilsētas Čakstes pamatskolas skol. L. Vadzis.

Par mazpulku diženiem iecēla: **Almu**

Raibarts — Jūrkalnes mazpulkā, **Frici Rektiņu** — Ezeres mazpulkā, **Haraldu Urbanu** — Rāvas mazpulkā, **Zentu Grinbergs** — Vērgaļu mazpulkā, **Antonu Pūri** — Alšvangas mazpulkā, **Jāzepu Ālkšņazariņš** — Alšvangas mazpulkā, **Vili Grābantu** — Vārmes mazpulkā, **Jāni Kumpi** — Nīcas mazpulkā un **Alfredu Gosiņu** — Aizvīķu mazpulkā.

Bez tam kommisija piešķīra balvas par sevišķu centību gatavojoties uz diženo pārbaudi — Ziemupes mazpulka dalībniekam **Visvaldam Treibacham,** Tāšu mazpulka dalībniecei **Annai Neimanis** un Sarkanmuižas mazp. dalībniekam **Reinholdam Zvejniekam.**

Bārtas mazpulka biedriem-veicinātājiem Klāvam Kairim un Madei Lūks piešķīra Latvijas lauksaimniecības kameras diplomus par mazpulku darba veicināšanu. Diženiem piešķīra tiesības nēsāt mazpulku diženā nozimi. Bez tam katram diženam no Lauksaimniecības kameras piešķīra 25 ls lielu naudas balvu.

Liepājas pilsētas mazpulku pieccīņās

sacentās Čakstes pamatskolas mazpulks, Technikuma, Blaumaņa pamatskolas, Poruka, Liepājas valsts ģimnāzijas, 5. pilsētas pamatskolas, Raiņa, 2. pilsētas pamatskolas un Saulieša pamatskolas mazpulks, piedaloties 5 dalībniekiem no katra mazpulka.

Pieccīņas vadīja Lauksaimn. kameras Liepājas rajona agronoms V. Jēkabsons piedaloties agr. Gallem un visiem minēto mazpulku vadītājiem.

Meitenes sacentās informācijas gājienā, vēsturē, galda klāšanā, zeķu lāpīšanā un kartupeļu mizošanā, bet zēni — informācijas gājienā, vēsturē, logu tepes (ķites) pagatavošanā, dārzkopībā un amatniecībā.

Liepājas pilsētas pašvaldības darbinieku biedrības ceļoj. balvu — rakstamgalda piederumus izcīnija **Raiņa pamatskolas mazpulks,** kas sacensībās ieguva vislielāko punktu skaitu. Otro vietu ieguva 2. pilsētas pamatskolas mazpulks, bet trešo — Liepājas valsts ģimnāzijas mazpulks.

Par individuāli labākiem sasniegumiem Liepājas valsts ģimnāzijas mazpulka dāvato balvu ieguva 2. pilsētas pamatskolas mazpulka dalībniece Austra Drīviņš.

Pēc sacensībām mazpulku dalībnieki sapulcējās technikuma zālē, kur

mazpulku dalībniekus uzrunāja

Lauksaimniecības kameras mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļas vaditājs agr. J. Andersons, piespraužot mazpulku diženiem diženo nozīmes.

Mazpulka dalībnieki — uzvarētāji slaukšanas sacīkstēs.

Liepājas pilsētas pašvaldības darbinieku biedrības priekšnieks, pilsētas valdes loceklis K. Toms pasniedza Raiņa pamatskolas mazpulka vaditājam J. Zemītim izcīnīto pilsētas pašvaldības darbinieku biedrības ceļojošo balvu, apsveicot mazpulku dalībniekus pilsētas galvas E. Rimbenieka un pilsētas pašvaldības vārdā. Balva pāries tā mazpulka mūža īpašumā, kas to izcīnīs trīs reizes.

Mazpulku dalībnieki sumināja savu virsvadoni ministru prezidentu Dr. K. Ulmani un uzsauca trīskārtējo „Lai dzīvo!" mazpulku diženiem.

Mazpulku dalībnieki šķīrās nodziedot mazpulku himnu „Lai ar sauli laukā ejam".

Mazpulka dalībnieks krāso jumtu.
(Skt. rakstu „Mazpulks" № 6.)

SARKAN-BALT-SARKANIE KAROGI PLĪVO.

Valsts karogus iegādājušies un svētku dienās izliek savu vecāku saimniecībās šādi mazpulku dalībnieki:

Annas mazpulkā — **A. Svots, O. Skudra, A. Vēciņš, P. Johansons, S. Stāvauss, R. Graudulis** un **G. Visendorfs.**

Mālupes mazpulkā — **J. Kļaviņš.**

Biržu mazpulkā — **T. Vībans, E. Kalniņš, A. Krūmiņš. E. Cintiņš, O. Strēlnieks, V. Kupčs, A. Večers, A. Ļevāns, J. Gaidlazda, V.** un **G. Robežnieki, A. Rušiņa, V. Grīns, E. Līdaka** un **Z. Rūtiņa.**

Raunas un apkārtnes mazpulkā — **J. Puriņš, J. Daniels, J. Grūbe, J. Muižnieks, A.** un **P. Priedites, O. Plūme, J. Karelis** un **P. Zeltiņš.**

Sedmales mazpulkā — **V.** un **E. Traubergi, K. Atslēga, I. Veinbergs, A. Brants, A. Ozols** un **V. Kivilands.**

Tāšu mazpulkā — **A.** un **R. Neimaņi** un **J. Tauriņš.**

Jaunpiebalgas-Pēternieku mazpulkā — **A. Ducens, V. Zoss, A. Bole, A. Lācis, K. Mūsiņš, P.** un **L. Prūši.**

Grundzāles mazpulkā — **J. Eglītis** un **T. Blumbergs.**

Silenieku mazpulkā — **N. Ķirsons, A. Sīlis, P. Andrukēls, A. Kopāns, V. Šmits, L. Biezais, A. Zāģers, V. Zāģers, J. Svilpe, V. Bene, L. Meiers, S. Zdanovičs, Z. Rudzītis, V. Gailītis, G. Broks, P. Zonne, E. Bērziņš** un **N. Stokmans.**

Siguldas mazpulkā — **B. Adamsons, H.** un **M. Bērziņi, J.** un **E. Birģeļi, V. Kalniņš, Z. Leimanis, J. Lūris, A. Ozoliņš, H. Raša, K.** un **L. Remerti, J.** un **M. Upmaļi.**

Krapes mazpulkā — **A. Nīgals, J. Ogrēns, A. Dubinskis, V. Meņģels** un **A. Rubenis.**

Smiltenes mazpulkā — **K. Grigals, B.** un **L. Lutkēviči, P.** un **E. Jirgensoni, V. Migla, M.** un **Z. Zade, L. Skujiņa, P. Ozoliņš, P. Kārkliņš** un **A. Sīmanis.**

Priekules mazpulkā — **A. Mednieks, P. Spēks, H. Veits, A. Iņķis, A.** un **V. Francis, B. Smilga, E.** un **L. Jurševski** un **M. Meters.**

Vecbornes mazpulkā — **T. Klucis, Z. Gavronskis, V.** un **V. Balodis, V. Blaževics, A. Iesalnieks, F. Aleksandričs, A. Čizevskis, E. Zubovičs, M. Mikutis, I. Kalvāns, T. Grigals, N. Haruns, J. Zunda, H. Jankovičs, E. Graudiņs, I. Petrovskis, P. Jakubanecs, A. Sviļuks, Ā. Jankovičs, L. Selickis, J. Podgaiskis, L. Olchovka, St. Beinarovičs, P. Līcis, J. Ordniop, Vl. Urbāns, A. Vilmans, E. Ķuznerevičs, V. Žunda, P. Boroviks, St. Galvāns, L. Kazinskis, Vl.** un **M. Vēvers, E. Muniks, F. Kuševskis** un **N. Novikovs.**

Oļu mazpulkā — **R. Rozentāls** un **V. Buiķis.**

MAZPULKU DALĪBNIEKI — AUDZĒJAT TELĪTES UN KUĢELIŅUS!

P. Sūbers — Kauguru „Sūbros" ziņo, ka aplecina ar 50% maksas pazemējumu 3 mazpulku dalībnieku pievestas ķēves ar valsts vaislas ērzeli „Dukats H. 29".

A. Tīvelis — Bejas „Pleņķos" — aplecina par brīvu 5 mazpulku dalībnieku pievestas govis ar vaislas bulli „Eske-Bejenietis LB 2131".

Mazpulku dalībniekiem ieteicams šo izdevību izmantot!

SVĒTKU BRĪDIS MĀRUPES MAZPULKĀ.

Skaistā sestdienas pēcpusdienā visi mazpulka dalībnieki esam atkal pulciņā, Mārupes pamatskolas telpās. Mazpulku dalībnieki tērpušies mazpulka formas un tautiskos tērpos. Visi svētku noskaņojumā.

Nīkrāces mazpulka pieccīņu aina. Kāļu stādīšana.

Jau vakars tuvojas, kad no Rīgas ierodas viesi. Mūs apciemo Latv. Lauksaimn. Kameras priekšsēdētājs R. Dzērve, mazpulku mācītājs A. Lūsis, L. L. K. mazpulku nod. vadītāji agr. J. Andersons un agr. K. Ķirsis, no izglītības ministrijas Tormanis un Pleskodāles mazp. pārstāvis. Mazpulka meitenes viesiem pasniedz lauku ziedus.

M. Zaļaiskalns, Mārupes mazp. vadītājs, viesus iepazīstina ar mazpulka darbu. Izstādīti rokdarbi, albūmi, kas sniedz skatu mazpulka darbībā, sacensības rakstu darbi.

Mazpulka dalībnieces H. Zaļaiskalna kdzes vadībā klājušas viesiem galdu ar atspirdzinājumiem. Ir arī daži dalībnieku priekšnesumi.

Nodziedam mazpulku himnu un dziesmu brīvai Latvijai. Pēc tam kopā ar viesiem apskatam lauciņus. Mazpulka labvēlis mazpulkam dāvājis 100 tomātu stādus kopējā lauciņa ierīkošanai.

Apstaigājam arī šopavasar meža dienās stādīto 15. maija bērzu birzi. Katrs dalībnieks še stādījis savu kociņu.

Jau svētvakara stunda, kad šķiramies no mīļajiem viesiem. Atvadoties sirsnīgus vārdus saka R. Dzērve, novēlēdams mazpulkam arī turpmāk tik pat čaklam darbā būt.

KAROGA SVĒTKI VECĀKAM MAZPULKAM LUDZAS APRIŅĶĪ.

Mērdzenes I. mazpulks 19. maijā nosvinēja karoga iesvētīšanas un svinīga solījuma svētkus. Svētki izdevās teicami. Skolas telpas bija dekorētas zaļumiem un senlatviešu rotājumiem. Apmeklētāju bija pārpildīts. Karoga iesvētīšanu izdarija Stiglavas draudzes prāvests O. Budeilos, bet karogu pasniedza un svinīgo solījumu pieņēma mazpulku insp. agr. Butners. Šis mazpulks ir vecākais mazpulks Ludzas apriņķī. Mazpulku nodibināja un vada skolas pārzinis O. Kaļvāns. Notika mazpulka ziemas darbu apskate. Labu iespaidu uz apmeklētājiem atstāja arī daudzas tautiskas dejas un koŗa dziesmas.

MAZZALVES I. MAZPULKS

kopā ar Mazzalves III. pamatskolu Mazzalves Priedes kapos apkopa kādas nezināmas mātes kapu un 12. maijā pie šī kapa noturēja mātes dienu ar piemērotu runu, koŗa dziesmām un deklamācijām.

Aleja, kas ved uz zviedru zemnieka māju.

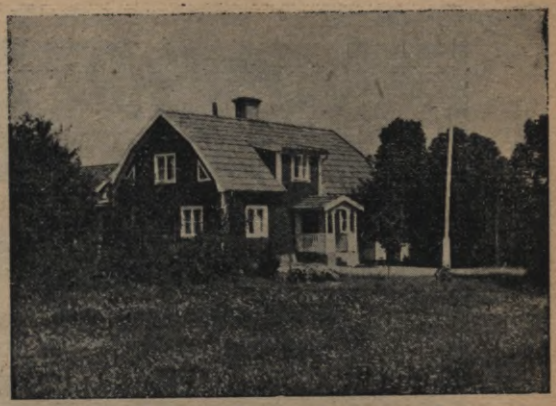

Zviedru zemnieka mājas, sienas un jumts krāsoti, priekšā redzams karoga masts.

Kā sveicienu visām aizmirstām mātēm, bērni aiznesa agrīnos ziedus un plaukstošus zariņus.

LIEPAS MAZPULKS

26. maijā svinēja atklāšanas svētkus. Nacionāliem un mazpulku karogiem dekoretā aizsargu namā „Nākotne", savu vecāku un labvēļu pavadībā pulcējās jaunā mazpulku saime.

Svētkus ievadīja ar garīgo aktu Cēsu mācītājs A. Piebalgs.

Mazpulka vadītājs, skolas pārzinis A. Lācis, sniedza īsu pārskatu par darīto un sirsnīgos vārdos aicināja vecāko paaudzi atbalstīt jauno viņu darbā. Pēc nodziedātās valsts himnas mazpulka dalībnieki nosūtīja telegrammu virsvadonim Dr. **K. Ulmanim.**

Jauno mazpulku veicināja no Latvijas Lauks. Kameras mazp. insp. agr. M. Pripāne, Liepas pag. vec. Timrots, vietējās aizsargu nod. vārdā Lulla, no Latvijas jaunatnes sav. Liepas nodaļas R. Jaunzeme, rakstiski sveicināja Cēsu apriņķa pamatskolu inspektors un kaimiņu mazpulki.

Par mazpulku nozīmi referēja agr. M. Pripāne. Vakaru noslēdza ar R. Vītola ludziņu „Baltzaļa karoga spēks".

VAIŅODES MAZPULKS

sarīko 3 dienu gaŗus biškopības kursus. Kursu sākums 21. jūlijā. Kursi notiks mazpulka dalībnieka mājās — Embūtes pag. Dīseles Bricaišos. Mazpulka dalībniekiem, viņu vecākiem un tuviniekiem kursi par brīvu.

GAUJIENAS ĢIMNAZIJAS MAZPULKS

nodibinājās 18. janvārī ar 25 biedriem un dabas zin. skolotāju Martu Račevsku kā vadītāju. Par sacensības augu šogad izvēlējās lauku pupas (Vicia faba minor); kā blakus kultūru audzēs kumelītes. Pirmā kopējā praktiskā darbā mazpulka dalībnieki pulcējās 4. maijā rīkotās meža dienās, noklausoties Gaujienas virsmežziņa Grauduma lekciju par meža garīgām vērtībām, un pēc tam iestādot Gaujienas kapsētā bērzu aleju. Mazpulks piedalījās arī vietējo organizāciju rīkotās meža dienās, apstādot kopā ar pārejiem dalībniekiem Gaujienas-Virešu šoseju vairāku kilometru gaŗumā.

Mazpulka sēras.

Raiskuma mazpulka dalībnieks

VOLDEMĀRS BITE

Gaujā peldoties noslīcis. Viņa apglabāšanā 27. jūnijā Raiskuma kapos piedalījās visa Raiskuma mazpulka saime.

Voldemārs Bite dzimis 1920. gada 7. augustā. Par viņu sēro viss mazpulks.

PAZIŅOJUMI.

Mēnešraksta „Mazpulks" abonēšana ir nepieciešama visiem mazpulku dalībniekiem un tamdēļ mēnešrakstu izsūtīs II. pusgadā visiem dalībniekiem, kas to pasūtījuši, vienalga I. pusgadam vien vai visam gadam.

Mazpulkus, kas vēl nebūtu „Mazpulku" pasūtījuši, lūdzam nekavējoties iesūtīt abonentu sarakstus un Ls 1.— abonēšanas naudas **II. pusgadam,** Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, „Mazpulka" ekspedicijai, pasta tek. rēķ. № 4564.

Pirmā pusgada numuri vairāk nav dabūjami.

* * *

Mazpulku dalībniekiem, kas nebūs abonējuši un lasījuši savu mēnešrakstu „Mazpulks", nepiešķirs godalgas rudens ražojumu apskatēs.

* * *

Katrā mazpulkā šoruden jāsarīko ražojumu apskate, kas plaši jāizziņo visā apkārtnē. Uz apskati uzaicināmi arī kaimiņu mazpulku vadītāji līdz ar dalībniekiem.

Apskates diena jau laikus (vismaz 3 nedēļas iepriekš) jāpaziņo sava novada mazpulku inspektoram.

* * *

Mazpulku vadītājus lūdzam parūpēties, lai vietējās organizācijas un pašvaldības iestādes atvēlētu līdzekļus **centīgāko mazpulku dalībnieku godalgošanai** rudens ražojumu apskatēs.

* * *

Visi mazpulku **nokavētie maksājumi** par piesūtīto literātūru, mēnešrakstu „Mazpulks" u. c. **jānokārto vēlākais līdz rudens ražojumu apskatei.**

Mazpulku dalībniekus, kas savas saistības nebūs nokārtojuši, ražojumu apskatēs negodalgos.

* * *

Lai neceltos pārpratumi atsevišķu mazpulku maksājumu kārtošanā par mazpulku literātūru, mēnešrakstu, nozīmēm u. c., tad **lūdzam mazpulku dalībniekus naudu iemaksāt sava mazpulka vadītājam vai arī iesūtīt tikai saziņā ar mazpulka vadītāju,** jo viņš ir atbildīgs par visiem mazpulka maksājumiem.

Iesūtot naudu katrā ziņā jāatzīmē, kādam nolūkam (par literātūru, nozīmem u. t. t.) **nauda iemaksāta, un katrā ziņā mazpulka oficiālais nosaukums un reģistrācijas numurs,** kas savā laikā iespiests „Mazpulkā".

* * *

Lai nerastos pārpratumi un lieka sarakstīšanās, K. M. Apgādes pārvaldes intendantūras daļa ziņo, ka **visiem mazpulku vadītājiem, kas vēlas nodot mazpulka ražojumus armijas vajadzībām** jāgriežās tieši pie tuvākās kaŗaspēka daļas, ne pie Apgādes centrālām iestādēm, un ražojumi jāpieteic jau laikus, jo katra kaŗaspēka daļa iepērk tikai sev vajadzīgos daudzumus.

Kaltētie cigoriņi jāpieteic vienīgi Intendantūras galvenās pārtikas noliktavas priekšniekam, Rīgā, Rumpmuižas ielā № 28. Rakstiskie pieteikumi jāapmaksā ar Ls 2.— zīmogmarkās.

* * *

Ziņojam, ka reizē ar novadu pieccīņām notiks arī **novadu aršanas un slaukšanas sacīkstes.** Sacīkstēs varēs piedalīties visi tie mazpulku

Sacensība stāstiem un aprakstiem

Latvijas Lauksaimniecības kameras mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa izsludinājusi **sacensību jaunatnes stāstiem un vēsturiskiem un ģeografiskiem mūsu zemes aprakstiem.**

Izsludinātās sacensības noteikumi šādi:

Stāstiem jāietver uzmudinātāja, audzinātāja ideja, kas saistīta ar uzupurēšanos, drosmi, čaklumu, iecietību. Ideja apstrādājama mākslinieciski, **bez uzspiestas tendences,** ar izkoptu stilu. Stāsts nedrīkst pārsniegt 1 iespiedloksni.

Ģeografiskā aprakstā jābūt pašas vietas aprakstam, vietas īpatnību un iedzīvotāju īpatnējo parašu aprakstam, izkoptai valodai un stilam.

Vēsturiskos aprakstos jādod vēsturiskās vietas ģeografisks apraksts, vēsturiskie momenti, cīņas, uzvaras, teikas, tēlojoši aprakstošā formā. Valodai un stilam jābūt labam.

Godalgas piešķirs šādos apmēros: stāstiem — 1. godalga 200 ls, 2. god. — 100 ls, 3. god. — 75 ls. Aprakstiem: 1. god. — 100 ls, 2. god. — 75 ls, 3. god. — 50 ls.

Godalgas piešķirs īpaša godalgošanas komisija ar L. L. kameras pārstāvi kā priekšsēdētāju; viens loceklis būs Latvijas preses biedrības, otrs — žurnāla „Mazpulks" redakcijas pārstāvis.

Godalgotos darbus iespiedīs žurnālā „Mazpulks".

Pārējos darbus, kas iegūs atzinību, arī iespiedīs „Mazpulkā" un to autori saņems dubultu honoraru.

Darbi jāiesūta līdz š. g. 1. septembrim L. l. k. mazpulku nodaļai Rigā, Baznīcas ielā № 4-a, ar uzrakstu **„Sacensība stāstiem un aprakstiem"** un īpašu motto. Darbam jāpievieno slēgtā aploksnē autora vārdu, uzvārdu un adresi.

dalībnieki, **kas šogad vai iepriekšējā gadā guvuši aršanā vai slaukšanā pirmās godalgas,** vai nu mazpulka rīkotās, vai arī vispārējās sacīkstēs. Mazpulkiem, kuŗu dalībnieki vēl nebūtu piedalījušies aršanas un slaukšanas sacīkstēs, vēlams sarīkot vietējās sacīkstes (atsevišķam mazpulkam vai arī vairākiem kaimiņu mazpulkiem kopā) vai arī piedalīties izstādēs vai lopu apskatēs rīkotās sacīkstēs — nozīmējot pirmo godalgu ieguvējus novada sacīkstem.

* * *

Visus rajonu mazpulku inspektorus pārdevējam par novadu mazpulku inspektoriem.

* * *

Daugavpils novada mazpulku inspektors agr. Fr. Duksis, no š. g. 1. jūlija runājams piektdienās **Daugavpilī, Teātra ielā 4, tālr. Daugavpils 88.**

* * *

760. Baļinovas mazpulks, uz pašu vēlēšanos, pārdēvēts par **760. Kalnāju mazpulku.**

* * *

Atgādinam mazpulku dalībniekiem **piegriezt nopietnu vērību Islandes ķerpju, liepu ziedu, priežu sveķu, ķiršu un plūmju kauliņu savākšanai,** jo tos visus var izdevīgi pārdot, gūstot labus blakus ienākumus.

* * *

Mazpulku vadītājiem piesūtītās **mazpulku loterijas** biļetes lūdzam plaši izplatīt savā apkārtnē, cenšoties izpārdot pēc iespējas vairāk biļetes.

Loterijā daudz vinnestu — 3 nekustami īpašumi un citas vērtīgas mantas. Loterijas atlikums nāks par labu pašiem mazpulkiem — mazpulku kustības veicināšanai un darbības paplašināšanai.

* * *

Mazpulku darbu izstāde notiks Rīgā, š. g. rudenī.

Līdz š. g. 1. augustam lūdzam iesūtīt L. L. K. mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļai Rīgā, Baznīcas ielā 4-a pieteikumus izstādei, norādot, cik liela platība izstādē būs vajadzīga mazpulka eksponātu izstādīšanai. Izstādes eksponatu pārsūtīšanas izdevumus pa dzelzceļu un autobusiem segs L. L. K. mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa. **Izstādē jāpiedalās visiem mazpulkiem.**

* * *

Ziņojam, ka mūsu sarīkojamā stāstu un aprakstu sacensībā var piedalīties arī mazpulku vadītāji un dalībnieki, saskaņā ar izsludinātiem noteikumiem.

* * *

Pēdējā mēnesī vēl reģistrēts **jauns mazpulks** (kas bij pieteikts līdz š. g. 15. aprīlim) **Graudupes — 816.**

Latvijas lauksaimniecības kameras
mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa.

MĪKLAS.

RĒBUS.

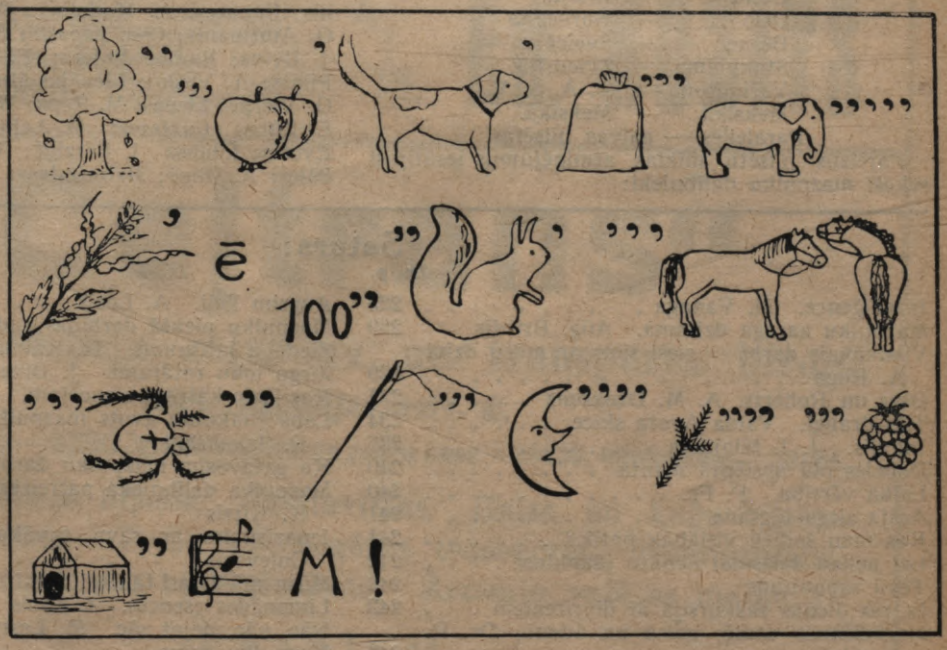

Uzdevusi:
Laimdota Saliņš,
Ikšķiles mazpulka dalībniece.

Kas var šo teikumu izlasīt?

Mīklas atminējums iesūtāms „Mazpulka" redakcijai: Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, līdz š. g. 1. augustam uzdodot atminētāja vārdu, uzvārdu, mazpulka nosaukumu un Latv. lauks. kameras reģistrācijas numuru.

KRUSTĀM-ŠĶĒRSĀM MĪKLAS ATMINĒJUMS.

(Sk. „Mazpulks" № 5.)

Horicontāli: 1. Spuldze. 2. Laima, taiga 3. Skaņa, ritms. 4. Lāpa, tāle. 5. Virsa. 6. Pasaka, Vezuvs. 7 Maksa. 8. Sistema, saskaņa. 9. Irija. 10. Process, konsuls. 11. Spala. 12. Slēpes, Sabile. 13. Sāpes. 14. Desa, auss. 15. Lapas, Aloja. 16. Durbe, ataka. 17. Skaidas.

Vertikāli: 1. Pērkons. 2. Ārsts, piere. 3. Arkls, Odera. 4. Alus, lode. 5. Sēnes. 6. Slidas, sports. 7. Maiss. 8. Avarija, plāksne. 9. Krima. 10. Tūrists, Lietava. 11. Asaka. 12. Edikts, notars. 13. Esene. 14. Sams, akas. 15. Tiesa, Urala. 16. Lauva, svins. 17. Skatuve.

Mīklu pareizi atminējuši sekoši mazpulku dalībnieki: **Kokmuižas:** J. Blaus; **Sīpeles-Lustes:** V. Strēls, V. Bergs.

Pilsētu mīklas atminējums.

(Sk. „Mazpulks" Nr. 6.)

Bangkoka	—	Indoķīnā
Havana	—	Kubā
Berlīne	—	Vācijā
Ottāva	—	Kanādā
Londona	—	Anglijā
Asunsiona	—	Paragvajā
Peķina	—	Ķīnā
Tokio	—	Japānā
Delhi	—	Indijā
Oslo	—	Norveģijā
Bērne	—	Šveicē
Stokholma	—	Zviedrijā
Vašingtona	—	Z. A. S. V.
Meksika	—	Meksikā.

Paralellēs — galvas pilsētas.

Pareizus pilsētu mīklas atminējumus iesūtījuši sekoši mazpulku dalībnieki:

Veselavas: E. Veide; **Krustpils:** E. Grebže; **Burtnieku:** L. Siromjatnikova; **Raunas-Mežoles:** E. Grīnblats; **Sedmales:** K. Atslēga, E. Mačs; **Tūjas:** S. Verners; **Jaunpiebalgas-Silzemes:** J. Štāle; **Duntes:** H. Holms; **Irlavas:** A. Biters, O. Mazarkevics, A. Kleinhofs; **Laudonas:** A. Bleiva, V. Krūmiņš; **Tāšu:** R. un A. Neimanis; **Nurmižu:** G. Skādulis; **Seces-Sērenes:** R. Ābeltiņš; **Naukšēnu:** A. Papēdis, J. Leiva; **Kabiles:** V. Kleinhofs; **Sāvienas:** J. Mežāks; **Siguldas:** A. un M. Matiņš; **Priednieku:** E. un K. Rijnieks; **Mālpils:** M. Stūrmanis; **Mazsalacas-Līču:** M. Bērziņš; **Sidgundas:** A. Vālodze; **Rembates:** J. Kalniņš, J. Virsis; **Bejas:** E. Dambis; **Smiltenes:** A. Reitere, G. Reitere; **Sauleskalna:** B. Vagalis, J. Skadiņš, K. Grandmanis; **Rūjienas-Rāmnieku:** L. Sviķis. J. Sviķis, O. Sviķis; **Priekules:** B. Smilga, V. Stūris; **Bīriņu:** A. Āboltiņš; **Ēveles:** R. Līvens; **Pēternieku:** E. Eglīte; **Trapenes:** J. Liepiņš; **Lēdmanes:** A. Jaunvīksna, A. Pētersons; **Mazstraupes:** A. Baltgalvis; **Dundagas:** A. Iviņš; **Bikstu:** E. Balodis; **Bārbeles:** V Platacis; **Zaļenieku:** J. un M. Kuļinovskis; **Lielauces:** A. Juškevics; **Tervidānes:** Dz. Barviks; **Pabažu:** L. Jirgensone; **Ģibuļu:** Fr. Jēkabsons, E Būcēns, Ž. Būcēns; **Rencēnu:** A Raits; **Vijciema:** V. Jurjāns; **Dobeles:** A. Rozentāls; **Rūjienas draudžu:** Dz. Bērzupe; **Ropažu:** H Brants; **Laidu:** A Bieda; **Skultes I.** J Lūsis, E Bušs; **Kazdangas pamatskolas:** A. Briedis, **Bauskas pilsētas:** A. Mēkons; **Kalsnavas-Gribēnu:** R. Berģis; **Nogales:** Dz. Leitlands; **Krāslavas ģimnazijas:** G. Zaķis; **Augšgaujas:** A. Laucis; **Vecpiebalgas-Upītes:** E. Mērnieks. Z. Dārznieks; **Ķēču-Annas:** V. Bremmanis; **Engures:** A. Kodoliņš; **Birzgales:** A. Lejiņš, O. Amtmanis; **Cēsu pagasta:** Sm. Ozols; **Ciemupes:** J. Ilvins; **Rankas-Lutera:** E. Miška, V. Zīle, M. Pīlāts; A. Vaško; **Liepājas ģimnazijas:** L. Miņuka, G. Vierpe; **Liepas:** M. Rops; **Mazzalves-Taurkalnas:** E. Zutis; **Gaviezes:** M, Lejnieks; **Kandavas:** E. Everts; **Ēdoles:** J. Bērziņš; **Vītrupes:** P. Skujiņš; **Pāles:** A. Oliņš; **Dzimtmisas:** R. Vītols.

Saturs:

	Lp. p.
Intelliģence. M. Vanaga	225
Mazpulku karoga dziesma. Aug. Briedis	229
Vissīkākais darbs — cieši siets ar mūsu dzīvi A. Roga	229
Diks un Roberts. A. M. Džeksons	231
Trīs draugi. Valda Avota skice	234
Inkulis. J. I. tēlojums	237
Dobeles pilī apslēptā manta	240
Laika vērtība. P. Fr.	240
Arāja zirga lūgšana	241
Kas man šodien vislabāk patīk?	241
Lai nekad dziesmai nebūtu jāapklust	242
Tēvu sapņojums	242
Četras dienas ekskursijā ar divriteņiem	243
Norūdīšanās saulē, gaisā un ūdenī. Dr. R. Avotiņš	244
Grāmatas lopkopibā. Prof. Dr. agr. J. Vārsbergs	246
Augsim lieli. A. Lūsis	247
Mazpulku piektā darbības gada pārskats	248
Ziedoņa krāšņums. H. Kalmiņš	251
Zirgu loku rotājumi. J. Bīne	253
Kas jāzin katram slaucējam. Agr. M. Pripāns	255
Labs ienākumu avots mazpulku dalībniekiem. R. Jakobsons	257
Ko gatavosim mazpulku darbu izstādei	258
Mazpulka dalībnieka patreizējie darbi. Agr. K. Ķirsis	259
Iepazīsimies ar savu tuvāko apkārtni. V. Guļevskis	260
Mūsu mājās arī tālākai apkārtnei jābūt glītai	260
Limonādes esences. I. Zauls	261
Nāc, nāc, dejot sāc. M Lasmane	261
Mazpulku dzīve	263
Paziņojumi	269
Mīklas	271

Atbildīgais redaktors: RUDOLFS DZĒRVE.

L. Audze grām. sp. Rigā, Baznīcas ielā 4-a (L. L. Centrālbiedrības gr. sp. nomnieks).

Aug. Kurau

Drāšu audumu, pinumu un caurumotu skārdu fabrika.
Rīgā, Tērbatas ielā 78, tāļr. 92227.

NOLIKTAVA:
Tērbatas ielā 24, tāļr. 27629.

Pastāvīgi lielā izvēlē

dāmu, kungu un bērnu apavi, kā arī speciāli aizsardzēm piemērotas krāsas kurpes.

Apavu nams „ALMA",

Rīgā, Kr. Barona ielā № 15.

KRĀSAS

jāiegādājās tikai īstas un labas, tādas ir mūsu, no vislabākiem materiāliem izgatavotas krāsas.

Fabrikas noliktavas:

Rīgā, Lāčplēša ielā 52/54 un Dzirnavu ielā 66, blakus Konzumam.

A/S. **Ed. ROZĪTS**

„Ceļtrans"

Valsts dzelzceļu ceļojumu un transporta birojs

Rīgā, Aspazijas bulv. 4.

Tāļruņi: Vadītājs—33552, grāmatvedība un preču kase—20339, biļešu kase—22124.

Iekš- un ārzemju biļetes. Guļamvietas. Gaisa un kuģu biļetes. Vizu apgādāšana. Preču un bagāžas transports. Nomuitošana. Pasažieru un preču apdrošināšana. Ārzemju valūtas maiņa.

Nodaļas:

Daugavpilī, Rīgas ielā № 61
Tāļrunis: 774.

Liepājā, Lielā ielā № 19.
Tāļrunis: 1191.

Cukurs
veseligs uzturlīdzeklis

Cukurs
baro

Cukurs
spēcina

Populārie

„SENDLING“ petrolejas un dīzeļa MOTORI

vienmēr krājumā.

Pasažieru automobiļi

Adler, Packard, Hillmann, B.M.W., Graham, Humber

Transporta automobiļi

Krupp, GMC, Blitz, Commer, Federal

Pirms izšķiraties par jauno radio uztvērēja iegādi, apmeklējiet manu pastāvīgo

Radio izstādi

Bagāts krājums. Laipna apkalpošana. Fabrikas cenas. Kredīts līdz 12 mēnešiem.

E. DANIELS, Merķeļa ielā Nr. 21.

Tāļrunis № 23245.